SEMA KAYGUSUZ

BARBARIN KAHKAHASI

roman

metis

SEMA KAYGUSUZ BARBARIN KAHKAHASI

Sema Kaygusuz

BARBARIN KAHKAHASI

Önce radyo oyunu, koreografi ve tiyatro ile ilgilenen yazar edebiyat alanına öyküleriyle girdi. İlk öykü dosyaları Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'ne (1995) ve Gençlik Kitabevi İkincilik Ödülü'ne (1996) değer bulundu. Öykü kitabı *Sandık Lekesi* ile Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü'nü (2000) aldı. İlk romanı *Yere Düşen Dualar* 2006 yılında yayımlandı. Eleştirmenlerin takdirini alan ve çok sevilen roman, çevrildiği başka dillerde de yazarına çeşitli ödüller getirdi. Almanya DAAD kültür programının davetlisi olarak 2010 yılını Berlin'de geçirdi. 2009 tarihli ikinci romanı *Yüzünde Bir Yer* Avusturya Kultur-Kontakt kurumu tarafından onurlandırıldı. Yönetmenle birlikte *Pandora'nın Kutusu* filminin (Yeşim Ustaoğlu, 2008) senaryosunu yazdı. *Barbarın Kahkahası* ile 2016 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü kazandı. İlk oyun kitabı *Sultan ve Şair* (2013) ile başlayarak yazarın bütün eserlerini bir külliyat olarak yayımlıyoruz.

Metis Yayınları
İpek Sokak 5, 34433 Beyoğlu, İstanbul
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com
Yayınevi Sertifika No: 10726

Metis Edebiyat
BARBARIN KAHKAHASI
Sema Kaygusuz

© Sema Kaygusuz, 2015
© Metis Yayınları, 2015

İlk Basım: Nisan 2015
Üçüncü Basım: Ekim 2016

Metis Edebiyat Yayın Yönetmeni:
Müge Gürsoy Sökmen

Kapak Resmi:
© Mario Dilitz, "Büyük Balık", 2011
Ahşap heykel, 152 x 125 x 60 cm.
Sanatçının izniyle.

Kapak Tasarımı: Emine Bora

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık:
Metis Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt:
Yaylacık Matbaacılık Ltd.
Fatih Sanayi Sitesi No: 12/197 Topkapı, İstanbul
Matbaa Sertifika No: 11931

ISBN-13: 978-975-342-999-3

Eserin bütünüyle ya da kısmen fotokopisinin çekilmesi, mekanik ya da elektronik araçlarla çoğaltılması, kopyalanarak internette ya da herhangi bir veri saklama cihazında bulundurulması, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun hükümlerine aykırıdır ve hak sahiplerinin maddi ve manevi haklarının çiğnenmesi anlamına geldiği için suç oluşturmaktadır.

SEMA KAYGUSUZ

BARBARIN KAHKAHASI

2016 Yunus Nadi Roman Ödülü

metis

SEMA KAYGUSUZ
KOLEKSİYONU

SANDIK LEKESİ, öykü, 2000

DOYMA NOKTASI, öykü, 2002, 2015

ESİR SÖZLER KUYUSU, öykü, 2004

YERE DÜŞEN DUALAR, roman, 2006, 2014

ÜŞÜYEN / EFSİRİ, öykü seçkisi, 2008

YÜZÜNDE BİR YER, roman, 2009, 2015

KARADUYGUN, öykü, 2012

SULTAN VE ŞAİR, oyun, 2013

BARBARIN KAHKAHASI, roman, 2015

Bu ahval geçmeyecek.
lütfen ısrar etmeyin,
Hiç olmazsa tüylerimin
yönünde okşayın beni.

Kabahat

Moteldeki herkesin en başta Turgay'dan kuşkulanması gayet doğaldı. Geldiğinden beri geceler boyu iskelede volta atarak kendi kendine söylenen, karşısında muhatabı varmış gibi öfkeli el kol hareketleri yapan bu adamın, girdiği her ortamı bozmak niyetiyle tatile çıkmış bir hali vardı. Durmadan için için birilerine kafa tutuyor ama kimseyle göz teması kurmuyordu. Turgay'ın saldırgan içe kapanıklığı öyle huzursuz ediciydi ki karısıyla birlikte Mavi Kumru Moteli'ne yerleşmelerinin daha ikinci günü, kullandıkları şezlongların çevresi boş kalmış, bulaşıcı hastalıktan korur gibi anneler çocuklarını onlardan uzak tutmuştu.

Mesele şöyle başladı: 18 Ağustos gecesi, Mavi Kumru sakinleri çoktan odalarına çekilmişti. İki garson iskeleye bakan taraçadaki lokantada kirli peçetelerle masa örtülerini topluyordu. Bütün gün güneşin alnında zincire vurulup gece yarısından sonra serbest bırakılan Gürcü çoban köpeği, lambaların ölgün ışığında zaman zaman görünüp zaman zaman kayboluyor, bungalovların arasından bahçelere, iskeleden kumsala, rustik döşemeli açık bardan pinpon masasına doğru köşe bucağa işeye işeye Turgay'ın şuursuz yürüyüşüne ekleniyor, insanla arasına kendi köpek kederini koyarak uyuyabileceği serin bir yer arıyordu.

O gece köpekten, garsonlardan ve Turgay'dan başka kişiler de vardı elbette. Sözgelimi Eda'yla Ufuk, bütün çiftlerde haset uyandıran erotik oynaşmalarına bir yenisini katmak üzere kaldıkları bungalovun balkonunda kokulu mumlar yakıp ballı viskilerini

içerken, son dördüne giren ayın kaşmir ışığına leke gibi düşen Turgay'ın farkındaydılar. Bir de, lokantanın az ilerisindeki kameriyede yeşil çuhalı oyun masasına kurulmuş dört kadın, taşları sessizce dizerek bir yandan okey oynuyor, çoban köpeğiyle Turgay'ın karayı dalgalandıran asimetrik gezintisini görmezden gelerek birbirlerine anlamsız sorular soruyorlardı.

Turgay, iskeleden kumsala dönerken geceyle kavga edercesine bütün gövdesiyle debelenmeye başladı. Ahşap döşemeyi gıcırdatan sert adımları iskeledeki lambalara doğru uçuşan pervanelerin yönünü değiştiriyordu. Gün doğmadan kapatması gereken bir hesap varmış gibi alelacele yürüyor, bir ara duraksıyor, sonra tekrar hızlanıyordu. Kuma girince yalpalamaya başladı. Savrulan ellerinde hararetli bir tartışma. Kumsalı tesisin bahçesiyle birleştiren kayrak döşeli patikada ilerlerken dört kadının bulunduğu kameriyenin renkli ampullerine bakıp yavaşladı. Okey oynayan kadınlar tehlike ânında donakalan sincaplar gibi, bu tuhaf adam yanlarından geçinceye kadar çıt çıkarmadan beklediler. Turgay kadınları fark etmemişti sanki, ya da kendinden başka hiçbir insanın farkında değildi. Sonra, bahçenin göbeğindeki barın hemen arkasındaki tuvalete doğru seğirtti. Birilerini itercesine yoluna çıkan zakkum dallarını omuzlayarak tuvaletin ışığını açtı. Niyeyse içeri girmedi. Bekledi. Kadınlar merakla onu seyrediyordu. Turgay'ın içeri adım atıp atmamaktaki tereddüdü, dört ayrı açıdan aynı vurguyla parlayan birer fotoğraf karesi olarak hepsinin belleğine yerleşiyordu. Turgay tuvaletin kapısından geri döndü. Barın önünden dolaşarak tekrar kameriyeye doğru yaklaşırken, kadınlar ödlekçe başlarını öne eğdiler. Turgay kayıtsız, söylene söylene uzaklaştı. Kumsala giden kayrak patikada sendeleyerek yürürken bir karaltı çıktı karşısına. Arka ayaklarının üstüne oturmuş, başı hafif yana eğik, uzun gri tüyleri tiftiklenmiş dargın bakışlı köpeği görünce Turgay durdu yine. Bu kez daha keskin, bilinçli bir duruş. Köpeğin hastalıklı gözleri susturdu onu. Dilsiz bir söyleşi geçiyordu aralarında. Yarasaların, ampullere çarpan sineklerin, kumsaldaki taşları tıkırdatan dalgaların bastırdığı bu söyleşinin insan tarafında şifresi çözüle-

meyen bir komut, köpek tarafında heceleri bitişmemiş bir hiddet vardı. Duygusal olarak yer değiştirmişlerdi. Turgay hafifçe başına dokundu köpeğin. Okşamadı, sadece dokundu, birkaç saniye içinde elini yumuşakça çekerek uzaklaştı. Kararlı bir şekilde iskeleye doğru yürürken bir yandan da el çabukluğuyla kemerini çözüyordu. Köpek usulca böğürtlen çalılarının arasındaki kuytuya çekildiğinde Turgay fermuarını indirdi. Keten pantolonu hafifçe kalçalarından aşağı sarktı. Çabucak zekerini ortaya çıkarıp ay ışığının denizde çözünen parıltısına karışır gibi sağdan sola, soldan sağa gezdire gezdire, denize diyeceği bir şey varmış da kelimesini ancak mesanesinden dökebilirmiş gibi en uzağa attırarak işemeye başladı. Dört bir yana kaçışan karagöz balıkları kuyruklarını belli ettiler.

Okey oynayan kadınlar iskeleden gelen şarıltıyı duyar duymaz istemsizce küçük çığlıklar attılar. Sidik kokusunu duymasalar da genizleri yanıyordu. Uğradıkları saldırıyı savuşturmak için derhal yerlerinden kalkıp odalarına koşuşturdular. Garsonlarsa olan bitenin üstünde durmadan son örtüleri toplayıp müştemilattan bozma odalarına döndüler. Gece böylelikle sonraki günlerin hikâyesiyle koyulmaya başladı.

Sabaha varmadan, Mavi Kumru'da sidikli bir serüven başlayacağını Turgay dahil kimse bilmiyordu tabii. Oysa, göründüğü gibi o kadar da sıradan bir durum değildi yaşanan. Gecenin rüyayla ağırlaşan saatlerinde, hayatı kendi hikâyesinden ibaret sayan kişilerin bir in gibi uykuya sığındığı sessizlikte, o Turgay, denize işeyen süfli bir adam olmaktan öte kendini çalıştıran etten bir metronomdu. Her vuruşta kendi tuzuyla denizin tuzunu, huyla huyu birleştiriyordu. Derin bir gevşemeyle son damlasını denize düşürdüğü an, tek bir vurgunun ölümsüzlüğünü kendine ayırdı. O geceden sonra işemek ne mahrem bir iş oldu, ne de anonim.

Göğün sözcüğü bulutsa madem

Ertesi sabah saat 9'a doğru kahvaltı için lokantaya gelenler fazla kalabalık değildi. Eda'yla Ufuk denize bakan köşedeki masaya kurulmuş kahve ve kek eşliğinde gazetelere göz atıyorlardı. Eda'nın belirgin meme uçları dikkat çekiyordu yine. İki masa ileride bir yandan bağrışan öte yandan birbirini hiç dinlemeyen, dede, büyükanne, görümce, gelin, koca ve iki çocuktan oluşan kalabalık bir aile vardı. Yüzmekten gelen Turgay'la karısı Nihan açık büfeden kızarmış sosis alıyordu. Derken bir hengame koptu. 21 numaralı bungalovdan kirli sakallı, genç yaşta göbeklenmiş, dalmaçya desenli şort giymiş bir adam haykırarak lokantaya doğru geldi.

Önceki gece kameriyede okey oynayan Dilek telaşla kocasını yakalamaya çalışıyordu. "Faruk gözünü seveyim, anlattığıma pişman etme beni."

İster istemez lokantadaki herkes gürleyerek yaklaşan bu çifte döndü yüzünü. Dalmaçyalı Faruk'un yumrukları öfkeden kaskatıydı.

"Hemen göstereceksin bana, kim o sapık herif!"

Okeyci Dilek kocasının kolunu tuttu, "Rezalet çıkarma Allah aşkına!"

Faruk yumruklarını gösterdi, "Göster bana yoksa dağıtırım burayı."

Herkes dalmaçyalıyla karısını seyrederken büfenin orada bir şangırtı koptu. Turgay'ın karısı Nihan elindeki tabağı yere düşürmüş, mahcubiyetle garsona kaza olduğunu açıklamaya çalışıyor-

du. O sıra Faruk'la Turgay göz göze geldiler. Faruk hırlayarak Turgay'ın yakasına yapıştı.

"Sendin değil mi utanmaz herif! Zaten gözüm tutmamıştı seni!"

"Anlayamadım."

"Karıma sikini göstermişsin!"

Nihan'ın incecik kaşları şaşkınlıktan o an siliniverdi. Kocasıyla Faruk'un arasına girmeye çalıştı, "Rica ederim beyefendi, sözlerinize dikkat edin."

Kadınlar kocalarına yapışmış, Faruk'la Turgay göğüs göğüse gelmişti. İşin ilginç yanı geldiğinden beri asabi bir görüntü çizen Turgay, bir elinde kahvaltı tabağı, öbür eli aşağı sarkık, edilgin bir tavır sergiliyor, Faruk'un saldırısına karşılık vermemeye gayret ediyordu. Hatta Faruk dahil onu seyreden herkeste hüzün uyandıran buruk bir beden dili vardı. Kulaklarını kapatan ıslak saçları, dik sırtını yalanlayan düşük omuzları ve çökkün göğsüyle, en sıradan insanın kolayca sezebileceği şekilde öldürülmüş bir umudun ta kendisiydi. Sakince karısına döndü: "Sen karışma Nihan."

Faruk avaz avaza haykırıyordu, "Bütün gece dolanmışsın kadınların etrafında... Sonra pantolonunu indirmişsin!"

Eda cesurca uzaktan seslendi. "Öyle bir şey yok beyefendi, ben şahidim. Niyeti kimseyi taciz etmek değildi. Belki sarhoştu o kadar."

Turgay Eda'nın sesine döndü, "Hayır sarhoş değildim."

Faruk "Hanımları taciz ettiğini kabul ediyorsun yani," diyerek yeniden Turgay'ın yakasına yapıştı, Turgay elindeki tabağı sakince büfeye bırakırken salamların, peynirlerin sunulduğu servis tabaklarının arasında uygun bir boşluk buldu. Parmak uçlarına kadar sakindi.

Bu arada denize nazır yay biçiminde kondurulan bungalovların balkonlarına çıkan insanlar lokantada neler olup bittiğini uzaktan anlamaya çalışıyorlardı. Çok geçmeden öbür okeyci kadınlarla kocaları da geldiler. Sahilde oynaşan çocukların hepsi fosforışılı gözlerle lokantanın çevresinde toplanıyor, garsonlar üşüşüyor, motel

müdürü Ferhan, elinde cep telefonuyla koşarak yaklaşıyordu. Lokantanın bulunduğu taraçada birkaç dakika içinde büyük bir kalabalık oluştu.

Turgay Faruk'un gerisinde duran okeyci Dilek'e yönelerek, "Size zarar verecek bir şey mi yaptım?" diye sorar sormaz, Faruk bütün gücüyle ona kafa attı.

"Sen benim karımla nasıl konuşursun utanmaz herif!"

Derken ortalık karışıverdi. Kadın çığlıkları, çocuk ağlamaları, resepsiyonun avlusunda zincire vurulan köpeğin havlaması... hop hop beyler sakin olun! aşağılık rezil! sadece çişini yapmış ne var bunda... ayıp oluyor yapmayın lütfen! denize girince sen de işemiyor musun? burası nezih bir yer! canım belki de prostatı vardır adamın! gerçekten şeyini mi teşhir etmiş? annneeeaaa! sanmıyorum denize işemiş herhalde... bir kere ulu orta sik denmez ona, işediyse pipidir. buranın tadı kaçtı. ne teşhiri yahu abartmayın! koskoca adamlara bak utanmıyor musunuz? *misiniz müsünüz... sanıyor musunuz ki herkes kendisinin kendisidir?* ay bu kadar rezillik görmedim ben! yavaş olun! bir dakika bir dakika ayrılın beyler! erkek misin lan sen! *ağaçlar ağaçlardan olur; biz uzaklardan...* sakince konuşalım olmuyor böyle! evladım hadi annenin yanına! *göğün sözcüğü bulutsa madem, insan sesi niçin dönüşemiyor harfe...* yeter artık adamcağızın ağzı kanıyor!

Zıpkın korkusu

Aynı günün öğleden sonrası, herhangi bir gün gibi olmayan herhangi bir gündü. Okeyci hanımlardan üçü, Aysu, Gülenay ve Serpil, bahçedeki devasa bir palmiyenin gölgesinde içi sünger kırpığıyla doldurulmuş minderlere rengârenk mayolarıyla sere serpe uzanmış, sabah gelişen tatsız olayları konuşuyorlardı. Daha sonra tıp tarihçisi ve deontolog olduğunu öğrenecekleri ihtiyar bir kadın, az ötedeki hezaren koltuğa bir daha kalkmamak üzere kurulmuş, geniş siperli şapkasının altına gizlenerek dizlerinin üstüne koyduğu deftere bir şeyler yazıyordu. Gül desenli termosu ayaklarının tam dibindeydi. Okeyci hanımlar bulundukları yerden hem bar bölümündeki koltuklara yayılmış bira içen kocalarını hem de sahilde oynayan çocukları kontrol edebiliyor, bir yandan gözleri resepsiyonda, Dilek'le dalmaçyalı kocası Faruk'un yolunu gözlüyorlardı. Dudağı yarılan Turgay'la karısı ise henüz ortaya çıkmamıştı.

Serpil, uzandığı yerden kalçasını sallaya sallaya söylenmeye başladı. Dudak üstü boncuk boncuk terlemişti. "Şu Dilek'in yaptığını görüyor musun? Mahvetti tatilimizi. Hep böyle yapıyor bu kadın, hep böyle!"

"Canım Dilek'in ne suçu var, hep o kaba saba kocası yüzünden. Adamın kavga çıkarmadığı bir gün var mı!" diye diklendi Gülenay.

Serpil ısrarlıydı, "Düşün bakalım o kavgalar neden çıkıyor? Geçen sene Dilek'in ehliyetine el koyan polisi ne diye dövmüştü Faruk, aylarca mahkemelerde kimin uğruna süründü? Ondan önce apartman yöneticisiyle kapıştı. İki yıl önceki tekne turunda kapta-

nı denize atmaya kalktı. Daha neler neler... Peki hatırlayın bakalım neden çıkıyor bu kavgalar? Hep Dilek'in fişteklemesi yüzünden. Şöyle baktı, yandan değdi, galiba beni itti, emin değilim ama asansörde fazla yaklaştı denir mi böyle kocaya? Dünyanın en çabuk gaza gelen adamıyla evliysen her boku anlatmayacaksın kardeşim. Bizim kocalarımız niye kimseyle dalaşmıyor? Niye bu sabah benim kocam kimseye kafa atmadı? Çünkü ben anlatmadım. Sokakta başımıza gelen her şeyi eve taşısak cinayet çıkar zaten. Ayrıca ne oldu da anlatıyorsun? Haber değeri olan bir şey olmadı ki!" Daha konuşmasını bitirmeden ansızın beliren bir tedirginlikle yutkundu, "Benim oğlan nerede bu arada?" diyerek hızla ayağa kalktı. Kalçasının arasına giren mayosunun ağını yaylanarak geri çıkardı. Kendi yatak odasındaymış gibi pervasız, dışarı taşan sağ memesini gerisin geriye tıkarken keskin bakışlarla kumsalı taradı.

"Sedaaaaa! Ozan nerde?"

"Denize girdi Serpil teyze!"

"Yanında kimse var mı?"

"Yok, öteki koya geçti."

"Sen niye gitmedin onunla?!"

"Zıpkınla balık avlayacakmış, beni yanında istemedi."

Kumsalda ve bahçede uzanan herkesin tanık olduğu bu bağrış çağrış haberleşme öyle bir hızla yayıldı ki, kitap okuyanlar, hamakta sallanan çocuklar, birbirleriyle sohbet edenler, hafifçe uyuklayanlar her şeyi bırakıp Serpil'le Seda'nın sesine kulak kesildiler. Şapkasının altına gizlenen ihtiyar kadın ister istemez yazmaya ara verdi, çenesini kaldırıp baştan ayağa Serpil'i inceledi. Yazı yazmaktan çok resim çiziyor gibi bir hali vardı.

Serpil aldırışsız haykırıyordu, "Zıpkınla mı çıktı?!"

"Evet, paletlerini de aldı!"

"Gelince haber ver olur mu?"

"Tamam Serpil teyze!"

Serpil, mindere yüzüstü uzanırken öfkeliydi, "Zıpkını da almış eşek sıpası! O kadar söyledim babanla çıkarsınız diye. Hiç laf dinlemiyor."

Her zaman Ozan'a arka çıkan Gülenay'dan nafile bir çaba, "Dört yaşından beri yüzme dersi alıyor, merak etme koskoca delikanlı oldu."

"Ne delikanlısı canım, on iki yaşında çocuk. Zıpkın kullanacak yaşa gelmedi daha. Bir yerine saplanır falan Allah korusun!"

"Aklına kötü şeyler getirme Serpil."

Aysu konuyu Dilek'e getirmek için küçük bir hamle yaptı. "Dilek'le Faruk müdire hanımın odasından çıkmadı hâlâ. Bunca zaman ne konuşuyorlar anlamadım."

Serpil çıkıştı. "Ne konuşacaklar canım, hesap kapatıyorlardır. Tası tarağı toplayıp giderler birazdan. Dua etsin, adam şikâyetçi olmadı."

"Şikâyetçi olmadığına göre biliyor ne yaptığını. Dün gece hepimiz gördük, tuvalete gideceğine gözümüzün önünde denize işedi adam. Sence bir gariplik yok mu bu işte?"

"İyi de olayın Dilek'le ilgisi ne, Dilek'e organını teşhir eden olmadı ki. Ettiyse biz niye görmedik herifin şeyini... Nerede kaldı bu Ozan?"

"Tamam teşhir yok ama, adamın tavrı çok uygunsuzdu bence."

"Yahu herif leylaydı zaten. Gece olmuş dört, uyurgezer gibi dolanıyor. Kim bilir ne derdi var. Kaçığın teki belki. Bu sahillerde trakonya balığı yoktur değil mi?"

Gülenay yatıştırıcı bir sesle, "Bildiğim kadarıyla kuma saklanan bir balık o. Açıkta kimseye zarar gelmez," dedi.

"Çarptı mı fena zehirler adamı, ölüsüne dokunsan bile kalp krizine sebep oluyormuş."

"Saçmalama Serpil, çocuk denizde kendi macerasını yaşıyor sen burada felaket tellallığı yapıyorsun!"

Aysu tekrar araya girdi, "Bence Dilek konusunda haklısın. İçine kapanık bir kız ya, ilgiyi üstüne çekmek için olayları saptırıyor olabilir."

Serpil atladı, "Biraz mı? Kadın her fırsatta Faruk'u babalıyor. Ben Dilek'i sizden eski tanırım. Bakmayın öyle sessiz durduğuna. O yumuşak sesiyle, kaşlarını indire indire insanı öyle bir doldurur

ki, ortalığı darmadağın edip kenardan seyreder."

Gülenay uzandığı yerden kalkıp bağdaş kurdu. Boşu boşuna salladı yelpazesini. "Belki de sadece kocasından ilgi bekliyordur."

Serpil, koyun bitimindeki yüksek kayalıklardan gözlerini ayırmıyordu. Kayalıklardan aşağı koşuşturan bir keçi sürüsü dikkatini çekti. Keçilerin cezbesine kapılıp bir süre susmak zorunda kaldı. Sonra dalgın sözcüklerle "Olabilir," dedi, "bir tür kur yapıyor haklısın. O ezik büzük haline bakmadan herkeste şehvet uyandırdığını sanıyor. Bence saldırgan bir yönü var Dilek'in. Erkeklere karşı sinsi bir hıncı var. Hıncını almak için odun kafalı kocasını kullanıyor..." Yutkunarak denizdeki sürat motorlarının uzaktan geçişine baktı, "Şu Ozan bir gelsin, o zıpkını kafasında kırmazsam ben de Serpil değilim."

Fesatlığın ehlileştirilmesi üzerine

Bu Serpil hanımcağızın ağzına derhal bir karanfil tanesi koymak lazım gelir. Sırf nefesi kokmasın diye değil, ağzından çıkan kelimeyi yüreğindeki ufunetten kurtarıp hikmetli hale getirmek için. Zira kendisi ne söylese (gayet doğru sözler ediyor aslında) fena halde hararetle söylediğinden, yani kelimeyi o kızgın hançeresinde kebap gibi pişirmesi yüzünden ağzından ne mana çıkıyor bu hanımın, ne de hikmet. Hassas bir mevzuuyu böylesi müptezel bir üslupla ortaya koyduğu için ahbapları ağzının içine bakıyor. O da zannediyor ki konuştukça ağzından bal damlıyor. Halbuki gerçekten dinleyen kişiler kelimenin esasını anlatıcının gözlerinde bulurlar. Ağızdan önce göz söyler, odaklanır veya titrer, kısılır veya irileşir, gölgelenir, sulanır, parıldar, kelime sonra gelir. Göz donuk, buna rağmen kelime haddinden fazla sıcaksa, anlatının manası ister istemez sapmaya başlar.

Her gün ağzına bir karanfil tanesi koysa, kahvaltıdan sonra mesela, şu Serpil Hanımın önce kanı temizlenir sonra niyeti. Eski Çin İmparatorluğu'nda diplomatik münasebetler sırasında devlet adamları dillerinin altına karanfil tanesi koyar, karanfilin soğutucu tesiriyle konuşurlarmış. Karanfilin kupkuru olmaması lazım tabii. Suya koyduğumuzda diklemesine durabilmesi gerek. Yan yatıp su yüzüne çıkıyor ya da dibe batıyorsa o karanfil bayatlamış demektir.

Sabah çayına veya sıcak suya atılan tek bir karanfilin fesatlığa nasıl iyi geldiğini idrak edebilmek çok önemli. Fazla değil, on beş

günlük bir kürün ardından fesatlığın kalın kabuğu kırılmaya başlayacak, çok az insana nasip olan sağduyu mahareti çıkacaktır içinden. Çünkü efendim bu gibi fesat kişiler, parlak bir mülahazanın yükünü kaldıramadıklarından sığlığı tercih ederler. Bir de ne yazık ki kendilerinin sahih bir lisanı olmadığı için, gönüllerinden geçeni çevrelerindeki insanların anlayabileceği bir dile tercüme ettikçe muhayyileden taviz vermek zorunda kalırlar. Müşkilleri biraz da düştüğü toprak, büyüdüğü karın, seçtiği eş, yanaştığı arkadaşlardır. Çarpıcı bir akılla insanın en derin ruhsal katmanlarını görebilmelerine rağmen, olabilecek en çiğ üslupla mevzuuyu mecburen dedikoduya indirirler. Görmek ağır bir yüktür. Gördüğünü adlı adınca söyleyebilmekse serinkanlılık ister.

Görünen o ki bizim bu Serpil Hanım çok yağlı bir kişi. Anlaşılan sütle yumurtayı, etle baklagilleri aynı gün yiyor. Zannediyorum demevî mizaçlı birisi. Suratı pembe beyaz, kol damarları çok belirgin. Sırtı sivilceyle dolu. Yaraları geç kabuk bağlayıp cildinde iz bırakıyor olmalı. Beş yüz yıl önce yaşasaydı tek bir çıban sebebiyle kan zehirlenmesinden fücceten giderdi kadıncağız. Bu bol kanlı, sıcak ve nemli bedenin içindeki ruhu teskin edebilmesi fevkalade güç. Böyle sıcak yaz günlerinde lafını sözünü tartması daha zor. Aslında en iyisi her sabah aç karnına nilüfer şerbeti içmesi. Tabib Yâdigâr'ın kitabında şerbetin tarifi vardı galiba. Ama emin değilim, eve dönünce şerbet kartelalarımı gözden geçirmem lazım. Şerbet demişken, nihayetinde bütün şerbetler bir bakıma arınma niyetidir. Şerbete niyet edenler hüdayi nabit her şeyi ballandırıp kaynatarak belli başlı bedensel ağrıları gidermekle kalmayıp o ağrılara sebep olan ruh sızılarını da yıkamak isterler. Şerbeti aklından geçirmeyen böyle bir hanımın eline nilüfer versen ne yazar, sağ olsun çiçek diye vazoya koyar. Bari bol naneli bir limonata içse. Serinlemesi şart, yoksa görebildiği teferruatı dile dökmek için kalın cümleler kurmaya devam edecek. İnsanın kendi bilgeliğini elinden kaçırması büyük talihsizlik.

Keşke buralarda ışgın olsaydı. İki taşım kaynatıp içse serinlerdi biraz. Serinlemek derken tensel ferahlıktan bahsetmiyorum sa-

dece, duyguların ağdalanmasını gidermek için de latif kokulu bitkilere başvurmak gerek. Sandal ağacından küçük bir dalı elinde tutup mütemadiyen koklaması eminim işe yarayacaktır. Böylece günün birinde, gördüklerini içine akıtıp kendini değiştirmeye başlar. Arkasından konuştuğu kimseye bir faydasının olmadığını er geç idrak edip kendi kendiyle sohbet eder. Bunu bir an önce yapmazsa hiç dinmeyen vesvese nöbetlerine kapılabilir. Fesatlığın son demidir vesvese. Her vesveseli kişi fesat değildir elbette, ama fesat kişi eninde sonunda vehmeder, zihninde geleceği değiştirir, o muazzam hayal gücünde iç karartan manzaralar oluşmaya başlar. Dahası, Serpil Hanım gibiler vesveseyi dış dünyadan topladıkları için sahiden de olabilecek en kötü durumun kâhinidirler. Onlar düşersin deyince düşülür, ölürsün deyince ölünür, onlar kör olursun deyince maazallah birinin gözü akar. Yürekten şom ağızlıdırlar. Onların vesvesesi göklerin iradesi kadar güçlü bir isteğe dönüşmeye görsün alimallah ne bedduaya gerek kalır ne de düşmana.

Tam da bu sebeple Serpil Hanımın oğlu Ozan'ın –o delimsirek bakan kıvırcık çocuktu galiba– bir trakonya balığına rastlamadan, Allah korusun sürat motoru çarpmadan, zıpkını bir tarafına saplamadan geri dönmesini en az annesi kadar ben de istiyorum. Çünkü efendim, çok korkarım ürküntü veren arzulardan, ölümcül kuruntulardan. Ne de olsa her felaket, evvela bir cümleydi. Rutubetli tenin acı cümlesi...

Uçurumdan bakan oğlan

Ozan, yüzünde şnorkel takımı, elinde zıpkınıyla başını denizden kaldırmaksızın yüzerken, yumurtalarını saklamak için üstüne taşlar toplamış dişi deniz kestanelerinden omurgasız ve gözsüz ve solungaçsız canlıların titreşen kadifemsi bacaklarına, denizhıyarlarının dikensi dokunaçlarından büyük çeneli dip balıklarına kadar gördüğü her şeyi zihninde yan yana dizerek, annesiyle arasındaki Mobius şeridini yeniden yaratıyordu. Göze aldığı bütün tehlikelerde, sözgelimi sivri bir kayaya karnı değdiğinde ya da elindeki zıpkını bir deniz yıldızına sapladığında tetikteki parmağıyla ta annesinin göbek deliğine dokunabiliyor, böylece Serpil'le deniz, denizle Serpil arasındaki uzayı bükerek, dokunmadık, sürtünmedik, üstünden geçilmedik bir alan bırakmıyordu. Şu an, çocukla anne arasındaki bütün mesafeler, yeryüzünün anne teniyle bağdaştığı daha canlı, daha renkli, daha yakın birer dünya kesitiydi. Çocuğun yaklaştığı her canlı birer uzaklaşma vesilesi, aynı zamanda annenin gövdesiyle başlayan dizgenin uzantılarıydı. Deniz gözlüğünün buğulu camının ardında ne zaman gözlerini kapatsa denizden edindiği büyülü parçalar çoğalıyor, o an için Ozan, Serpil'in her şeyi yutacakmış gibi açılan ağzından kopuyordu. Kopuyordu da... burnundan verdiği soluğun fokurtusuyla gözlerini açar açmaz, ağzını O şeklinde açan balıklara kapılıp annenin iç duvarına geri dönüyordu hemen. Gördüğü her şeyi yeniden yaratmaya kalkışan oyuncu bir tanrı ile gördüğü her şeye ad vermeye hazır büyücü insan arasında şekil değiştiredursun, şamandıra gibi suyun yüzeyinde

kalan poposundan çok belli, cılız bir oğlan olmaktan öteye geçemiyordu.

Ozan, Mavi Kumru Moteli'nin baktığı koyu çoktan aşmış, yüksek kayalıkların burun yaptığı yeni bir koyun sınırına gelmişti. Bir süre sonra gergin halatlar yüzünden yolu kesildi. Tekneleri kayalara tutturan halatlardı bunlar. Tekne halatları suyun tam yüzeyinden kayalıklara tutturulduğu için, Ozan sık sık dalarak altlarından geçmek zorunda kalıyordu. Beklenmedik bir anda halatlardan birine takılan şnorkeli gözlüğüyle birlikte başından kayıp dibe doğru süzüldü. Ozan panik yapmaması gerektiğini biliyordu. Hemen halata tutunup başını dışarı çıkardı. Gördüğü manzara karşısında afallamıştı. Sonunu göremediği sayısız tekne, ahşap yatlar, sivri burunlu tirhandiller, guletler, yüksek aynakıçlar verevlemesine yan yana, denize mezarlık havası katıyordu. Kimsenin yaşamadığı yazlık evler gibi bomboş, doğaya bırakılmışlardı. Ozan tam o sıra kimsesizdi. Denize tutunmak ister gibi ellerini daha hızlı çırpıyordu. Üstündeki adlar yüzünden her bir tekne ölümü çağrıştırıyordu.

Şnorkel takımı olmadan geri dönemezdi. Ayaklarında paletleri olsa da bir elinde zıpkınla yüzebilmesi saatler sürerdi. İlkin zıpkını koyabileceği güvenli bir yer aradı. Bu zıpkın için babasına o kadar yalvarmıştı ki bırakmayı göze alamazdı. Halatın bağlı olduğu kayanın içindeki oyuğa zıpkını yerleştirmeye uğraştı ama tetik kısmı öyle ağırdı ki ister istemez suya kayıyordu. Kısa bir süre önce büyülendiği denizin bütün hülyalı varlıkları giderek düşmanlaşmıştı.

Keskin bir sızlama hissetti dizinde. Sırt üstü kendini suya bırakarak dizini görmeye çalıştı. Zıpkını yerleştirmeye çalışırken büyük olasılıkla bir midye kolonisine çarpmış, sadece dizinde değil bütün bacağında kesikler açılmıştı. Bacağındaki kan çiziklerini görünce canı daha çok yanmaya başladı. Kapana kısılmıştı. Vücut ısısını kaybettiği için çenesi takırdıyordu. Köpekleme yüzüşle gelişigüzel çırpınırken zıpkını yerleştirebileceği uygun bir çıkıntı

aradı. Epey bir çabalamanın sonunda, deniz lalelerinin sardığı bir kayaya basarak kalktı ayağa. Nihayet denizden kurtulmuştu. Dalgalarla pürtüklenmiş geniş yüzeyli yüksekçe bir kayaya uzanarak zıpkını olabildiğince ileriye attı. Şimdilik her şey yolunda gözüküyordu. Tekrar denize atlayıp şnorkelini kaybettiği yere doğru yüzdükten sonra derin bir nefes alıp dibe daldı. Kumun üstünde deniz gözlüğünün kavuniçi bandını bulanık da olsa görebiliyordu ama çok derinde olduğu için ona erişemedi. Kulakları zonklayınca derhal yukarı çıkmak zorunda kaldı. Tekrar derin bir nefes aldı Ozan, nefesiyle kavga ediyordu artık. Denizin içinde yamaç yapan kayalıklara tutunarak dibe doğru ilerlemeyi denedi bu kez, deniz kestaneleri yüzünden tutunacak bir yer bulamadı. Yüzeye çıktığında hezimet duygusu yüzünden okunuyordu.

Tekneye çıkıp hızla atlarsa dibe ulaşması daha kolay olacaktı. Gücünü toplayıp teknenin etrafında yüzdü. Ne bir merdiven vardı, ne de tırmanmasını kolaylaştıracak herhangi bir çıkıntı. Paletlerini çıkarmayı göze alamıyor, halatlara tutunarak asılsa bile kendini yukarı çekemiyordu. Bedeninin ağırlığı şaşırtmıştı onu.

En iyisi kayaların üstünden atlamaktı. Tırmanmak için zıpkını bıraktığı kayaya geri dönüp üstüne çıktı. Paletlerini çıkardığında ona güven veren nesi var nesi yok her şeyini kaybetmişti. Çıplak ayaklarıyla kaygan zeminde durmaya çalışırken apak göğsüne vuran esintiyle buz kesti. Sinüslerinden gelen sıcak akıntı hoşuna gidiyordu. Yine de tuzdan yılmış bir ifade vardı yüzünde. Hayvani bir dürtüyle ellerine tükürerek bacağındaki kesiklere sürdü. Çocukluğu zorluyordu onu. İncecik dudaklarını ısırarak sabırla çevresine bakındı. Şnorkel takımını kaybettiği tarafa atlayabilmek için biraz daha tırmanması gerekecekti. Var gücüyle asıldı kayalara. Beceriksizce abandı demek daha doğru olur. Zorlu bir tırmanıştan sonra atlayacağı yere ulaştığında, burasının dibe dalmak için yeterince yüksek olmadığına karar verdi. Biraz daha yukarı tırmanması gerekiyordu. Her darbeyi, her çiziği, her kesiği göze almıştı.

Kan ter içinde yeni bir kayaya ulaşır ulaşmaz aşağı baktı hemen. Yükseklik yetmiyordu ona. Yukarıdaki başka bir kayayı kes-

tirdi gözüne. Kayaya vardığında bunun da alçak olduğunu düşündü. Kayaların yüksekliğiyle ilgili iflah olmaz bir kuşkuya kapılmış, henüz kimsenin ayak basmadığı devasa bir kaya istiyordu Ozan. Biraz yukarıda daha uygun başka bir kaya vardı. Tırmandıkça toprak kokusu alabiliyor, toprağa duyduğu güvenle sağlam köklü otlara tutunarak kendini yukarı çekebiliyordu. Denizdeki serüveni şimdilik sona ermiş, canhıraş bir tırmanışa vurmuştu kendini.

Hedeflediği kayanın üstüne çıktığında bir çift gözle burun buruna geldi. İrisleri oynak kürelerden koyu kara bakışlar fırlıyordu. Işığı yansıtmayan köşegen gözbebekleri vardı hayvanın. Kısa tüyleri karnında kıvırcıklaşan bakır rengi bir keçiydi bu. Kısacık boynuzlarının muntazam parantezinde, antik çağdan kalan bir tanrının bütün dünyevi arzularını geviş getiren muzip bir yüzü vardı. Arsızlıkların zanlısı. Ozan muhtaçlıkla yaklaştı ona. Sadece bir tutam sıcaklık için keçiye dokunmak istedi. Hayvan incecik bacaklarının üstünde yaylanarak gözden kayboldu. Ozan heyecanla yukarıya tırmandı. Hızla uzaklaşan keçinin peşinden bakarken, hasmane kayalıklara, likenli taşlara kendi patikasını açan bu olağanüstü çekicilikte varlığın ferasetinden bir parçayı alıp yüreğine koydu.

Bir keçi, o keçi olmuştu. Belgesel filmlerden, hayvanat bahçelerinden firar eden sahici bir imge olarak hopluyor zıplıyor, kadrajsız mekânında deviniyor, oğlanın gözünde var oluyor, var oldukça başkalaşıyor, oğlanı bir çokluğa çekiyor, uzaklaştıkça yeniden adı verilen sahici bir keçiye dönüşüyor, sonra bu keçi oluyordu. Bu keçi, bir keçi değildi artık. Kendisinden daha fazla, göründüğünden daha ağır, gözün seçebildiğinden çok daha çevik gövdesiyle nitelik değiştiriyor, oğlana yeni nitelikler atfediyor, yeni beceriler ekliyordu. Yeni ihtiyaçlar yaratıyordu keçi. Sekme ihtiyacı, sıçrama ihtiyacı, tökezlemeden koşturmaca ihtiyacı... Keçi keçiydi. Bir keçiye imrenmenin ezikliğini yerle bir edip denizin deniz, taşın taş, tenin ten olduğunu belletiyordu. Bir yandan gözleriyle değişirken oğlan, bir yandan ruhunda özleniyordu. Yeni bir dibe ayak basar gibi özün içindeki özün dış çeperini yararak ken-

dini yavruluyor, kendini keçiye bölüyordu. Keçinin peşine düştükten sonra bir keçiyle bu keçi arasındaki zaman dilimi, taştan dikene, dikenden rüzgâra, rüzgârdan yosuna devinen, devindikçe farkları açığa vuran, şeylerin şeylerden farkıyla bir daha kendi sıfatlarına kavuşan, imgelemde kendi ipliğiyle kendini ören bir hafızaya seriliyordu. O sıra ne herhangi bir oğlan vardı kayalıkta, ne de sıradan bir keçi. Keçi keçiydi, Ozan ise Ozan. Derin bir nefes alıp atlamak üzere aşağı bakmakta olan.

Dudağını bulamıyorum lan

Bahçede, okeyci hanımların hemen yakınındaki hezaren koltuğa kurulmuş, dizlerinin üstündeki deftere durmaksızın bir şeyler yazan ihtiyar kadın Simin, tam 5'te saatine bakıp saatin 5 olup olmadığını kontrol etti. Defterini kapatıp plaj çantasının içine koydu. Okeyci hanımların ihtiyatsız bakışlarına aldırmadan sırtındaki havlu elbiseyi çıkarıp özenle çantaya yerleştirirken limonata servisi yapan garsonu nezaketle geri çevirdi. Üstünde yeni moda beyaz çiçekli siyah bir mayo vardı. Bacak kasları gayet diri, omuzları beklenmedik ölçüde genişti. Bağrı ve kolları tümüyle çillenmiş, cildi buruşmuş, ama bacakları otuz yıl öncesinde kalmıştı. Törensel tavırlarla bir eline plaj çantasını öbür eline termosunu alarak, bahçede güneşlenen insan çalıları arasından iskeleye doğru yürümeye başladı.

Kumsalda şezlongların çoğu boşalmış, babalarla anneler arasında haşin bir işbirliği başlamıştı. Babalar karamel rengine dönmüş çocuklarını güç bela denizden çıkarıp annelere teslim ediyor, anneler de onları soğuk duşun altına sokuyordu. Çığlıklar, tutturmalar, mızmızlanmalar yüzünden bir çocuk hırçınlığı sarmıştı havayı. Akşam yemeğine hazırlanmak üzere bungalovlarına taşınan aileler deniz yataklarını, kumsal oyuncaklarını, havluları, devasa topları kucaklamış avaz avaz denizi terk ediyorlardı.

Simin bütün bu debdebenin dışında, yürüyen bir şapkaydı. Şapkayı çıkarınca yok olacakmış gibi hem fazlasıyla sakınımlı hem de alabildiğine özgüvenli. İskeleye vardığında iki genç adam

denize inen merdivenin az ötesinde ayaklarını denize salmış sohbet ediyordu. Sadece sırtlarından görebildi onları. Biri hafif yağlı, öbürü fazla kemikli yan yana bitişmiş iki sırt, omurgalarından devşirdikleri özel bir dille koyu bir sohbete dalmışlardı. Hatta sadece iki omurgaydı birbiriyle konuşan. Yağlı olanın soluk soluğa hevesiyle kemikli olanın kökensel karamsarlığı arasında geçen hiçbir sözcüğün aynı anlamı taşıması olası görünmüyordu.

İskeledeki şezlonglardan birine uzanan kadın ise, küçücük bikinisinden taşmış bir halde Inger Christensen'den şiirler okuyan Eda'ydı. Sırtüstü yattığı yerde kırık dizlerini iyice açmış, neredeyse bacaklarının arasına çağırıyordu denizi. "Bu. Buydu. Böyle başladı. Varoldu" diye başlayan prologosu sesli sesli okuduğu sıra, kimseye yaranmaya gönül indirmeyen göze batan bir uçarılığı vardı bu kadının. Tavırlarına bakılırsa yeterince terbiye edilememiş, ölçüsüz kadınsılığıyla tehditkâr bir kucaklama vaat ediyordu. Birçoklarına göre insanı yutup eritebilecek korkutucu bir kucaklama.

Simin, şapkasını çıkarınca örgülü bir topuzla tepesinde toplanan gümüşi saçlar ortaya çıktı. Yüzüne göre gayet sağlıklı bir bedeni vardı. Öyle ki sadece yüzünden yaşlandığı söylenebilirdi. Terliklerini çıkarırken yan bakışla Eda'nın okuduğu kitabın kapağına baktı. Yan bakışların kısa anlarında iskeledeki herkes birbirini tartıyordu o sıra. Bağ kurmadan seyretmenin en kestirme hali. İçten içe birbirlerini çekiştirmeye başladılar. Simin dikkatle merdivenden inerken genç adamlar sohbete ara verip güneş gözlüklerinin arkasına saklanarak ihtiyar kadının denize girmesini beklediler. Hareketler yavaşladıkça bakışlar da uzuyor, yakıştırmalar çoğalıyordu.

Dikizlendiğinin farkında olan Simin, burnunu tutup kendini yumuşakça suya bıraktıktan sonra şaşırtıcı bir çeviklikle yüzmeye başladı.

Uzaklaşan kadını seyrederken "Vay be," dedi Melih, "helal olsun teyzeye, müthiş yüzüyor."

İsmail suya değen ayaklarını çırptı istemsizce, "Eskiden yüzücüydü herhalde. Baksana bayağı teknik stili var."

"Belki de sadece yüzmeyi seviyordur," diye diretti Melih.

"İdman yapıyor sanki. İnsan bir yatar, suyla oynaşır, çimer. Bu ne ya ders verir gibi."

"Şahane yüzüyor değil mi?"

"Evet ya, kolesterol hapımı aldım, bulmacamı çözdüm, kemik erimesine karşı iki çıp çıp yapayım... akşam bir drink, sonra beyaz et, yaşarım böyle uzun uzun der gibi."

Melih ayaklarını hızlıca sudan çıkarıp dizlerini sardı, "Sen ne zaman özenli bir insan görsen fena içerliyorsun farkında mısın?"

"Olur mu yahu çok takdir ettim teyzeyi."

"Önce takdir ediyor, sonra alay ediyorsun."

İhtiyar kadın suyun üstünde süzülerek hızla uzaklaşıyordu. İsmail güneş kremine uzanarak sözcükleri ağzında geveledi. "Seksen yaşına gelmiş nineyi kıskanacak değilim herhalde."

"Kendi seksen yaşınla kıyaslarsan kıskanman çok doğal. Bana da sürsene biraz..."

İsmail, Melih'in sırtını sertçe sıvazlayarak kremlemeye başladı, "Her söylediğimden bir anlam çıkarıp durma. Senin iğnelemelerin yüzünden seksenimi göremem zaten."

Melih aniden sertleşti, "Ben mi iğneliyorum seni?!"

İsmail'in sözcükleri sıvazlaya sıvazlaya büyüyordu, "Evet, her fırsatta laf sokuyorsun. Canın kavga istiyor herhalde."

Melih hızla ayağa kalkıp şezlongdaki çantasını karıştırmaya başladı. İsmail kreme sıvanmış elini kendi bacaklarına sürdü mecburen. Melih tekrar yanına oturduğunda İsmail'in suratı asıktı. Yavaşça gözlüğü çıkardı. Akşam güneşinin eğiminde gözlerinde yeşil bir öfke.

"Sen benden ne istiyorsun Melih? Neden her fırsatta beni tespit edip duruyorsun? Büyüteçten böceğe bakar gibi gözetliyorsun. Her fırsatta ağzıma sıçıyorsun. Resmen suratıma karşı dedikodumu yapıyorsun lan! Ne dedim ki ben şimdi? Kadın idman yapıyor gibi dedim. Ortaya söyledim öyle. Kaldı ki bunu söyleyerek kendimle ilgili bir şey de söylemiş olabilirim. Bunu yakalar yakalamaz lafı çevirip zalimce geri saplamak da ne oluyor? Her fırsatta

bana bir şey göstermesen çatlar mısın? Bırak öyle kalsın, her lafın altında bir şey arama, azıcık tahammül et, bu ne ya! Bıktım oğlum senin kibrinden. Ulu orta yaptığın küstahça teşhislerden!"

Melih sigarasını iki ahşabın arasına sıkıştırıp iyice ezdi. Duyduklarına şaşırmamıştı. Çok soğuktu konuşurken. "Sen de hemen bir böcek oldun bakıyorum. Kendini alçaltmak için hiçbir fırsatı kaçırmıyorsun."

"Sana da zalim dedim, kibirli dedim, küstah dedim, dön de kendine bak önce!"

"Katliam yapan adama zalim denir, terbiyesizlik etme. Ayrıca seni üzmek için söylemedim bunları, rahatsız olduğum için söyledim. Düşün ki ben de kendimle ilgili bir şey söylemişimdir belki."

"Ben ne desem sen rahatsız oluyorsun ama."

Melih bacaklarını tekrar denize bıraktı, ayaklarının çevresinde dolanan yavru balıklara baktı uzun uzun. Çenesini tutmak için ayak parmaklarıyla yönetiyordu kendini. Yoksa, ulan geri zekâlı, diyecekti İsmail'e. Az kalsın diyecekti. Yıllardır içimi kuruttun be, diye salıverecekti kendini. Aha yaşlı bir kadın, ne güzel anlaşıyor denizle, tutmuş kadını kendi yaşlılık korkunla kötülüyorsun, diye ekleyecekti neredeyse. Her şeyi ya kötülüyorsun ya da ahmakça güzelliyorsun, diye bir de üstüne tüy dikecekti. Söylemedikleri yüzünden sırtı kaskatıydı Melih'in. Neymiş efendim, teyze idman yapar gibi yüzüyormuş, diye alay edecekti. Kendi gibi yüzüyor işte! Ne güzel, daha ne yapsın, debelenip çırpınınca daha normal biri mi olacak gözünde, diye konuştukça saçmalayacak, sözcükler sünmeye başlayacaktı. Bırak da teyze sadece yüzüyor olsun, diye isyan edecek, sen iyi yüzsen n'olur yüzmesen n'olur salak! Yüzme notunu mu kırdık senin, diye kafa tutacaktı, neyse ki itidalle sustu.

İsmail, Melih'in ıkınarak uzattığı sessizlikten rahatsız olmuştu, "Ne desem batıyor sana, ne desem kıllanıyorsun."

Yıllar içinde kurulmuş bir cümle tam genzinde duruyordu Melih'in. "Bir şey söyleyeyim mi İsmail, ben var ya her şeyin dudağını bulabiliyorum öpmek için. Taşın bile dudağını bulabiliyorum. Seninkini bir türlü bulamıyorum lan."

"Bana benzetme yapma Melih!"

"Seni en çok seven insanları bile celladın gibi tarif etmenden yoruldum artık. Kesici alet gibi herkesi bileyliyorsun. Kendine saplamak üzere beni bileyliyorsun."

"Bana benzetme yapma!"

"Ne zaman ehil bir şey görsen eziliyorsun. Duyduğun hayranlık hemen hasede dönüşüyor. Ben seni bir kere bile esinlenirken görmedim. Güzellik karşısında huşu içinde sustuğuna tanık olmadım. Başkalarının maharetini abartılı övgülerle geçiştiriyorsun sadece. Bir parçasını da alıp içine koymuyorsun. Kopya ediyorsun ama özümsemiyorsun. Her bir haltı alelacele yapıyor sonra eline yüzüne bulaştırıyorsun. Yeterince açık olabildim mi?"

"Haydaaa! Sana ne oğlum sana ne! Babalık yapmayı kes. İşin gücün azar, nasihat! Haddini bil önce. Beni anam bile emzirmedi, babam sekiz yaşında yatılı okula gönderdi, sırf ayak altında dolanmayayım diye. Senin gibi gece üşüyünce üstümü örten olmadı benim! Doğdum doğalı elimi neye atsam fos çıktı. Ne yapayım, ne yapsam götüme giriyor. Topun gelişine vuran herifin tekiyim! Her bokun dudağını öpebiliyorsun madem, benim doğamı niye kabullenemiyorsun? Benim seni gururlandırmak gibi bir amacım yok ki, sıçmışım gururuna."

"Buyurun melodram faslına. Mıy mıy yakınıyorsun yine. Bana gurur vermeni isteyen kim, abuk sabuk konuşma. Ben senden alacağımı istiyorum sadece."

"Ne alacağı be, yıllardır seni memnun etmek için kıçımı yırtıyorum bir de borçlu mu çıktık şimdi?"

"Sen aşçılık kursuna gittiğinde ben senden sofra bekledim. Mayonezi çırpmadan eve döndün. İspanyolcaya yazıldın sadece dört ders gittin. Dünya kadar sözlük, test kitabı aldım sayfasını bile çevirmedin. İpliği iğneden geçirmeyi beceremiyorsun sihirbaz olmaya kalkıştın. Haritada şehirlerin yerini bulamazsın radyoda gezi programı sunmaya kalktın. Reklamcılık yapayım dedin reklam tarihinin en dandik sloganlarını yazdın, daha bin tane iş! Sen sadece kalkışıyorsun, hiç çabalamıyorsun ki. Her gün bir yenilgiyle

çıkıyorsun karşıma. Sen yenilince ben de yeniliyorum, anlamıyor musun? Başka mevzumuz var mı bizim? Senin kırılan kalbinden, güya yediğin kazıklardan başka ne konuşuyoruz?"

İsmail saldırganca fısıldadı. "Beni hep küçümsüyorsun. Sayemde bir bok sanıyorsun kendini."

Melih ellerini iki yana açıp sesini yükseltti. "Ben ne diyorum, sen ne anlıyorsun. Yine bana getirdin konuyu."

Az ileride şezlongda uzanmakta olan Eda büyük bir kulağa dönüşmüş, kitabını okur gibi yapıyordu. O sırada adamın biri, iskelede hızla koşarak bodoslama suya atladı. O kadar kötü bir atlayıştı ki Melih'le İsmail sıçrayan sular yüzünden irkildiler.

"Çok kötü düştü, resmen denizi yardı herif!" diye söylendi İsmail.

Melih soğuktu, "Güya gösteriş yapacak..."

İsmail sinir bozucu bir sevecenlikle Melih'e döndü. Yanındaki havluyla Melih'in ıslanan göğsünü kurularken sesi fazlasıyla yapmacıktı. "Neyse... şuraya tatile gelmişiz tadımızı kaçırmayalım."

Melih yanıt verecek gibi oldu, hıp diye soluk alıp diyeceği cümlelerin hepsini yuttu. Tam kendini tuttuğu an, denizden gelen birine takıldı gözü. Az önceki öfkesi birdenbire dağıldı. Paletlerinden güç alarak ağır ağır yüzen bir oğlandı kıyıya yaklaşan. Tam Simin'in yanından geçiyordu. Simin oğlanı fark edince yüzmeyi bırakıp başını sudan çıkardı. Suyun yüzeyinde ilerleyen ihtiyar bir büsttü şimdi. Gülümsedi oğlana. Galiba bir şeyler de söyledi. Sonra sakince yüzmeye devam etti. Oğlan, bir eliyle kulaç atarken öbür eliyle zıpkını taşıyordu. Zıpkının ucunda sallanan büyücek bir balık. Dünya âleme kurban edilen bir sunu gibi gösterişli. Oğlan sol eliyle kulaç attığı için ister istemez sağa çekiyor, arada bir başını kaldırıp puslanmış deniz gözlüğünün içinden kumsala doğru yönünü düzeltiyordu. Melih'le İsmail tek söz etmeden bir süre onu seyretti.

İsmail itinayla söze girdi, "Çocuğa bak kafam kadar balık tutmuş."

Bir davete icabet ederek, "Avlanma yaşına girmiş demek," dedi Melih.

İsmail "Ben hayatımda hiç avlanmadım, bırak öldürmeyi dokunmaya bile kıyamam," derken de konu hiçbir zaman avlanmak değildi. Aralarında geçen her cümle yeniden yakınlaşma bahanesiydi o kadar.

Ne var ki Melih muhabbete sıkı sıkıya tutunmuştu. "Ben öldürdüm. Acayip de haz aldım."

"Hadi ya, seni öldürürken düşünemiyorum bile."

"Senin fotoğrafçılığa heveslendiğin yaz... hani birilerine takılıp geziye çıkmıştın."

"Aman hatırlatma, kayışını koparmış heriflerin arasında..."

"Her neyse!" diye İsmail'in sözünü kesti Melih. "İşte o yaz Bozcaada'da bir grup arkadaş tekneyle kolyoza çıkmıştık. Herkesin elinde çapari olta, oltayı kim çekse beş on tane kolyoz mavi siyah oynaşıyor." Anlattıkça ruhu oyalanıyordu. "Arkadaşlar oltadan çıkardıkları balıkları önüme atıp temizlememi istediler. Oltaya vuran balık sevinç uyandırıyor, insan neşeleniyor," diye devam ederken sakinleşmişti. Bakışları geçmiş zamanın üstündeydi artık. "Ama eline alınca can çekişen bir gövdeye kapanıyorsun. Etin, ne bileyim canlı etin mi desem, saygı uyandıran bir gücü var," elleri balığı tutuyordu bunları söylerken. "O zaman çaresizlik diye bir şeyin olmadığını, çaresizliği bizim uydurduğumuzu, bizim birbirimize ettiklerimiz yüzünden doğan bir şey olduğunu anlıyorsun," derken de artık İsmail'le değil kendiyle konuşuyordu. "Ama çırpınan balık çareyi düşünmüyor, soluk aldığı denizi arıyor. Kendini değiştirmeye çalışmıyor. Acayip bir şey, anlatması çok zor. Ne kadar zavallı olduğumuzu düşündüm o zaman. Hele balıkla karşılaştırırsan daha zavallı. En küçük bir zorlukta mucize bekliyoruz. Bir mucize için göğe yalvardığım günler oldu benim. Aniden buharlaşıp başka bir zamana sıçramak istediğim anlar oldu. Oysa balık oltaya takılınca deniziyle birlikte geliyor. Başka bir evrene yeltenmiyor. Mucizeyi değil denizini arıyor," derken ansızın sustu. İsmail'e dönerek doğrudan onun hayranlık dolu gözlerine baktı,

"Fazla benzetme yapmıyorum değil mi?"

"Devam et, iyi gidiyorsun."

Melih anlattıkça ağırlaşıyordu. Kendi kendinin peygamberi oluyordu konuşurken. "O teknede elimde bıçak, avucumda kıvranan balığa bakakaldım. Hayvanın gözü var ama ifadesi yok. Dakikalarca avucumda ifade aradım. Bu bile insan hilesi. Acıyı göremeyince canı yanmıyormuş gibi düşünüyorsun. İlkinde çok zorlandım. Bıçağı karnına sokup kuyruğa kadar yarıyorsun. Öyle kasılıp kalıyor, tam yüzme hamlesinde can veriyor hayvan. İkincisi de uzun sürdü. Böyle böyle onlarca balığı bir bir temizledim. Bir baktım, dirseklerime kadar pembe kan içinde kalmışım," dediğinde zihnine sinen balık kokusunu duydu Melih. Sonra dedi ki "yine de en ufak bir hınç ya da şiddet duygusu yoktu içimde. Nasıl söylesem, sanki büyüdüm biraz. İnsanın yiyeceği hayvanı avlaması bence bir badiredir. Bir bedel ödüyorsun. Kanın içinden geçiyorsun. Hayvana şükran duymayı öğreniyorsun." Bir süre sustuktan sonra "O gün için için vasiyet ettim," diye devam etti. Bu kısmında sesi kararlıydı. "Şu ülkenin üç denizinde tadına bakmadığım balık kalmadı. Hepsinin benden alacağı var. Ölünce ayağıma taş bağlayıp Akdeniz'in ortasına atsınlar beni. Balıklar didik didik bir saat içinde bitirirler herhalde. İskeletim yosun bağlar, kellemin içinde kedi balıkları yumurta bırakır. Bundan daha güzel bir mezar düşünemiyorum."

Okeyci Serpil'in uzaktan gelen öfkeli haykırışıyla Melih'in anlatısı bıçak gibi kesiliverdi.

"O zıpkını sana yasaklıyorum, çabuk çıkar paletlerini ayağından!"

Melih'le İsmail kumsaldaki kalabalığa döndüler. Sırtları aynı anda büküldü. Biri tutkun, biri heveskâr. Serpil, Ozan'ın elindeki zıpkını çekiştirirken oğlan bütün gücüyle direniyor, öbür okeyci kadınlar ve kocaları, birbiriyle didişen ana-oğulun arasında saf tutmaya çalışıyorlardı. Dudakları mosmordu Ozan'ın. Kesiklerle do-

lu bacakları yorgunluktan tir tir, elleri ayakları su toplamış, güneş yanığı sırtı kıpkırmızıydı. Gözleri iki küçük köz, sönmek üzereydi. O kadar üşüyordu ki çenesinin takırdamasına engel olamıyordu. Zıpkının ucundan sarkan fenerbalığı ise bütün kumsalı kaplıyordu.

Eksik örtüler I

19 Ağustos gün batımında, Jüpiter'le Venüs'ün kavuştuğu gökyüzü gittikçe küçülen ayla birleşip metalik bir ışığa kesmişti. Tedirgin edici bir ışıktı bu. Değdiği her cisim muğlaklaşıyordu. Lokantadaki masalar hemen hemen dolmak üzereydi. Motel sakinlerinin ıslak saçlarından yayılan sentetik şampuan kokusu yüzünden uzak dallara konmuştu kuşlar. Alışılanın tersine garsonlar ortalıkta olmadığı için henüz kimse yemek siparişi verememişti. Tarif edilemez bir huzursuzluk hâkimdi lokantada. Boş sofralarda bekleşen tatilciler, üfleyip püfleyerek genel bir can sıkıntısının ortağı olmuşlardı.

Mavi Kumru Moteli'nden apar topar ayrılan dalmaçyalı Faruk'la okeyci Dilek'in bungalovuna yerleşen genç çift, uzay gemisini andıran tam donanımlı bir pusete oturttukları, çoraplarından şapkasına kadar fistolar ve dantellerle donattıkları iki yaşındaki kız bebeğin, eline aldığı her şeyi yere atıp mızıldanarak geri istemesini eğik kaşlarla seyrederken de tam olarak ânın içinde değildiler.

Üç kuşak tatile çıkmış kalabalık aile ise masanın çevresinde dip dibe yerleşmiş yine birbirlerini dinlemeden hep bir ağızdan konuşuyorlardı. Sıcaktan değil de konuşmaktan terliyorlardı sanki. Bu ağzı kalabalık aile bireylerinin çevre masalara aldırmaksızın yüksek oktavda havaya salladıkları cümleler sadece iki temayı kapsıyordu. Biri hastalık, öbürü mülkiyet. Hangi zorlu koşullarda, hangi arsayı satarak aldıkları evlerden konuşurken kapıldıkları coşku, söz dönüp dolaşıp geçirdikleri ameliyatlara, kulak

ağrısına falan gelince aynı şiddette devam ediyordu. Deniz, kumsal ve rüzgâr, ölen madenciler, ay ışığıyla öpüşen gök, sokaklarda dövülerek öldürülen direnişçiler, her büyüleyici güzellik kadar her kahredici felaket, omuzlarındaki güneş yanıklarına göre gelip geçici şeylerdi.

Öbür masada dördüncü üyesini kaybetmiş okeyci hanımlar ve onların Havai gömlekli kocaları, Ozan'ın gün içinde yarattığı ölümcül tedirginliği çoktan üstlerinden atmıştı. Ozan, alnı ve burnu bepanten kremle kaplı, iki yumruğunun arasına dayadığı başını inatla kaldırmadan hiç kimsenin olmadığı bir yere kapatmıştı kendini. O haliyle savaş boyası sürünmüş gibi, şah damarında zonklayan öfkenin tam içindeydi.

Ozan'ın babası Okan tam yanında oturan oğlunun somurtmasına daha fazla tahammül edemeyip aşırı tüylü kolunu kaldırarak kürek kadar eliyle Ozan'ın ensesine şaplak attı. "Asmasana oğlum suratını, yarın beraber çıkarız balığa." Öne doğru sendeledi çocuk, gıkını çıkarmadı.

Karşısında oturan Serpil kızgınlıkla kocasına baktı, "Sen cesaret veriyorsun bu çocuğa, balık tutma meselesi kapanmıştır. Zıpkını sakladım, isteseniz de bulamazsınız."

Okan dilini şaklatarak boş sofraya iyice yaydı kollarını, karısının ne söylediğiyle ilgilenmiyordu bile. "Yirmi beş yıl önce dalışa gelirdik buraya, kimseler yol iz bilmezdi. Şimdi ana-baba günü olmuş."

Gülenay saçlarını kulağının arkasına sokarak gümüş küpesini ortaya çıkardı. Yüzündeki tek makyaj dudak parlatıcısını yalayarak ilgiyle sordu: "Gelince nerede kalıyordunuz peki?"

"Şu keçilerin otladığı kayalığa çadır kurar, oradan denize inerdik. Kaya levreği olurdu bol bol, akşam ateş yakar ne avlarsak onu yerdik. İçme suyuyla ekmek sorun oluyordu yalnızca. Onu da gider köyden alırdık."

Gülenay'ın kocası Ömer leylak desenli gömleğine tümüyle ters düşen kalın bir sesle sordu: "Sen askerdeyken komando eğitimi almıştın değil mi?"

Okan oturduğu yerde duruşunu düzeltti, "Büyük dedemin İzciler Ocağı Teşkilatı'nda subay olduğunu öğrenince beni de komando yaptılar. Başka birliklerde askere hamdolsun demeyi öğretirler, bize hayatta kalmayı öğrettiler. Eğitim sırasında yanımızda bir tek çakı, bir kutu da kibrit vardı. Su mataralarımız bile boştu."

"Ay ne fena," dedi Aysu, "ne yiyip içiyordunuz peki?"

"Kurbağa, yılan, kirpi, şanslıysan keklik, kaplumbağa, artık ne bulursan."

Hanımlar tiksintiyle yüzlerini buruşturdular. Serpil kocasının böbürlenmesinden sıkılmıştı, "Hiçbir şey yiyecek halim kalmadı sayende."

Okan sabırsızlıkla lokantanın mutfak kapısına baktı. "Nerde kaldı bu garsonlar, ne biçim tesis burası."

Gülenay'ın kocası Ömer babacan bir sevecenlikle Ozan'ın sırtını sıvazladı. "Ozan'ın yakaladığı balığı geri atmasaydınız şimdi hepimiz doyardık."

Serpil gözleriyle uyardı Ömer'i, "Ozan efendinin işi bizi doyurmak değil." Sonra başını havaya dikip var gücüyle seslendi.

"Garson! Ne zaman servise başlayacaksınız, öldük acımızdan!"

İki masa geride sevgilisi Ufuk'la oturan Eda, Serpil'in önü alınamaz çığırtısıyla irkilerek istemsizce kulaklarını tıkadı.

"Acından ölmüşmüş! Hiç düşünmüyor açlıktan ölmek ne demek."

Saçlarını fazla savuruyordu konuşurken, parfümünün en üstteki yeşil mandalina ve bergamottan oluşan taze notaları çoktan esintiyle uçmuştu. Orta notada kalan belirgin gül kokusu tül gibi örtüyordu Ufuk'u. Eda'nın parfümünden yayılan incecik notalar yüzünden sonu gelmeyen bir ereksiyonla sevgilisinin boynunu seyrediyordu. Pek önemsemiyordu Eda'nın söylediklerini. Eda, Serpil'in sözcük seçimini hararetle çekiştirirken Ufuk susturmak üzere sözünü kesti.

"Hayatım, herkes dille senin gibi ilişki kurmuyor. Kadının tek

sorunu fazla gürültücü olması. Çok acıktım deyince anlam değişmiyor bence."

"Bal gibi değişiyor," diye heyecanla itiraz etti Eda. "Bir kere bu söyleyişler kederden türedi, günlük hayatın sıkıntılarından değil. Sıradan bir olumsuzluğu büyük acılardan kalan deyişlerle anlatırsan, asıl keder görünmez hale gelir."

"İyi de yani," diye başını kaşıdı Ufuk, "bu bir zihniyet meselesi, incelik meselesi değil ki. İncelikli zihniyetin görgü kuralı haline gelmesini bekleyemezsin."

"Niyeymiş," diyerek şımarıkça kollarını birleştirip arkasına yaslandı Eda, tenindeki arsız sveton notası cılızlaşmıştı, "bu kadın iki dize şiirden anlasaydı, dilini böyle kullanmazdı. Daha görgülü biri olurdu."

Ufuk bu kez gözünü ovuşturdu, Eda'yla ters düşmek istemiyordu. "Kadının ciyaklamamayı öğrenmesi lazım önce. Baksana sesini kontrol edemiyor daha."

Eda geri adım atmamaya kararlıydı. "Yerli yerinde ciyaklarsa hiç sorun değil. Kahkaha, çığlık, haykırış... bunları seviyorum ben."

O sırada iskeleden bir ses geldi. Biri suya atlamıştı. Keskin, kararlı bir dalış. Su sesi lokantadaki uğultuya sıçradı. Lambaların ölgün ışığıyla aydınlanan iskelede tek kişi kalmıştı. Bir başına, gittikçe kamburlaşan bir sırttı İsmail. Lokantada oturanlar dalgın bakışlarla önce İsmail'i, sonra gece vakti yüzen genç adamın çırpıntılarını görmeye çalıştı.

Hikâyedeki domuz

Melih'in denize atlamasından yarım saat öncesine dönelim. İskeledeki hareketlenmenin göze batmadığı anlara... Mekândan mekâna geçerken koku ve kostüm değiştiren tatilcilerin dışında kalan bu iki erkek, iskeleyi kendi yerleri belleyerek özerk bir ada haline getirmişti. Orada kalmışlardı. Durmaktan çok kalakalmışlardı. Akşam ışığıyla anbean kararan siluetleri, ancak moteldeki devinimin içinde betimleniyor, betimlenemeyen artıklar motelde olan her şeyin, bardan gelen müziğin, lokantadaki kıpırdanmanın, bekledikçe şekerlenen karpuzların niteliğine ekleniyordu. Apaçık görünenle, apaçık söylenenden doğan muamma dokusuna işliyordu motelin. Bütün nitelikler değişirken, İsmail biraları açıp Melih'le arasında kaya gibi duran sessizliğe hamle yaptı.

"Ben sana dayımın domuz avından söz etmiş miydim?"

Melih kana kana bira içti önce, "Hangi dayın? Tüpçü olan mı?"

Konuşuyorlardı ama aralarındaki gizli gerginliği bir türlü gevşetemiyorlardı.

"Evet," demişti İsmail, "Denizli'de yaşayan küçük dayım. Bunun Ford bir kamyoneti vardı eskiden. Bir gün Denizli'ye İstanbul'dan bir avcı grubu gelir, dayıma iş teklif ederler. Dayım iki gün boyunca onların çadır, nevale, av köpeklerini taşıyacak, avcılar da kamyonet kirasıyla birlikte yüklü para verecek. Bizimki atlıyor hemen. Hep beraber Çivril ovasına gidiyorlar. Oraya vardıklarında avcılardan biri dayıma havalı bir tüfek verip sen de takıl diyor. Askerlik dışında bir kez bile tetiğe dokunmamış dayım hemen giriyor

havaya, belinde fişeklikler falan. Neyse... avcılar peş peşe dört beş domuzu deviriyorlar. Ama öldüğü yerde bırakıyorlar hayvanları. Meğer öldürmek de doğaya uygun bir tavırmış. Kuşlara, börtü böceğe bırakıyorlar hayvan leşini. Dayım avcıların peşinde saatlerce helak oluyor. İşin bu öldürme kısmını kanıksıyor ama sonrasını kafa almıyor. Yalnız kaldığı bir an, adam boyu otların arasından bir hışırtı duyuyor, heyecanla otların arasına dalıyor o da. Bir bakıyor ki eşek kadar yaban domuzu. Boz rengi, kocaman bir şey. Hasbelkader iki atışta vuruyor hayvanı. Orada bırakmak da işine gelmiyor tabii. Avcılar diyorlar, yanına alma başına dert olur, ama yok, etini satıp çok para kazanacak güya. Dayım yüz yirmi kiloluk ölü domuzla eve dönünce yengem ortalığı ayağa kaldırıyor. Bu hayvan yüzünden başımıza taşlar yağacak, konu komşu ayağını kesecek, hayatta eve sokmam, diye posta koyuyor kadın. Dayım da hayvanı saklamak için önce bir kasaba gidiyor, eti işletip buzluğa koyarsa satması kolay olur diye. Kasap diyor ki manyak mısın lan sen, benim satırlardan birinin domuz etine değdiği duyulursa dükkâna kilit vurmak zorunda kalırım. Dayım mecburen ölü domuzu gizlice kömürlüğe taşıyıp oracıkta derisini yüzmeye çalışıyor, işi bilmediği için kan ter içinde mahvoluyor zavallı adam. Yengemin turşu için ayırdığı kaya tuzunu yarım yamalak yüzdüğü hayvanın üstüne serpip doğru hamama gidiyor, sonra eve. Ama yengem bunun halinden kıllanıyor hemen. İkide bir domuz gibi koktuğunu söylüyor. Ertesi gün Denizli'de gitmediği buzhane, mezbaha, kasap kalmıyor dayımın. Başı belada resmen, domuzu kömürlükten çıkaramıyor da. En sonunda biri akıl veriyor, sen domuzunu al İstanbul'a git, orada Beyaz Rusların lokantaları var, alsa alsa onlar alır deyince bizimki gece vakti domuzu keçi kılından bir battaniyeye sarıp yüklüyor kamyonetin arkasına. İstanbul'a vardığında hiçbir Rus lokantası kabul etmiyor domuzu. Sonra Bomonti'deki bir Ermeni mezeciye gidiyor, biz bunu alamayız, av hayvanları alan kasaplar var, sen onlara git, diyor mezeci. Adres veriyor, yolu tarif ediyor, halden anlıyor yani. Dayım bir domuz kasabı buluyor nihayet, diyor böyleyken böyle, doğada avlanmış tertemiz hayvan.

Sen yol paramı ver, biraz da üstüne koy, beni bu domuzdan kurtar diyor. Bir bakayım bari diyor kasap, kamyonetin yanına geliyor, battaniyeyi kaldırınca kara sinekler bulut gibi yükseliyor. Ulan bu şişmeye başlamış, diye fırçalıyor dayımı. Dayım fena halde çuvallamış durumda, koca hayvanı çöpe atamaz, yol kenarında ulu orta bırakamaz, her yer insan, Belgrad Ormanı'na götürüp bıraksa orada dünya kadar bekçi var. Domuzdan kurtulamıyor bir türlü. Garip bir şekilde bağlanıyor da. Domuz mundar oldukça kendisini de mundar hissediyor. Ne gömmeye içi el veriyor ne de atmaya. Neyse, bu vuruyor kamyoneti Kağıthane deresine doğru. Dere değil tabii, daracık kanal. O zamanlar etraf site inşaatlarıyla dolu, işçi barakalarından ince ışıklar sızıyor. Bizimki son bir şans giriyor işçilerin arasına. Selamın Aleyküm diyor, Aleyküm Selam diyorlar. Kardeşler kaç zaman oldu et yemediniz, diye hıyar gibi soruyor. Kimi diyor, doğdum doğalı yemedim, kimi diyor, niye sordun hayrola. Bizimki diyor, şöyle ki ben bir hayvan avladım, söylemesi ayıp bir domuz, onu vurdum getirdim, sevaptır şuracıkta ateş yakıp çevirelim, hem arkadaşların da karnı doyar deyince, işçiler ver Allah ver bir dövüyorlar, bir dövüyorlar dayımı, kaş göz dağılıyor, omzu yerinden çıkıyor, kalasları sırtında kırıyorlar adamcağızın. Dövmekten yorulunca bırakıyorlar. Ağız burun patlamış, sürünerek kamyonete dönüyor dayım. Gece vakti böğüre böğüre ağlıyor. Derken kanalın kenarında kedi büyüklüğünde sıçanları fark ediyor. Kardeşini görmüş gibi seviniyor adam, yani çok tanıdık çok güvenilir yaratıklar haline geliyor o sıçanlar. Birini tutabilse alnından öpecek, o kadar yani. O gece dayım ağrılar içinde son gücüyle ölü domuzu kamyonetin kasasından çıkarıp yuvarlıyor kanalın içine. Kara kara sıçanlar kanalın oluklarından, taşların altından neredeyse fışkırarak domuzun üstüne üşüşüyor. Böylece kurtuluyor domuzdan ama o günden sonra domuz leşinin kokusunu bir türlü silemiyor aklından. O yüzden çok acırım ben dayıma, acıdığım için gözlerine bakamam da. Sırf bu hezimet yüzünden insanı kahreden bir ezikliği vardır adamcağızın."

Melih, İsmail'in hikâyesi bitince bir süre tepki vermedi. Bütün tüyleri ürpermiş, nokta nokta kabaran bir gövdeydi. Bira şişesini ağzına dikip sonuna kadar içtikten sonra dibini vurarak yanına bıraktı. Langır lungur yuvarlandı şişe.

Langır lungur langır lungur saydam bir üzüntü vardı Melih'in gözlerinde, konuşurken belli belirsiz çenesi titriyordu. "Belli ki bu hikâyede iki durum var, biri dayının hali, öbürü de ona duyduğun merhamet."

İsmail, Melih'in ilgisini çektiği için çok memnundu, "Evet ya, düşünsene adamın çektiği çileyi..."

Melih iyice eğildi İsmail'in üstüne, toslamamak için kendini zor tutuyordu. "Peki ya domuz kim İsmail? Hikâyedeki domuz hangimiz?"

Dedikten sonra ayağa kalktı. Kan kokan derin bir hayal kırıklığından arınmak için olduğu yerde sıçrayarak gecenin denizine daldı. Camı suyla birleştirdi, öfkeyle tuzu. İsmail'den iyice uzaklaşıncaya kadar başını sudan çıkarmadı.

Eksik örtüler II

Eda, iskelede bir başına kalan İsmail'i izlerken, "Orada çok büyük bir hesaplaşma oluyor," dedi, sesine esrarengiz bir hava katarak.

Ufuk hemen meraklanmıştı, "Nasıl yani?"

"Akşamdan beri durmadan tartışıyorlar, öyle sert tartışıyorlar ki yenir yutulur gibi değil."

Ufuk, İsmail'in hareketsiz duruşundan anlam çıkarmaya çalıştı. "Onlar sevgili galiba, değil mi?"

"Olabilir," dedi Eda, "sevgili olabilirler, gerçi hiç sevişmemişler bence."

Ufuk Eda'nın söz oyunundan huylanmıştı. "Senin gözlerinde ne var çok merak ediyorum, böyle bir şeyi nasıl görebilirsin?"

"Cinsel bir tedirginlik var aralarında, gizlice dokunuyorlar," dedi Eda, söylediklerinden fazla emindi. "Son derece doğrudan sözler ediyorlar birbirlerine. Ama düzensiz konuşuyorlar. Arkadaşlar birbirlerini anlamak ister, anlaşma esası diye bir şey vardır. Konuşma çizgisel devam eder. Ama onlar zikzaklar çizerek konuşuyorlar. Lafı kamçı gibi savuruyorlar, nereye çarparsa artık... Tartışma her an başka yöne sapabilir."

"Bu yüzden mi sevişemeyen sevgili olduklarını anladın?" Ufuk bir türlü ikna olmamıştı.

"Anladım diyemem... Tahmin ediyorum sadece. Denize atlayan adamın kabul edilemezleri var. Şu anda iskelede oturansa şekil almamış hâlâ. Her an her şeyi yapabilir."

"Aşkı yaşayamadıkları için arkadaşlıkla birbirlerini süründü-

rüyorlar yani? Abarttığının farkında mısın?"

"Hiç de abartı değil! Aşkı kemirerek de yan yana gelir insanlar. Onların ikisi de birbirinin kemirgeni olmuş bence. Gerçekten arkadaş olsalardı çoktan bitmişti ilişkileri. Arzuyu kabullenip aşkı yaşasalardı altı aya varmaz ayrılırlardı. İkisini de beceremedikleri için sonunda yabancı topraklara esir düşmüşler. Birbirlerini suçlamaktan başka dil kuramıyorlar."

Eda'yla Ufuk iskelede olan bitenler üstüne konuşurken lokantada dikkat çekici bir sessizlik oldu. Onlar da susmak zorunda kaldı. İnsanların baktığı yöne döndüler. Turgay ve Nihan çifti lokantaya gelmiş, oluşan sessizliği hiç incitmeden buldukları tek boş masaya yavaşça yerleşiyordu. Lokantadaki bütün tatilcilerin meraklı bakışları üstlerindeydi. Turgay'ın burun deliklerinde tampon, üst dudağında büyük bir yara bandı vardı. Elmacık kemiğine kan oturmuştu. Çevreye karşı sergilediği doğal kayıtsızlığa rağmen bazı şeyleri hâlâ umursuyordu.

Kendi kendine mırıldandı, "Masa örtülerini neden sermediler acaba?"

Lokantadaki masalar tümüyle dolmuştu artık. Tatilciler sabırsızlıkla garsonları beklerken, Mavi Kumru Moteli'nin bütün garsonları, aşçı ve yamağı, oda temizlikçisi Hatice, malzeme odasında bir araya toplanmış, elinden cep telefonunu bırakmadan olduğu yerde tepinen müdür Ferhan'dan azar işitiyorlardı.

"Kim yapmış olabilir bu pisliği?"

En çaresiz görünen oda temizlikçisi Hatice'ydi. Ellerini göbeğinde birleştirmiş suçlulukla yere bakıyordu. "Yemin ederim, iki gözüm önüme aksın, ben yapmadım Ferhan Hanım."

Garson Selçuk girdi araya, "Hatice abla sen yaptın diyen yok zaten, biri baştan aşağı sıvamış burayı, ama kim?"

Başka bir garson kaba bir zevk alıyordu durumdan, "Kimse bir başına bu kadar işeyemez. Havlular, çarşaflar sidik içinde kalmış. Kesin örgütlü bir iş bu."

Öbür garsonlar birbirlerini iteleyerek kaba saba güldüler, "O manyak herif yapmıştır kesin, dün gece denize işeyen Turgay mıydı neydi."

"Ama o sabahtan beri motel dışındaydı," dedi Ferhan.

"Hayır, öğleden sonra geri geldiler. Adamın karısı bara gelip buz istedi, sonra buraya girip buzu sarmak için peçete aldı," deyince bütün gözler Hatice'ye döndü yine.

Ferhan'ın sabrı taştı, "Hatice Hanım, buraya girip çıkabiliyor mu müşteriler?"

"Havlu almaya, temiz çarşaf istemeye geliyorlar. Kapı hep açık, kim giriyor kim çıkıyor bilmiyorum ki."

"Hatice abla, başka gelen oldu mu peki?" diye sordu Van'dan gelen garson.

"Elinde termos olan yaşlı kadın geldi bir ara, kliması bozukmuş onu haber verdi. Sonra bir kız geldi, gözlüğü kaybolmuş onu sordu, 37 numaradaki adam geldi kirli torbası istedi, 22 numaradaki kadın geldi çarşaflar ütüsüzmüş değiştirmemi söyledi, daha bir sürü insan girdi çıktı. Çöpleri atmaya çıktım, bir döndüm ki her yer çiş, ama kim yaptı görmedim."

Ferhan, özenle katlanıp raflara yerleştirilmiş beyaz çarşaflarda keskin fırça darbelerini andıran sarı lekelere baktı. Hemen hemen her şey sidiklenmişti. Penceresiz odada ağırlaşan idrar kokusu genzi yakıyordu.

"Resmen sapıklık bu," dedi Ferhan, beyazlığa, ütülü peçetelere, rahat uykulara ve temizliğe karşı edilmiş bir sövgünün muzip kelimelerini tiksintiyle koklayarak. Garsonlardan biri çenesini tutamadı.

"Sapıklığın daniskası hem de, bunu yapan her kimse ilk fırsatta ağzımıza da sıçar."

"Doğru konuş lan, bayanların yanında olmuyor böyle."

"Sabah kafa atan adam var ya, kesin o yaptı bence. Misilleme olsun diye ortalığın içine etti öyle gitti."

"Belki de aramızdan biri yaptı, ne biliyoruz."

"Manyak mısın ya, ekmek yediğin kaba etmek gibi."

"Bahçıvan nerede, onun haberi var mı bundan?"

"Yok, o kasabaya gitti."

"Neden gitti?"

"Bir şey demedi, köpeği de götürdü, dönmedi daha."

"Ben size söylüyorum bir kişi yapmış olamaz bu işi, en az üç kişilik vukuat var burada."

"Çocuklar mı yaptı acaba? Oyun olsun diye şeyetmiş olabilirler."

"Kimsenin duymaması lazım, sakın müşterilere belli etmeyin."

"Belki de dışarıdan biri yaptı, olamaz mı, tesise gelen günübirlik müşterilerden biri mesela, ya da rakip motelden biri?"

"Her kimse kesin erkek, çünkü böyle attırarak şeyetmiş."

"Ne biliyorsun belki önce bir kaba yapmış sonra sallamıştır, olamaz mı?"

"Ayrıntıya girmeyelim beyler, sizin yüzünüzden herkesi işerken canlandırıyorum gözümde."

Ferhan, "Buraya Hatice Hanımdan başka kimse girmesin bir daha. Kapı hep kilitli kalsın. Adımız sidikli motele çıkarsa, hele internete düşerse gerçekten yandık demektir!" diye noktayı koymaya kalmadan bir kadın sesiyle yerinden sıçradı.

"Garson! Yemek yoksa söyleyin başka yere gidelim!!!"

Serpil'in uzaktan gelen bağırtısıyla Mavi Kumru Moteli'nin bütün personeli malzeme odasında durdukları yerde donakalmıştı. Yakalanmış gibi telaşla birbirlerine baktılar.

Garson Selçuk dişlerinin arasından tısladı, "Hay çenen kopsun be kadın! Şeytan diyor ki çişli peçeteyi koy önüne, silsin dursun ağzını."

Eteklerini sürüyen bızır

Ertesi sabah saat yedi sularında Karadeniz'de bir kılıçbalığının peşine takılıp Akdeniz'e doğru göçen kül rengi akyabalığı iskelenin altında yüzerken, Melih'le İsmail balığın sarı irislerini rüyalarında görmüş de büyülenmiş gibi aynı anda gözlerini açtı. Yan yana şezlonglarda uyuyakalmışlardı. İskeleden ayrılamamış, sabaha karşı üşüdükleri için tişörtlerini giyinip havlularına sarınmışlardı. Uyanır uyanmaz çapaklı gözlerle baktılar birbirlerine. Ağrıyan sırtlarıyla ilgili tek söz etmediler. İçsel bir zorunlulukla iskelenin dışına çıkamadıklarının henüz farkında değildiler.

İskeleden kumsala, kumsaldan kayrak taşı döşeli patikaya, patikadan çimlere, çiylerle parlayan çalılardan ulu palmiyelere, bungalovları çevreleyen tarhlara, bütün tesisi ana yoldan ayıran zeytinliğe kadar tüm mekânlar tenhaydı. Kuşların ötüşüyle dolaşık hale gelen ağustos böceklerinin kesintisiz cayırtısı içinde, belli belirsiz bir su sesi vardı. Bahçıvan yakıcı güneşin altında, elindeki hortumu gezdire gezdire uykulu bir halde bahçeleri suluyordu. Islak toprak çiğniyordu rüyasında. O sırada, her duyuma kapalı bir gövdeden başka bir şey değilken, algılarını tetikleyen bir inilti duydu. Kadın iniltisiydi bu.

Kokular aniden değişmeye başladı.

Birdenbire dikildi bahçıvan. Kulakları da büyüdü biraz. Sesin hangi bungalovdan geldiğini anlamaya çalışıyordu. Kadın sesi derin bir iç çekişle başlıyor sonra tatlı çığlıklarla döngüsel bir çevrimi tamamlıyordu. Bahçıvanın gözünde bir kadın yuvarlanıyordu

şimdi. Çıplak bir kadın yuvarlanıyordu bahçıvana. Yüzsüzce meraklanarak elindeki hortumu gelişigüzel sallaya sallaya on dört numaralı bungalovun önüne geldi. Kadın sesi boğuk geliyordu şimdi. Sese yakınlaşacağı yerde uzağa gittiğini anlayıp az önce bulunduğu yere geri döndü. Kıpırdamadan dikkatle kulak kesildi. Hareketsiz hortumdan akan su, çiçek tarhlarını oymaya başlamıştı. İnilti yavaş yavaş yükseliyordu bu arada. Çok geçmeden hoppa çığlıklar işitmeye başladı bahçıvan. İniltiden çok müzikal bir sesleniş. Kesik çığlıklar bir ara durup tartımlı olarak yükseliyor, birdenbire sönüp tekrar büyüyordu. Bahçıvan fışkıran suyla daireler savurarak on dört numaralı bungalovun arkasına geçti. Belinden kavramıştı bir kadın onu. Karnı kadının kamına değiyordu. Yüzünü başsız bir imgenin memelerine bastırmak üzereydi. Tedirgin, çevresine bakındı. Kadın sesi artarak çınlamaya başladı. Bahçıvan, bu çınlayış hiç bozulmasın diye çıt çıkarmadan hiç gereği yokken yakınındaki ardıç ağacını sulamaya koyuldu. Suyu susturmaya çalışıyordu. Yarı açık banyo penceresinden yankılanarak süzülen inilti yüzüne çarpıyordu o sıra. İster istemez gıdıklandı. Ağzı sulanmış, sırtı ter içinde kalmıştı. Hafifçe parmak uçlarında yükselerek banyo penceresinden içeriye bakmaya çalıştı. Elinde durmadan akan bir hortum, paçaları ıpıslak. Kadın sesi su sesiyle dolaşık hale geliyordu. Bir şeyler de söylüyordu galiba. Canımmmm diyordu herhalde, aşşşşkım mı yoksa. İnilti hızlanmaya başladı. Bahçıvan, yer yer nazlı, bir an keskin, sonra ağlamaklı, derken hırsla yükselen bir şarkının tenine dokunuyordu. Çevresine bakındı yine. Dudaklarını yaladı bunları yaparken. Bir elinde hortum, öbür elinde zekeri, seki taşlarını sularken kendini sıvazlamaya başladı. Şükran dolu bir ifade vardı yüzünde, ucundan yakaladığı sevinçle kendinden geçmek üzereydi. O sırada ıslak çimleri ısırarak ilerleyen bir kaplumbağa ilişti gözüne. Bahçıvan hemen gözlerini kapadı, tarif edemeyeceği bir kadına bakıyordu içinden. Gittikçe derinleşen bir hırıltıyla umursamaz bir hâle büründü. Kendi görüntüsü dahil başka hiçbir kımıltıyı, hiçbir gölgeyi, hiçbir uyarıyı umursamıyordu. Bahçenin yukarısından inen birilerinin ayak seslerini

işitse de zevkle titreyen gövdesinin münzevi arzusuna kapılmıştı çoktan. Kulağının dibinde höt deseler kimseye aldırmayacaktı.

Bahçıvanın uluorta yaşadığı zevk patlamasından bir saat kadar sonra lokantadaki masalara nemli örtüler serilmiş, kahvaltı servisi açılmıştı. Önceki gecenin, insanın kemiğine kadar işleyen sıkıntısını unutarak uyanmıştı insanlar. Plaj çantaları derlendi yeniden, çocuklar annelerinden koparak koşturmaya başladı. İskelede korsan bir yaşam kuran Melih'le İsmail, tabaklarını dizlerine koymuş birbirleriyle hiç konuşmadan kahvaltı ediyordu. Lokantaya ilk gelen sülalece tatile çıkmış olan yapışık aile oldu. Melih'le İsmail'in uzaktan fark edilen iskele direnişinden huzursuz, yan yana bitiştiler. Aynı model terlik giymişti her biri.

Çok geçmeden Simin geldi, az sonra Eda'yla Ufuk Simin'in hemen önündeki masaya yerleşti. Açlıktan gözü dönmüştü ikisinin de. Eda Ufuk'un ağzına tereyağlı ballı ekmek veriyor, Ufuk Eda'nın portakal suyuna buz atıyordu. Eda'nın her hareketini ilgiyle izliyordu Ufuk. Başını yana eğip bir gözünü kırparak harı sönmeyen bir arzuyla kur yapmaya devam ediyordu. Bu kadar küçük bir gövdenin böylesi iştahlı olması daha da kışkırtıyordu Ufuk'u. Eda'nın doğal cazibesine uyum sağlamak için fazladan çaba harcayarak abartılı jestlerle süslüyordu kendini. Sesini buğulandırarak, "Seninle sevişirken aklım karışıyor," diye başladı söze.

Eda iltifat olarak kabul etti bunu, ballı ekmekle ağzını doldurup yüzüne vuran ince ışıkla birlikte göz kırptı, "Aklını kaybediyorsun yani."

Ufuk başını önüne eğdi o zaman. Gücü yettiğince samimi olmaya çalışıyordu. "Pek öyle bir şey değil, ne bileyim kendimi yalnız hissediyorum bazen. Sen doyuma ulaşırken, çok acayip bir ayrılık duygusu çöküyor içime."

"Nasıl ya, anlamadım?"

"Anlatması çok güç... sen... sanki beni terk ediyorsun. Başka bir âleme dalıyorsun. Ağzın başkasına konuşuyor gibi oluyor. Neyse canım, anlatamayacağım ben bunu."

Lokmasını gurk diye yutup dimdik yükseldi Eda, "Madem başladın, bitir o zaman."

Ufuk dirseklerini masaya dayayarak ellerini birbirine kenetledi. Omuzlarının arasında, güvenli bir siperin ortasındaydı başı. Güneş ışığı sivrildikçe yükselen ağustos böceklerinin cayırtısı yüzünden tane tane konuşmaya çalıştı. "Sen fazla hissediyorsun. Vajinanın içinden değil de bütün teninden hissediyorsun. Anlatabildim mi? Oysa ben yalnızca penisimi hissedebiliyorum. Seni seyrederken bir şeyler eksik kalmış gibi geliyor. Aval aval havaya bakıp havai fişek gösterisi izliyorum... ya da ne bileyim... çok sesli bir orkestranın ortasında kalmışım gibi. Baş kemancı, ardında on tane yaylı, davullar, nefesliler, bir kenarda arp, en arkada ziller. Bana çalacak bir şey yok. Bu da ürkütüyor bazen. Tamam yalan söyledim, bazen değil her zaman. Yani bu kadar da zevk alıyor olamaz canım, yok artık falan diyorum içimden."

Eda'nın yüzü donuklaştı. Eli çay bardağında, yemeden içmeden öylece duruyordu. "Yani sen, rol kestiğimi düşünüyorsun. Sana kenetlenmiş doyuma ulaşırken hem de? O şefkat ânını terk edip aşağılık bir röntgenci gibi beni dikizliyorsun, öyle mi?!"

Eda'nın sesi yavaş yavaş yükselmişti bunları söylerken. Bitişik masada oturan Simin merakla başını kaldırıp Eda'ya baktı. Ortalık birdenbire fazla ciddileşmişti.

Ufuk kaşlarını çatıp sertçe uyardı Eda'yı. "Sana merak duyan âşık bir erkeğim ben. Sözlerini seçerek konuş lütfen."

Eda anbean saldırganlaştı. "Ben ne söylediğimin gayet farkındayım. Hepsini seçe seçe söylüyorum. Sen niye bir düşünce seçmiyorsun kendine? Böyle hissetmenin kökeninde ne var, düşün bakalım."

"Anlaşıldı... bu konu dallanıp budaklanacak şimdi. Kültürden başlayıp erkek uygarlığından çıkacaksın. Sana ne kadar zevk verdiğimi duymak istedim, lafı ağzıma tıktın yine."

Eda ayağa kalktı, bir ayağını altına toplayıp tekrar oturdu, sadece suratı olan tortop bir kadına dönüştü birden. Sesinin ayarıyla hiç ilgilenmiyordu. "Hayır efendim, kaçmak yok. Ayrıca sen güzel

bir şey de söylemedin. Basbayağı kıskançlık ediyorsun."

"Ne kıskançlığı kızım, saçmalama."

"Hep ben saçmalıyorum değil mi? Ya susmamı rica ediyorsun, susmazsam saçmalama diyorsun. Kadın gövdesine hasetlendiğini duymak işine gelmiyor tabii."

"Yahu niye haset edeyim ki ben sana?"

"Senden daha fazla zevk almama içerliyorsun. Bütün bedenim titriyor seninle sevişirken. Bızırım zonkluyor. Memelerim hassaslaşıyor. Nefesimi kontrol edemediğim zaman ayaklarıma kramp giriyor bazen. Kıçım da gıdıklanıyor ayrıca! Kademelerden kademelere geçiyorum. Dişlerim kamaşıyor senin omzunu ısırırken..."

"Biraz daha alçak sesle lütfen, herkes seni dinliyor."

"... karın kaslarım acıyor. Boynundaki şişen damarlara bakarken yüzüme ateş basıyor. Ağzım, amım, bel çukurum, popomun arası sulanıyor. Bızırım koyverip kahkaha atıyor! Sonra en derin kaslarım halka halka kasılmaya başlıyor, daha derinde başka bir kas. Halkalardan bir çalgı... neydi o körüklü olur hani?"

"Akordeon?"

"Hah! Bir akordeon açılıyor kapanıyor, açılıyor kapanıyor."

"Şşşşşt sakin olsana kızım, bak kalkarım masadan."

Eda nefes nefese devam etti, "Dur daha dur... Sonra bütün bu hisler tam şu kaşımın ortasında yoğunlaşıp tekrar yayılmaya başlıyor. Toplanıyor yayılıyor, toplanıyor yayılıyor. Bazen zevk o kadar uzun, o kadar uzun sürüyor ki havada asılı kalıyorum. Yere inmek için iyice kilitleniyorum sana. Derken zaman başka türlü çalışıyor. On kat kanatları olan bir kuş düşün. Böyle güvercin gibi de daha büyük bir kuş... Leylek kadar! Her saniye bir çift kanat açılıyor. Pafada pufada pafada pufada havalanan üst üste kanatlar. Katmerli bir haz böööööyle süzülerek uzaklaşıyor."

"Bitti mi?!"

"Bitmiyor efendim, bir türlü bitmiyor! Bir de ne göreyim, benim bızır tahtında oturan bir melike gibi yerimi kolluyor. Etekleri yerlere kadar, elleri iki yanda, süzülerek gidişimi seyrediyor."

Ufuk'un ağzı yarı aralık, yüzüne yerleşen ebleh ifadenin far-

kında değildi. Eda keyifle ve alabildiğine yavaşça bir kaşık balı damağına alıp yavaşça emdi. Bir yandan davetkâr, öte yandan huzursuz edecek kadar küstahtı.

"Şimdi anladın mı neyi kıskandığını? Bir yandan bayılıyorsun, bir yandan da düşmanca kıskanıyorsun. Kabul et çok fena kıskanıyorsun!"

Ufuk susmak için peçeteyle ağzını sildi. Eda'nın hırçınlığının belagat biçimi olduğunu çoktan öğrenmişti zaten. Ter içinde kalan sevgilisinin soğumasını bekledi bir süre.

"Diyelim ki kıskanıyorum, kıskanmıyorum da imreniyorum diyelim. Bunun sana ne zararı var anlamadım. Anlattığına göre sen zaten kuşlarla muşlarla şahane takılıyorsun."

Eda gözlerini kıstı. Önündeki kahvaltı servisini bir kenara itti, dirseklerini masaya yayarak memelerini koydu masaya. "Elimden geldiğince basitleştirmeye çalışayım. Oğlan kardeşim benim kukumu gördüğünde, o üç ben de altı yaşımdaydım. Çocukcağız dehşete kapıldı. Bana sorduğu ilk soru: Niçin senin pipin yok? Cevabı olmayan soru. Oysa ben onun pipisini görünce hiç de fazladan bir organ olarak algılamamıştım. Otuzuma varmadan anladım ki, bu aslında yeryüzündeki bütün erkeklerin yaşadığı dehşetti. Kadınlar pipisizdir, o halde onların penis kıskançlığı vardır, her an pipimizi kesebilirler. Yok deve! Kadına itham ettikleri kıskançlığı kaldır, altından hadım edilme korkusu çıkar. Gerisin geri içeri tıkılma gibi acı dolu fanteziler yatar. Çünkü o penisi olmayan kadın her ne hikmetse bir de çocuk çıkarır oradan. Şeytanın işine bak sen! Kuku olmazsa ben doğmayacağım ama o kukuya benzersem çüküm düşecek. Dünyanın en gerzek çelişkisi. Şu talancı uygarlığın kökeni! O halde ne yapalım? Kadına erkekliği elinden alınmış eksik varlık muamelesi yapalım ki kahredici farklılıktan kolayca yırtalım. Çılgın kukuyu unutalım, doğurur doğurmaz kadını annelik makamına postalayalım. Önce kadınları köle yapalım, sonra da zayıf erkekleri... Garibanların bir kısmı savaşa, öbür kısmı taş kırmaya. Karılarımız çocuk baksın yeter. Kız kardeşlerimizi, kızlarımızı takas edelim, düşman erkekleri öldürelim, kadınlarına teca-

vüz edip dölleyelim, asil soyumuz yürüsün. Ama tabii kadın imgesine öyle bir değer biçelim ki ömür boyu manastıra kapanan rahibeler bile o değere erişemesin. Erkeğin erkeksiliğini koruyabilmesi için Meryem'in bekâreti lazım çünkü, adalet terazisini tutan Themis lazım, kim bilir kaç memeli Artemis lazım, koca popolu Kibele lazım, Zeynep'in Kerbela ağıtını salla Fatma'nın totemleşmiş eli lazım. Kadınlar iğrenç bir kadınsılık parodisine itilirken, her yerden tanrıçalar, azizeler pırtlar. Bütün yıl oruç tutsak, sessizlik yemini etsek, günde on vakit namaz kılsak, öküz gibi çift sürsek de bu sembollere ulaşamayız biz. Erkeklerse maşallah o sembollere yaslanıp dünyaya fahişe muamelesi yaparlar. Neden?! Çünkü kadınlardan ödü kopar hepsinin. Vajina gizemlidir. Sıvılar değişkendir. Bir ara nemli, bazen yapışkan, sonra kanlı, ama dışa kapalı. Peki ya penis? Dimdikken gösterişli, inikken pörsük. Çok basit, ama pek kırılgan. Anladın mı şimdi, neden kadından ödü kopar erkeğin. Çünkü onun cinselliği kadın tarafından yargılanır. Erkeklere göre şeytan, iblis, cadıdır kadın. Doymak bilmez peygamberdevesidir. İçine girildiği için de edilgendir, o halde aşağıdır. Salaklığa bak! Yunan eşcinselliğinde özgür erkeklerin edilgenliği suçtu. Köle efendisini düzemez de ondan. Bu yüzden fallusla faşizm uzaktan akrabadır. Bu yüzden yönetilen korkudur, faşizm. Devran döner, fallik düşünceyle işbirliği yapan kadınlar çıkar ortaya. Bok varmış gibi yer kapmak isterler çünkü. Erkeklerle bir olup özgür ruhlu kadınların tepesine binerler. Ardından ezebilecekleri herkesin... Çünkü kitle düzücü erkekleri seviyordur sadece, çünkü kitle kadın gibidir. Heybetli penisi içine alır. Bunu da kim söylemiş, badem bıyıklı Hitler!"

Ufuk kaşlarını havaya kaldırdı, "Ben aslında ne güzel sevişti-ğini söyleyecektim, konu nereden nereye geldi ya."

"Sen kaşındın," dedi Eda, "yok efendim kopuk hissediyormuş da..."

Ufuk öne eğilip Eda'nın yanağından makas aldı. "Tamam tamam geri alıyorum, kaç bin yıllık kızgınlık üstüme devrildi birden." Derin bir nefes alıp bekledi. "Yalnız... bu klitoris meselesi-

ne aklım takıldı benim."

Eda Ufuk'un cilveleşme hamlesini boşa çıkararak geriye çekti kendini. "Tabii takılır, Avrupa'da yetmiş yıl öncesine kadar güdük kalmış penisti klitoris. Bu eşek kafalı kapitalist modernist mantık böyle çalışıyor. Bir tanecik İtalyan anatomist çıkmış sadece, şeker adam bızıra Tatlı Venüs diye bir ad koymuş, başka tık yok. Aç herhangi bir çağdaş anatomi kitabını, klitorisi minyatür penis olarak resmederler hâlâ."

Eda hararetle konuşurken garson Selçuk yaklaştı masaya. "Kahvaltınız bitti mi?"

"Evet bitti, toplayabilirsiniz," dedi Ufuk. "Bize iki kahve lütfen, sade olsun."

Selçuk sofrayı toplarken Eda konuşmasına ara vermeden devam ediyordu.

"Nereye baksalar çük görmek istiyor bunlar."

Selçuk'un hareketleri yavaşladı. Ne yapacağını tam bilemiyordu. Eda ise politik bir coşku içindeydi.

"Bence bızır bir savunma alanıdır artık. Sadece aşk için değil, üretken yaşam enerjisi için doğru anlatılmalı."

Peynir tabakları, bal kâsesi, servis tabakları bir bir tepsiye alınıyordu. "Önce herkesin kabul etmesi gerek, sevişmek bir ayrılık vakasıdır aynı zamanda. Bu fark delikle değil bızırla başlar. Bendeki bızır seninle aramdaki farkı belleten muazzam bir vesiledir."

İster istemez Selçuk sakarlaştı, topladığı çatal bıçak fazla çangırdıyordu. Ufuk gözlerini belerterek Eda'ya susmasını emretti. Nafile. Eda bütün dünyaya konuşuyordu.

"Söz konusu bızır olunca en akıllı adamlar bile öyle abuk, öyle cinsiyetçi tezler öne sürmüşler ki popomla gülesim geliyor. Astronot olsan Mars'ın fotoğrafını çeksen de beyinsiz gene beyinsiz! Neymiş efendim klitoris kız çocuğunun oğlan dönemiymiş de, erişkinliğe geçince deliğini tanırmış da, o zaman kadınlaşırmış. Yani işimiz bitti bızırla, o öyle süs gibi dursun."

Ufuk kıpkırmızı suratını saklamak için elini alnına koydu. Selçuk sıvışırcasına uzaklaştı masadan. Eda susmuyordu.

"Bir kere kız çocuğunun taşıdığı en büyük kaygı dev bir penisle delinmektir. Demek ki neymiş, aslında kız çocuğu kukusunun deliğini gayet iyi biliyormuş. Çocukken bızırı hisseder, deliğimizi de tanırdık yani. Merak ediyorum, dört bin sinir ucunun toplandığı çıkıntıyı anlayıp dinlemeden bu dangalozlar niye tanımlamaya kalkar. Bırak kardeşim onu da kadınlar yapsın. Gel gör ki Freud amcanın öyle bir yorumu var ki akıllara zarar. Neymiş efendim kuram üreten kadın fallik duruma geçermiş de kadınlık adına fikir yürütmesi çelişkiliymiş. Gözünü seveyim hiç fallik bir halim var mı benim?"

"Yok canım gayet yellozsun. Hatta pek şırfıntısın."

Bu kinayeli iltifattan memnun, nihayet kıkırdadı Eda. "Bızır hep vardır. Dürtmeme bile gerek yok, onu aklımdan geçirdiğim an içimde kamaşma olur."

"Limon deyince ağzının sulanması gibi mi?"

Eda çılgın bir kahkaha attı. "Kıyamam sana... fakir ne yapsın, bilmediğini uyduracak tabii."

Selçuk masaya tekrar döndüğünde gözlerini elindeki tepsiye sabitlemişti. Fincanları çabucak masaya bırakarak kaçtı. Eda kahvesini keyifle höpürdettikten sonra devam etti.

"Ne diyordum... Bızırı uyarmaya bile gerek yok. Düşüncemi dağıtmaz, tersine odaklanmamı sağlar. En önemlisi işkillenmeyi kışkırtır. Yaptığım her şeyden haz aldığımı hatırlatır. Doktora tezimi yazarken de, yemek yaparken de. Şehvetin dışında yeni bir alan açar bana. Erotizm düşüncemin hâlesi olur. Hayatla düşünce ne zaman bütünleşir biliyor musun?"

"Düşündüğünü yapınca... diyeceğim ama, sen bunu da kabul etmezsin şimdi."

"İnsanın ciğerine işleyince. Erotizm düşüncenin tende köklenmesini sağlar. Düşünmekte ısrar etmeni sağlar. Gece gündüz devam eder."

"Herkesin klitorisi yok, ne yapacağız o zaman?"

"Artık var... Nasıl ki benim zihnimde penis varsa, sende de klitoris var. İstifçi, fırsatçı, yıkıcı birer hayvan olmamak için önce

erotizmin her yönüne açılmamız lazım. Hayatın kıymetini bilen insan kesinlikle erotik bir hayvandır."

Ufuk kahvesinden son bir yudum alıp inceden gülümsedi. Denize çevirdi başını, gözlerini kısıp uzaklara daldı. Yüzünü tekrar Eda'ya döndüğünde ifadesi değişmişti.

"Söylediklerin hayranlık uyandırıcı, ne diyeyim. Doğruya doğru, ben senin en çok zekâna vurgunum zaten. Senin kadınlığın bir zekâ ürünü. İltifat etmiyorum bak, samimiyetle söylüyorum," dedikten sonra derin bir nefes alıp asıl konuya girdi. "Ama güzelim... sen de kabul et ki... suratıma karşı geğirmediğin, yanımda rahat rahat gaz çıkarmadığın, önümde kusmadığın sürece inandırıcı olamayacaksın."

Eda birdenbire afalladı. Aptallaşmıştı. Sıkılı yumruklarını masadan çekip karnına koydu. Bunaltıcı sıcağı daha çok hissetti o sıra. Az ötede oturan Simin'le göz göze geldi. Yardım ister gibi baktı. Çenesi titriyordu sinirden. Son bir hamle, sandalyesini devirerek ayağa kalktı. Yalpalayarak terk etti lokantayı.

Teessüf reçetesi

Şimdi cevahir macunu olsaydı elimde, bir çorba kaşığı macunu şu Eda Hanımın ağzına dayar, yut kızım derdim, yut ve bekle!

Yanlış hatırlamıyorsam macunun en iyi tarifini Edviye-yi Müfrede kitabında İshak bin Murâd yazmıştı (eve döner dönmez kitabı kontrol etmem gerek). Devaimisk diye başka bir ismi daha olacaktı galiba. Kırk çeşit teskin edici baharat, çiçek balı, azıcık afyon sütüyle yapılan bu mucizevi macunu mideye indirmesinden on dakika sonra, çatık kaşlarının altında kızgın bakan gözler puslanacak, gergin yüzü gevşeyecek, maruz kaldığı iğneleyici merakı esrarlı bir tebessümle bertaraf etmeyi becerebilecekti. Maalesef son üç yüz yıldır cevahir macununu ne duyan var, ne de tatbik eden.

Habis merak, merak duygusunun en illet çeşididir. Önce yaralar, sonra yağmalar. Sömürgecidir. Soru üretiyormuş gibi davranıp yargı üretir. Ekseriyetle insafsız bir şeydir bu çeşit merak. Dişi keçinin süt kokusuna gelen engereğe benzer. Yılan uğrun uğrun yaklaşarak keçinin arka bacağına sezdirmeden tırmanıp memeden süt emer, öyle çok emer ki bir süre sonra keçinin memesi körelir. Geriye bir damla bırakmadan cevap alır. Hasılı, sorgunun cehennem azabına dönüşmesi an meselesidir. Cevap verdikçe zihin körelir. Hele ki Eda Hanım gibi sual olmayan sualleri cevaplamaya meyledenler, elâlemin süt annesi gibi kolayca tahriş olmaya, uçlarından kanamaya başlarlar.

Zaten bu sebeple yedi yaşımıza kadar sahih sorular sorar, daha sonra alelade cevaplar bekleyen yetişkinler olarak emmeye de-

vam ederiz. Sahici bir soru işareti üretebilmek için her akşam yatmadan evvel yedi adet çiğ badem atıştırmak işe yarayabilir.

Madem karşısındaki badem yemiyor, o halde Eda Hanımın yapabileceği tek şey ekşi bir elma yemek. Konuşma üslubundan, bilhassa ani terlemesinden anladığım kadarıyla kuru ve soğuk bünyesini ekşili gıdalarla sürekli uyarması, bol bol koruk suyu içmesi, nar ekşili veyahut sirkeli salatalar, işlenmemiş pirinç pilavı, erikle pişirilmiş semiz et yemesi, daima tok dolaşması lazım. Cılız olduğu için dışarıdan gelen sataşmalara zafiyeti var. Dahası sahip olduğu faziletin kaynağının kendinde olduğunu zannediyor. Tabii ki faziletli bir şahsiyet, hakkını yemeyeyim, fakat kendinden devşirdiği her hassasiyetin, her ferasetin, her malumatın şu kalın kabuklu yeryüzünde çoktandır kök salmış olduğunu, kendisinin sadece bir filiz olduğunu idrak etmesi gerek.

Eda... Esasında taşıması o kadar da zor bir isim değil. Lakin bu ince bilekli, yuvarlak ve bukleli, kadife nağmeli genç hanımın, ismiyle müsemma olmak için gösterdiği aşırı çaba yüzünden edanın harflerini taşımak hakikaten güçleşiyor. Başkalarının nakşettiği görüntüsünü temize çekerek yeniden nakşederken (elbette kahramanca bir davranış) uğradığı kazalar lüzumundan fazla acı veriyor. Böylesi yürekli bir samimiyet her türlü saldırıya açıktır zaten. Samimiyet bir fiskede kanamaya başlıyorsa eğer, ileride önemli sağlık sorunlarına neden olabilir. Beklenmedik şekilde sönen sevinç, ansızın kesilen şevk, kapanan iştah, poyraz gibi patlayan kızgınlık nevi köpüklü duygulara karşı savunmasız olmak, hayra alamet değildir.

En ufak bir çatışmada maharetsiz bir avcıya dönüşerek hülyasındaki kelebeğe ağ sallayan bu narin, aynı zamanda pek çılgın hanımın, gözün hükmünde yaşamanın gönüllü bir esaret olduğunu derhal anlaması, acilen önlem alması lazım. Nitekim gözbebeği, eşyanın özsuyunu emen kara bir dairedir. Göz nesneyi göremez, nesnenin yansımasını üretir. İnsan mevcudiyetinin icap ettiği şekilde zihniyle gören bir mahluk olduğu için, baktığını değiştirmekle kalmayıp her harikayı ve melaneti birbirine benzeterek varlığın

has ışığını çalar. Koklamadan, değmeden, tatmadan, işitmeden bakanlar, sadece bakanlar, gerçeği gördükleri kadar zannederler. Bunun şifası yoktur maalesef. Bu şedit gözün odağına tutulanlar ise, katiyen gerçekleştiremeyeceği sözler verip gerçekte yapamayacağı işlere kalkışarak, olmayan bir kudretin yalandan muktediri olurlar. Seyredilen olmayı mühimseyip kendi kendilerini seyretmeye başladıkları vakit gözün hükmünde kımıldayan birer hülyaya dönüşürler. Bu yüzden genelde alerjik, egzamalı, böcek ısırığı ve arı sokmasına karşı dayanıksız, uyuza, bit ve pireye karşı savunmasız, en fenası kolayca zona olurlar.

Hiç şüphesiz Eda Hanım gibi koku, ten ve lezzetle yaşamı taçlandıran kişilerin kendileriyle ilgili hiçbir şeyi tarif etmeye ihtiyacı yoktur. Ne de olsa "eda" sadece tavır değil, aynı zamanda yerine getirmek demektir. Hayatı eda edebilme kabiliyetini hediye gibi taşıyanlar, kendi hayali imgeleriyle dolaşmaya mecbur değildirler. Kendi mecazımı ille de kendim takarım derken, kadın doyumunun erişilmez sırlarını ifşa eder etmez biliniyor olmanın zulmüne uğrarlar. Zira bilinmek varlığın üstünde tüten buğuyu kaybetmektir. Efendisi oldukları hissi, bir akordeonun havayla titreşen tuşlarına göre besteleyeyim derken, onu bir vodvil sahnesinde nefesi ekşi kokan seyircilerin önünde heba edebilirler. Gizemli bilgiler muazzam bir şiir ya da huşu uyandıran bir müzikle incelmediği, minnettarlık uyandıran bir icada dönüşmediği sürece cildi kurutur, ardı arkası gelmeyen yangılara, kaşıntılara, iğneli sancılara sebep olur. Tam da bu nedenle Eda Hanımın kendi kendisini süzüp tortuyu geriye bırakması, o tortuya bahşedilecek manalara müdahil olmaması, tatlı canı nasıl isterse kimseye cevap vermeye yeltenmeden hislerini tasvir etmesi, münazaraya açmaması lazım gelir.

O halde Eda Hanımın yapması gerekenler: Kendini başkasının gözünden gizliden gizliye gözetlemeden, kendi nuruyla ayan beyan seyretmeli. Nasıl göründüğüyle meşgul olmaktan vazgeçip bilhassa ne olduğunu görmeli. Haksızlığı başkalarının anlayacağı dilde, sanki bir müzakereye oturur gibi pazarlık konusu yapmaktan

ziyade haklılığın bizatihi kendisi olmalı. Haklılığı ispata kalkışmadan kendi mevcudiyeti bir delil olmalı. Baharda bol bol akasya çiçeği ve enginar yemeli. Her cenge girmemeli, kelimenin ağırlığını taşıyamayacak olana kelimeyi emanet etmemeli. En mahrem ifşaatın açık bir yaraya dönüşme ihtimaline karşı ipek, keten, pamuklu giysiler giyerek sentetik kumaşın bunaltıcı tesirinden uzak durmalı. Ruhunu teslim eder gibi şarkı söylemeli. Tüy hafifliğinde yere temas eder gibi dans etmeli. Her kelimeyi baştan yaratarak yazmalı. Lodos eserken uyuyup deniz kenarındaysa imbata göğsünü açarak nefesi karnına doldurmalı. Üniforma ya da sert kaideler gerektiren mesleklerde çalışıyorsa (pek zannetmiyorum) öğle tatillerinde on dakika telli bir çalgı dinleyerek sinir uçlarındaki titreşimi hissetmeli. Mükemmeli bir kenara koyup has olmaya gayret etmeli.

Fakat bütün bunlardan daha önemlisi tarihin dikey merdivenini devirip zamanın sarmallarında unutulan kadim dostları hatırlaması lazım. Lanetin minnete galebe çaldığı hatıralar, incinme düzeyimizi de belirler. Ne düzeyde teessüf ediyorsak o düzeyde mevcut oluruz. Şu aşağılık göz tiranlığında kırbaçlanmaya razı isyankâr köleler gibi yaşamaktansa, canın bir cevher olduğunu hatırlatan dostları yâd ederek efendisi olmalı kendi şahsiyetinin.

Misal vermek gerekirse bendeniz mütehassıs olduğum konularda kendi namıma bir sülale taşırım zihnimde. Siyatik ağrılarına karşı ilaç geliştiren Likyalı hanım Antiokhis'i katiyen unutmam mesela. Gerçi kimseyi unutmam. Ufuneti gidermek için kadının vulvasına yanık tüy, lamba fitili, yün, pis çaput, deri parçası, kunduz yağı, bitmedi katran, olmadı sedir reçinesi, daha da beteri ezik tahta kurusu dolduran; rahim için, kadının karnında dolaşan vahşi bir hayvan diye teşhis koyan eski hekimleri de unutmam. Demirci körüğünü üfler gibi vajinaya boruyla hava veren Hipokrat'a bela okur, bileylenmiş metal çubuklar sokan Xenephon'a lanet ederim bittabi. Velakin kasıkları ağrıyan kadını hamakta sallayarak, latif kokular salan buhurdanlıklar eşliğinde teskin etmeye çalışan Romalı Soranus'un şefkatini alır, başımın tacı ederim. Rölyeflere

kazınan ebelerin ebesi Attice Hanımefendiyi hürmetle anarım. Şifalı otlarla ilaç yapan Kleopatra'yı tabip kadınlardan sayarım. Erkek elbiseleri giyerek hekimlik icra ettiği için halk mahkemesinde yargılanan muhterem Agnodice'yi hâlâ savunurum. Galenos'un büyücü fahişe diye tahkir ettiği Africana'nın sara hastalığı için geliştirdiği reçeteleri talebelerime muhakkak takdim ederim. Paganlığı düşman belleyen semavi dinler en başta şifacı kadınları öldürmüş olsa da, nicesi daima aklımda, halen canlıdırlar. Kam hatunların reçetelerini rüyamda görürüm. Trotula'nın yazdığı jinekoloji kitabını mücevher gibi korurum. Diplomasına rağmen çalışma izni vermeseler de Elizabethciğimi hekim sayarım. Arap tabiplerden Zeynep'i de bilirim Leyla'yı da. Cinsi latifin kadavralarla nasıl temas edebileceğini, onlardan iğrenmeden ve bahusus korkmadan diseksiyonu nasıl başarabileceğini görmek için sabırsızlanan erkek talebelerin arasından başı dik çıkan Kamile Şevki Hanımefendiyi saygıyla anarım. Hasılı, esefle kınayıp teessüf etmeden evvel, aynı haysiyet mücadelesi yüzünden vaktiyle horlanmış, itilmiş, dahası can vermiş dostlarımın hatırına, kendi kahramanlarımdan bir atlas biçerim âlemime. İyi mi ediyorum kötü mü ediyorum bilemiyorum ama, kendi görünme biçimlerine meftun kadınların, vaktiyle kazanılmış mücadeleleri ayaküstü kaybetmelerinden herhalde daha makbuldür, kahramanları hatırlamak.

Eda Hanıma gelince, onu böyle bir çerçeve içinde izah etmek elbette haksızlık olur. Ne var ki kendisini çepeçevre saran daimi hezimet duygusundan, yerli yersiz teessüf etmekten bir an önce sıyrılmak istiyorsa eğer, kalbinde taşıdığı boşluğu parsa toplar gibi takdir toplamakla dolduramayacağını bilmesi, her gece uyurken başını zihnindeki kahramanların göğsüne koyması, bol bol su içmesi muhakkak işe yarayacaktır. Bilhassa bu akşam asma yaprağına sarılmış sardalye yerse, yarına hiçbir şeyciği kalmaz.

Suskun bahçıvan

Simin cümlenin sonuna şefkatli bir nokta koyup defterini kapatırken bahçeden bir ses yükseldi.

"Bu ne iğrençlik böyle!"

Lokantadakiler flamingolar gibi boyunlarını uzatıp aynı yöne baktılar. Genç bir adam uzandığı büyük yer minderinin üstünden hoplayarak kalkmış, öfkeyle söyleniyordu.

"Ne biçim kokuyor bu minder, leş gibi! Baksanıza şuna!"

Birkaç saniye içinde motel çalışanlarıyla tatilciler adamın başına toplandılar. Birörnek terlik giyen kalabalık aile, hiyerarşik dizilimde yan yanaydı. Kimse mindere dokunmuyor, uzaktan koklamaya çalışıyordu.

"Bir şey mi dökülmüş acaba?"

"Hâlâ nemli, rutubet kokusudur belki."

Ozan'ın annesi Serpil minderi kucakladığı gibi yüzüne dayayıp derin derin içine çekti, "Yok canım, basbayağı idrar kokuyor."

"Çocuklardan biri çişini tutamadı galiba!"

"Anne ben bi şey yapmadım!"

"Biliyorum kızım, sana söylemediler zaten."

Çocuklar annelerinin bacak aralarından gösterinin merkezine doğru emeklerken, müdür Ferhan, elinde cep telefonuyla koşturarak yaklaştı.

"Ne oldu, bir sorun mu var?"

Onun gelmesiyle birlikte her kafadan bir ses çıktı.

"Kimse doğurduğu velede sahip çıkmıyor ki!"

"İlk fırsatta çocukları suçlamayın lütfen, kötü etki ediyorsunuz!

Tatilcilerden genç bir adam, bütün minderlerin üst üste yığıldığı kameriyeye gidip her birini kontrol etti, "Bunlar da ıslak, biri resmen çişini yapmış."

Kumsaldakiler uzandıkları şezlonglardan kalkıp sıcak kumlarda seke seke bahçeye geçtiler. Merakla tiksintinin iç içe geçtiği yıkıcı bir ruh haline doğru birer birer çekiliyorlardı. Yeryüzü o an ödünç bir mekân haline geldi. Şaşkınlık, nedensiz şiddet, sahiplenilen her nesnenin ağırlığı, suçluluk uyandıran zevk, deniz, kabuk ve çocuk, yürekten bağlar, duygusal ağlar, kuşlarla kelimeler, hepsi ödünçtü. Kokusunu alamadıkları bütün felaketler, bir fotoğraf karesi ya da televizyon ekranında çerçevelenmiş bütün açık yaralar, iç içe çerçeveler içinde bir çerçeveyle sınırlıydı. Orada acılar kötü kokmuyor, bellekte iz bırakmıyordu. Oysa bu kez, içi sünger kırpığı dolu yer minderlerinden yükselen ağır idrar kokusunu soludukça, minderler esas anlamını kaybediyor, böylece çok fena hassaslaşıyor, pek kötü kırılganlaşıyordu tatilciler. Onurları kâğıt gibi yırtılmıştı. Geceliğine onca para ödedikleri bir motelde bütün güvenlik temalarını altüst eden sidikli imzalar yüzünden, pek de altüst edici olmayan bu karışıklığın karşısında karmakarışık, huysuzluk nöbetindeydiler:

ay ne diyorsun, hepsi mi çişli? ama bu hiç sağlıklı değil! çoluk çocuk mikrop kapacak. bu minderlerin su geçirmez olması lazım, demek ki çokk kalitesizmiş. hemen ayrılalım buradan hanım. boşanalım bence, beni böyle bir yere getirdiğin için. köpek yapmıştır belki, gece dolanıyordu buralarda. sakın bir yere dokunma çocuğum. aman kimsenin huyu üstüne bulaşmasın. kimsenin meselesi, kimsenin kimsesizliği. kimse bu utanmaz, dün de çarşaflara işemişti. çeneni tutsana len! köpek bu kadar işer mi canım. bir insan evladı bu kadar işer mi peki? çarşaflara mı, ne diyorsuuuun? sakin olun efendim, sakin olun. dün de müştemilata yapmış, masa örtüleri felan her şey sırılsıklamdı. o sarhoş yapmıştır kesin. yok efendim, bir yanlış anlama olmalı. ağzını burnunu dağıttılar heri-

fin yine yemiş aynı haltı. ama merak etmeyin yıkandı hepsi. çocuğum sakın dokunma sağa sola. uçarak gelmiştik buraya, bak görüyor musun helaya iniş yapmışız. sidik o kadar da fena bir şey değil aslında. çişin nesini yanlış anlayacağız, dalga mı geçiyorsunuz! güneşe koyarsanız kokusu uçar. sakın bir yere dokunma çocuğum. biz misafiriz buralarda. kazasız belasız eve dönmenin sanatını yapalım. şu iskeledeki ibneler yapmış olmasın, her şey beklenir bunlardan. ağzını bozma Okan! ibneye ibne denir Serpil! bence bir tür sapıklık, teşhircilik gibi bi şey. lütfen sakin olalım, hemen düzelteceğiz. kimseye belli etmeden dönelim evimize. durun yahu, ben anladım kim olduğunu, bu sabah gözümle gördüm!

Sidikli minderlerin bulunmasından yaklaşık bir saat sonra, bahçıvan iki elini arkasında birleştirmiş, eğik kaşlarla Ferhan Hanımın ofisine girdi. Ferhan Hanım bacak bacak üstüne atmış sinirle ayağını sallıyordu.

"Beni istemişsiniz," dedi bahçıvan. Onu saflaştıran bir perişanlığı vardı.

"Dün akşamüzeri neredeydin?!"

"Su almaya kasabaya gittim, depo boşalmış."

"Ondan önce ne yapıyordun?"

Bahçıvan düşünmek için havaya baktı, "Ondan önce kayıkhanede deniz bisikletlerini temizliyordum."

"Müştemilatta olanlardan haberin vardır."

"Evet, arkadaşlar söyledi, biri pislemiş herhalde."

"Biri?"

"Biri işte, kim bilir kim..."

"Sen benimle alay mı ediyorsun?"

Bahçıvan bir adım geriledi. Ferhan Hanım yersizce masa üstündeki eşyaların yerini değiştiriyordu, "Bu sabah ne yapıyordun peki? Hadi söyle bakalım."

Bahçıvan kıpkırmızı bir suratla başını önüne eğdi.

"İyi," dedi Ferhan, "hiç olmazsa utanma duygun varmış!"

Bahçıvan olduğu yerde gitgide küçülüyordu.

"Müşteriler görmüş ne yaptığını, ulu orta herkesin içinde, ilkellik..."

Adamcağız boş boş önüne bakıyordu.

"Sana sahip çıktık, aramıza aldık. Köpeğine bile masraf ettik. Ama bu kadarı fazla artık!"

Bahçıvan utançla yüzünü kapadı. Ferhan bir türlü susmuyordu, "Ulu orta işemek de ne oluyor. Boyundan posundan utan."

Bahçıvan ani bir rahatlamayla bütün bedeniyle sarktı.

"Dünyadan hıncını böyle mi alıyorsun, müşterinin kullandığı eşyayı pisleterek?"

Bahçıvan yanıt vermedi.

"Bence sen derhal bir psikoloğa git, bu kepazelikten sonra bizimle çalışman mümkün değil."

Bahçıvan başını sallayarak sessizce ayrıldı ofisten. Dışarı çıkar çıkmaz hızla otoparka yürüdü. Orada, elektrik direğine bağladığı köpeğine hasretle sarıldı sonra. Toprak, ter, kıl, dağ içinde kayıplara karıştı.

Haybeye hayret

Sidikli minder vakasından sonra motelde kalan tatilcilerin gündelik töresi, beklendiği gibi altüst oldu. Yüzme saati, bira molası, tavla turnuvası, gölgede kestirme kaçamağı, pinpon turnuvası, limonata faslı, kahve falı ister istemez sonraya ertelendi. Müşterilerden bazıları kuytu köşelere toplanmış, yaşananlardan kimsenin haberi yokmuş gibi durmadan başa sardıkları cümlelerle aynı şaşalamayı anlatıyordu.

İlerideki kayalık tepeye tırmanan keçilerin, kıyıda anbean yuvarlaklaşan taşların, yosun bağlamış iskele ayaklarının insana seslenen titreşimine kayıtsız, kendi imal ettikleri tedirginlik kafeslerinde dilim dilim tüketiyorlardı zamanı. Hiç bitmesin bu an, bu huzursuzluk, bu baş döndürücü hayal kırıklığı, bu suni nefes, bu hızla gelişen koklama yetisi hiç bitmesin diye hayret çeşitlemeleri üretiyor, üstelik ortada hayret edilecek pek bir şey olmamasına rağmen türlü şekillerde yüz kez hayret edebiliyorlardı. Onlarınki, büyülenerek göğe bakarken kuyuya düşen Thales'inki gibi sarsıntıya açılan düşünsel bir serüven, yepyeni bir dünyalılık değildi tabii. Hayretten hakiki bir marifet devşirmek yerine, durumdan faydalanarak sinsice eğleniyorlardı.

Söylentilere göre bahçıvanın yaptığı çok belli olan bu tiksinç küstahlık için, küstahlık desek mi demesek mi ikircikliğiyle isim arıyorlardı hâlâ. Aydınlanmamışlardı. Bundan böyle bahçıvan, göründüğünden daha iri, yerlerde sürüdüğü su hortumundan daha

sessiz, dişleri sarı değil sapsarı, elleri büyük değil büsbüyük, darmadağın ve pejmürde, bütün bunlara rağmen herkesin gözünden kaçan hayaletsi bir adama evrilmişti. Sapık deseler sapık değil, deli deseler deli değil, birisi deseler biri değil, her haliyle yadırgatıcıydı. Zamanında gözden kaçırdıkları bahçıvanın içe kapanıklığı, bulanık bakışları, toz kaldırarak yürümesi her cümlede daha da belirginleşiyordu.

Tatilciler kendilerinden geçmiş bir halde bahçıvanın bu işi ne vakit, nasıl yaptığını gözlerinde canlandırmaya çalışırken, başka bir hareketlilik daha vardı motelde. Derhal çöpe atılan eski minderlerin yerine mikrovinil kumaş kaplı, su geçirmez ama pekâlâ yıkanabilir, rengârenk minderler geldi. Bu arada bu göz boyamaya gönül indirmeyen on motel müşterisi, kara vebadan kaçırırcasına bileklerinden kavradıkları çocuklarını bavullarla birlikte otomobillere tıktılar. Deniz toplarıyla şişme yatakları söndürmeye vakit olmadı. Ferhan Hanım onları kırk değişik mahcubiyet sıfatı ve mecburen yaptığı yüzde otuz indirimle uğurlamasına rağmen, bir daha hiçbirinin motele adım atmayacağını biliyordu. Geriye kalanları hoşnut etmek için kumsaldaki herkese kokteyl ikram edildi. Hem de ev yapımı kiraz likörünü esirgemedikleri *daikiri frappe*.

Olan bitene gereğinden fazla kayıtsız kalan Melih'le İsmail, garsonun iskeleye getirdiği kokteyllerini içerken ayrıntılardan haberdar oldular. Bir çift gibi değillerdi artık. Yan yana şezlonglarda omuz omuza oturuyorsalar da birbirleriyle göz temasını tümüyle kesmişlerdi. İskelede bir çeşit nöbetteydiler. Daha doğrusu oradan ayrılamıyor, ayrılmak istemiyormuş gibi yapıyorlardı. Onlara kokteyl servisi yapan garson Selçuk'un gayretkeşlikle anlattığı bahçıvan hikâyesini dinlerken, diğer motel sakinlerinin tersine arifane bir tepki verdiler. Hayret etmişlerdi etmesine, gelgelelim zihinlerindeki bahçıvandan çok kendileri şekil değiştirmişti.

Meseleyi dinledikten sonra önce Melih kalktı yerinden, bungalova gidip dişlerini fırçaladı, tuvalete girdi, temiz tişörtler aldı, telefonunu şarj etti, sakal tıraşı oldu, tazelendikten sonra geri döndü. Melih dönünce İsmail kalktı, bungalova girince ilk iş birkaç

yakın arkadaşını arayarak Melih'in onu ne kadar kırdığını, her fırsatta nasıl da yıprattığını anlattı. Sonra tıraş oldu o da, güneş yorgunluğuyla bir saat kadar uyudu. İskeleye geri dönerken Ferhan karşısına dikildi. Bozarmış bir yüzü vardı kadının. Ebru rengi gömleği koltukaltlarından beline kadar ter içindeydi.

"İsmail bey, nasıl geçiyor tatiliniz?"

Ferhan'ın ezikliği karşısında payına düşen iktidar elmasını hart diye ısırdı İsmail. "Nasıl olsun, burada sabah güneşi sidikliye vuruyor."

Yapmacık bir gülümseme, "Hiç sormayın, on yıldır motel işletiyorum ilk kez başıma böyle bir rezillik geldi."

İsmail acımasızdı, "Ben de kendimi bildim bileli her yaz tatile çıkarım, hayatımda ilk kez böyle bir durumla karşılaştım."

"Çok çok çok özür dileriz, bundan böyle asla böyle bir kepazelik yaşamayacaksınız. İskelede mi geceleyeceksiniz yine?"

"Sakıncası mı var?"

"Yok canım, ne sakıncası olabilir. Size ince şilteyle battaniye getirelim akşam. Sırtınız ağrımasın."

"Çok düşüncelisiniz..."

"Arzu ederseniz akşam yemeğini de iskelede servis edelim. Arkadaşınız ve siz alıştınız oraya."

"İyi olur, küçük bir çilingir sofrası kurarsanız..."

"Elbette elbette, bizim işimiz sizleri memnun etmek."

Ferhan bütün bedeniyle İsmail'e selam verdikten sonra bahçede hazeran koltuğunda oturan Simin'in yanına geldi.

"Nasılsınız Simin Hanım?"

Simin dikkatle Ferhan'ı inceledi. Öğle güneşinin altında sırılsıklam, acı ter kokusunu duyabiliyordu.

"Gayet iyiyim Ferhan Hanım, sizi sormalı."

"Bu olanlar yüzünden tahmin edemeyeceğiniz kadar üzgün..."

Simin sözünü kesti onun, "Üzülmeyin rica ederim, olayın fazla mübalağa edildiğini düşünüyorum."

"Olur mu canım, çok çirkin bir şey bu."

"Çirkin demeyelim, sadece taşkınlık, kendinizi hırpalamayın."

"Simin Hanım, herkese rezil olduk. Taciz gibi bir şey oldu."

"İlahi ne tacizi, kaba bir sataşma sadece. Kimseye zararı olmadı."

"Misafirlerimizin midesi bulandı ama. Motelin yarısı boşaldı."

"Sizin açınızdan külfetli olmuştur tabii, ama ben memnunum hayatımdan. Çoluk çocuk gidince ortalık sakinleşti."

"Ne kadar hoşgörülüsünüz, ben sizin yerinizde olsam..."

"Açıkçası pek müsamahakâr biri değilimdir. Dediğim gibi bu işin fazla mübalağa edildiğini düşünüyorum."

Ferhan Hanım ağız tadıyla özür dileyemediği için iyice çaresizdi. Bir an için Simin'in yere koyduğu termosa gözü takıldı.

"Termosunuza soğuk su koyduralım mı?"

Simin'in eli ister istemez termosuna gitti, "Lüzum yok, kâfi miktarda var."

Ferhan, Simin'e son bir selam verdikten sonra kameriyede çatık kaşlarla kitap okuyan Eda'ya yaklaştı. Eda, kadının yaklaştığını fark edince kitabını yüzünü kapatacak şekilde yukarı kaldırdı. Kimseyle konuşacak hali yoktu. Eda'nın bu keskin mesafesini hemen hisseden Ferhan, ustaca çark ederek lokantaya doğru seğirtti. Okeyci hanımlar ve kocaları bir masa etrafında toplanmış öğle yemeği servisini bekliyorlardı. Ferhan, dürtüsel olarak masanın doğal lideri Okan'a yöneldi.

"Bu olanlar için kusura bakmayın lütfen. Her şey kontrol altında."

Okan, kendinden çok emindi konuşurken. "Yalnız Ferhan Hanım, siz bahçıvanı kovmakla yanlış yaptınız. Masum bir adamın ekmeğiyle oynadınız bence."

Beklendiği üzere Serpil hemen itiraz etti kocasına, "Adamı duvara işerken görmüşler, nesi masummuş onun. Bakışları da acayipti."

"İnkâr etmedi zaten, kendini savunmadı bile," dedi Ferhan.

Okan sesini herkese duyurmak üzere neredeyse kükrüyordu, "Adamcağız o sıra çok sıkışmış, duvara işemiştir. Ama bu minder, çarşaf meselesi başka, onları bahçıvanın yaptığına inanmıyorum ben. Olsaydı daha önce de yapardı. Ne zamandır çalışıyordu sizinle?"

"İki yıldır."

"Durdu durdu şimdi mi yaptı? Gariban adam niye ekmek yediği yeri sabote etsin ki?"

Aysu tedirgindi, "Peki kim yaptı o halde?"

Okan elini kaldırıp cümle âleme gösterircesine iskeleyi işaret etti, "Kesin eminim, bu ibneler yaptı."

Ferhan telaşlandı, Okan'ın sesini kesemediği için kendi sesini alçalttı, "Hiç olur mu Okan bey, son derece efendi insanlar onlar, öyle bir şey değiller."

Masadaki yakın arkadaşlarını bile yadırgatan anlamsız bir öfkesi vardı Okan'ın, "Evet evet, onlar gibiler hem efendi hem de karı gibi feminist olurlar. Kıl tüy, kedi köpek, kıytırık bir ağaç için ortalığı ayağa kaldırır ama iş askerliğe gelince aynen sıvışırlar. Kürtçü olur bunlar, Ermeni, Rum dostu olurlar, bir de birbirlerini... tövbe yarabbim, en sonunda gelir üstümüze işerler. Yüz vermeyin şunlara."

Ferhan masada çıkacak iç savaşın kokusunu alınca geri geri yürüyerek yapışık bir tebessümle uzaklaştı. Gülenay'la kocası Ömer göz göze geldiler. Bakışlarla karısından onay alan Ömer, gözüpek hemen söze girdi:

"Hepsini birden yapabiliyorlarsa helal olsun onlara."

"Yahu sen milliyetçi bir şorolo gördün mü hiç?"

Gülenay dayanamadı, "Aman sanki milliyetçilik çok şahane bir şeymiş gibi..."

Yumruk indi masaya, "Türk olmak ne kadar zor bir şey biliyor musun sen? Yok efendim Kürtlere özerklik, yok efendim Ermeni soykırımı, şimdi son moda Dersim katliamı! Her gün bize katil diyorlar. Balkanlardan göçerken Türklerin yaşadığı mezalimi anlatan yok tabii. İbnelik böyle bir şey işte."

Ömer'in şakağındaki damar şişti, "Ben de ibneyim o zaman, var mı abicim! Senin devletin hangimizin hakkını savundu şimdiye kadar? Bu kalleş devlet komşuyu komşuya kırdırttı be, dar dar dar ötüyorsun. Düşman bulmadan Türk olamıyorsun."

Okan ağzını yana eğip aşağılayıcı bir ifade takındı, "Vay be İngiliz vatandaşı olunca böyle oluyor demek. Yazdan yaza geliyorsunuz, memleketin halini en iyi siz biliyorsunuz."

Serpil ilk kez kocasına arka çıktı. "Batı'nın tek işi Türkiye'yi karalamak, yalan mı? İçerden çökertmeye çalışıyorlar, oyuna gelmeyin."

"Pardon da yani," diye katıldı Aysu, "o zamanın şartlarında kimse kimseyi durduk yerde kesmedi herhalde."

Gülenay hızla ayağa kalkıp kocasının omzunu pışpışladı, "Hadi gidelim buradan Ömercim, bırak cinnet vatan kendilerine kalsın." Ömer'le Gülenay el ele tutuşmuş masayı terk etmek üzereyken, küçük Ozan önlerinde beliriverdi.

Ürkütücü, haşin bir gülümsemeyle.

Elinde bir şey vardı.

Ölü şey.

Bir kabuk. Gevşemiş boyun.

Ölümsü uykuların mahmuru.

Bezgin sürüngen. Kemiksi damak.

Ne rasgele ne de yersiz can veriş.

Cinayet demek için çok erken, cinayet diyememek riya.

Hınçsız bıçak yarası.

Büyüyen çocuğun betimlenemez özü.

Çok az kan.

Öğle ışığıyla kışkırtılmış merak. Geçerli sebep.

Aynı anda hem ıssızlığı hem de kalabalığı dürten bir ölü.

K a p l u m b a ğ a.

Çok büyük. Ülkeden daha yaşlı.

Ahşap kabzalı ekmek bıçağı.

Ozan kaplumbağayı tepetaklak masaya koydu.

Dangır dungur dangır, zamanın çizdiği halka.

Bıçak izi, beyaz et, masadaki herkesin kamını yardı.
Çocuk annesine döndü, ağzı sulandı.
"Bunu bana pişir."

Küçük hamleler

Kaplumbağayı motel arazisinin sınırındaki delice zeytin ağacının yakınına gömdüler. Okan'la Serpil haşin bir yaramazlığı örtbas etmek üzere kafa kafaya toprağı eşelerken, Ozan cezalı, bungalovda kilit altındaydı. O sırada Ömer'le Gülenay sonuna kadar açtıkları klima soğuğunda, harı sönmeyen ortak bir kızgınlıkla Mavi Kumru'yu terk etmek üzere valizlerini topluyor, böylesi ahmak bir adamla evlenerek Okan'ı hayatlarına soktuğu için Serpil'i suçluyorlardı.

Gülenay döve döve katlıyordu giysilerini, "Zengin diye evlendi o öküzle ben sana söyleyeyim."

Ömer bela okurcasına elini salladı, "Ne zengini ya! Yatları katları var sanki, değer mi böyle biriyle yaşlanmaya."

"Yalnız kalmaktan korktu, karşısına çıkan ilk dallamayla evlendi işte."

"Çirkin çünkü, kabul et senin ablan meymenetsiz bir kadın. Anca Okan gibi bir et kafalıyla evlenebilirdi."

"Çirkin değil kompleksli, o yüzden çirkin görünüyor."

"Her neyse, sonuçta bu ikisinden çıka çıka psikopat bir oğlan çıktı işte."

Gülenay'la Ömer, diş takırdatan odalarında aynı nefreti yoğurarak yeni bir karı-kocalık derecesi kaydederken, garson Alikâr

balıkhaneden getirdiği lagosları mutfakta aşçının önüne bıraktı. Her geçen saniye kırmızıdan griye doğru solan lagosların, hiyeroglif sırt çizgilerini inceledi bir süre. Van'dan geldiği için deniz mahluklarına aşina değildi.

"Usta, bu balık benim amcama benziyor ya."

Aşçı imalı gülümsedi.

"Vallahi de billahi de benziyor," diye devam etti Alikâr, "şu sırtındaki testeresiyle aynı o, el kadar hayvanın amcam gibi dişleri var."

Aşçı, Alikâr'ın amcasını alıp sırt yüzgecini kesti.

"Bizim orada tek bir balık var, inci kefali, duydun mu hiç?"

Aşçı cık diye bir ses çıkardı sadece.

"Ustacım Van Gölü'nden başka dünyanın hiçbir yerinde yaşamıyor bu balık biliyor musun?"

Onaylar gibi başka bir ses çıkardı aşçı.

"Börtü böcek bile yaşamaz bizim gölde... su sodalı ya ondan."

Hı hı dedi aşçı, sonra öksürdü.

"Ama yaradana kurban olduğum o inci kefali, bahar geldi miydi kaynamaya başlar."

Aşçı laf olsun diye burnunu çekti.

"Binlerce balık, resmen uçuyor usta. Görsen inanamazsın. Allah'ın mucizesi! Bizim inci kefali göle bırakmıyor yumurtaları, bak bak bak biliyor hayvan, göl suyunda yavrusunun yaşayamayacağını. Sonra geliyor dere ağzına, tatlı suya sokulunca kafa bulanıyor tabii. Suyun ağzında bekleşmeye başlıyor. Binlerce inci kefali üst üste kaynıyor. Elini atsan avuç avuç toplarsın. Ama biz ellemiyoruz onları. Çok günah. Umreye gelmiş hacılara benziyorlar. İnsan onları görünce içleniyor biliyor musun? Tipi uskumruya benziyor ama bizimkinin kafası daha ince. Çelik rengi, parıl parıl."

Bir öksürük daha.

"Senin de muhabbetine doyulmuyor."

Aşçı, Alikâr'ın amcasının pullarını temizlemeye koyuldu.

"Hiç sallamıyorsun sen beni, başka yerde yok bu balık diyorum."

Aşçı Alikâr'ın amcasının karnını yardı sonra.

"Deliçay'ın suyuna alışınca suyun tersine atlamaya başlıyor. Görsen, gökten balık yağıyor sanırsın. Şelaleye doğru zıplıyor kurban olduğum. Düşünsene usta, uçuyor bizim balık. Bin yıl daha bekle, kesin kanatları çıkar."

Aşçı bıkkın bir ifadeyle ikinci lagosu alıp Alikâr'a gösterdi "Bu kime benziyor, anana mı?"

Alikâr geriledi. Kaşlarını çattığından daha fazla hissediyordu, kaşlarıyla anlatamayacağı bir şey. Karşılık vermemek için zor tuttu kendini. Bastırdığı öfkeyi avuçlarındaki terle birlikte kalçasına silip dışarı çıktı. Yine de kapıyı çarpmadan edemedi. Kapının menteşesi yerinden çıkıp çilink diye yere düştü.

Aşçı mutfakta sinek vızıltıları içinde lagosları bir bir temizlerken, bahçede oturan Simin günlük gazetelere göz atıyordu. Az ileride, iki palmiyenin arasında gerilen hamakta uyuyakalan Eda, bir kız çocuğunun mızıldanmasıyla gözlerini açtı. Uzun lüleleri vardı kızın. Beş yaşında var yok. Üstünde beyaz bir elbise, ayaklar çıplak, uyku mahmuru şişkin gözlerle etrafına bakınıyor, insanın içini ezen bir kaygıyla annesini arıyordu. Eda yerinden fırlayıp kızı kucakladı.

Alt dudağı sarkmıştı kızın. Çığlık çığlığa ağlamak üzereydi. Eda çocuğu göğsüne yasladı, "Şşşşt sakın ağlama, annen birazdan gelecek."

"Annem nerede?"

"Az sonra gelir, merak etme."

"Annem nerede?"

"Sen uyurken bir şey almaya gitti herhalde. Belki de denizde çıp çıp yapıyordur."

"Annemi istiyorum."

Eda çocuktan saklayamadığı bir telaşla çevresine bakınıyordu, "Gelecek, o gelene kadar ben sana şahane bir masal anlatacağım."

"Şaymane?"

"Çokkk güzel bir masal..."

Eda kızı kucağında gezdire gezdire durmadan konuşuyordu, çocuklarla ilişki kurmayı bilmediği için aklı karışmıştı. "Nasıl bir masal olsun söyle bakalım, prensesli mi olsun yoksa hayvanlı mı?"

"Prenses istemem."

"O zaman hayvanlı olsun."

"I ıh."

"Ha tamam sen sihirli masal istiyorsun."

Çocuk yumuk elini Eda'nın omzuna koydu, "Korkunçlu olsun."

Eda birdenbire hüzünlendi. Kalp kırgınlığıyla baktı çocuğa. "Canavarlı mı olsun yani?"

"Korkunçlu olsun. Annem ne zaman gelicek?"

"Eh o zaman ben sana insanlık tarihini anlatayım."

"İnşanlık?"

"Bir varmıış bir yokmuuuş, evvel zaman içinde yeryüzünde iki ayrı insan türü varmış. Bunlardan biri homosüspüsler, öbürü ise neyandantellermiş. Homosüspüslerin yetmiş beş tane dişi, koskocaman ağzı varmış."

Koltuğunda oturan Simin, bir gözü kapalı Eda'nın çocuk için harcadığı çabayı sevecenlikle izliyordu.

"Bu homosüspüsler çok acımasız ve kötü yürekliymişler..."

Eda'nın anlattığı masal ilerledikçe Simin'in suratı gerilmeye başladı.

"... o kadar kötüymüşler ki, şu çirkin neyandanteller bizim yemeğimizi yemesinler, yoksa aç kalırız diye onları hapur hupur yemeye başlamışlaaaaar. Dünyada hiç neyandantel kalMamışşş. Sonra bu homosüspüsler hapur hupur birbirlerini yemeye başlamışlaaar. Gel zaman git zaman hayatta kalan bazı homosüspüsler köle, bazıları prenses, bazıları hizmetçi, bazıları asker oLmuuuş...."

Çocuğun gözleri faltaşı, yumuk eli ağzında dehşetle Eda'yı dinliyordu. Simin kucağındaki gazeteleri savurarak çabucak ayağa kalktı.

"O asker ve prenses homosüspüsler kendi aralarında evlenip

mutlu mutlu yaşarlarken, öbür esir homosüspüsler onlara saraylar yapıyorlarmışşş."

Simin çevik adımlarla yanlarına geldi, otoriter ama yumuşak bir tavırla Eda'nın kucağından söktü aldı çocuğu. "O daha küçücük! Ümitsizlik için çok erken."

Bu arada iskelede itiş kakış bir şeyler yaşanıyordu. Melih'le İsmail'in burnunun dibinde, seyrettikçe insanı çaresiz bırakan, şakalaşmadan zorbalığa doğru şekil değiştiren bir dede-torun mücadelesi. Kalabalık ailenin en büyük ferdi dede, en küçük ferdi oğlan torunu zorla denize sokmaya çalışıyordu. Çocuğun mızıldanmaları yüzünden Turgay uzandığı kumdan doğrulup durumu anlamaya çalıştı. Burnundaki tamponları çoktan çıkarmış, üst dudağındaki yara bandı yenilenmişti. Elmacık kemiğindeki morluk önceki güne göre daha da koyulaşmıştı. İskeledeki kapışmaya müdahale edemediği için dişlerini sıktı. Atla oğlum ben buradayım, diyordu dede. Oğlan korkuyla dedesinin bacaklarına yapışmış, var gücüyle direniyordu. Can havliyle tutunduğu bacaklara tırnaklarını geçirince, dedesi koltuk altlarından tuttuğu gibi onu denize attı. Kumsalda uzananlar oğlanın çığlığıyla irkildiler. Oğlan suyun dibinden yüzeye çıktığında dedesi hemen atladı yanına. Oğlan dedesinin boynuna kenetlendi. Gözleri sımsıkı kapalı var gücüyle yalvarırım, diyordu, beni kıyıya götür. Dede oldukça kararlı, küçük bir ahtapot gibi göğsünü sarmalayan torununu yalvarta yalvarta açığa doğru sürükledi. Oğlanın çığlıklarıyla bütün kumsal uğursuz bir sessizliğe gömüldü sonra. Tatilcilerden kimisi bu eşitsiz kavgayı görmezden gelebilmek için dudaklarını ısırmakla yetindi. Hiçbir şey olmaz, diyordu dede. Bak bütün çocuklar yüzüyor, sen de yüzeceksin. Oğlan dedenin başına tırmanmaya çalıştıkça suya gömülüyor, yuttuğu sular yüzünden içi yırtılasıya öksürdükten sonra feryat figan ağlamaya devam ediyordu. İçinde can korkusu olan bir bağırtıydı bu. Kimsenin elinden bir şey gelmiyordu oğlan için. Seyirci kaldıkları zorbaca yüzme dersini bölemedikleri gibi, çocuğa cesaret veremeyecek kadar uzakta, edilgen

birer seyirciydiler. Bir çocuğun en çaresiz kaldığı kozmik yalnızlığın kılçığı takılmıştı boğazlarına. Tahammül erbabı oldukları şu kıyasıya erginlik törenine ağzı sıkılıkla tanıklık ettiler. Dakikalarca seslendi çocuk, beni kurtarın, beni kurtarın... Hiçbir şey yapamadılar.

Bozulan Çobanyıldızı

O akşam, gün batımıyla birlikte Çobanyıldızı parlamaya başlar başlamaz, ufukta lila rengi kuşaklar belirdi. Tatilciler, insanın tek başına kaldıramayacağı bir güzelliğe maruz kaldılar. Hiç kuşkusuz saldırgan bir niteliği vardı bu güzelliğin. Tene değmiyor, göze batıyordu. Aniden ıssızlaşan motelde huzuru kaçan insanlar korunaksızca göğe bakıyorlardı şimdi. Denizin durgun yüzeyine yayılan yıldız parıltısını seyrederken, içinde yanardağlar patlayan kızıl kıyamet halini hatırlıyorlardı onun. Hatırlıyor olmalıydılar ya da. Işığın sebebinin ışık olmadığını biliyor olmalıydılar. Birbirlerine tarif edemedikleri o parlak çakımın üstesinden gelebilmek için Çobanyıldızı'nın gerçekte bir ateş topu olduğunu unutmuş olan kendilerini, hatta, unutkanlığı unutuşa terk eden kendilerini hatırlıyorlarmış gibi, derin iç çekişler ve bocalayan kelimelerle yeryüzünden koptukları kısa bir dalgınlık yaşadılar. Göklerdeki dipler derinleştikçe onlar küçülüyordu. Lezzet daha büyüktü, kadehteki buz çıtırtısı daha büyüktü, sinek ısırığı, ıslak bukle, terleyen avuç daha büyüktü kendilerinden. Peş peşe düş parçalarıyla dalgalanan değişim ihtimali daha büyüktü. Yüreğe vuran iyicil kıpırdanış gökten daha büyüktü. Teni yalayan sahipsiz efkâr daha büyüktü. Çok geçmeden hilal belirdiğinde moteldeki sidikli skandaldan iz kalmadı. Çocukluktan söz etmeye başladı birçoğu, babalardan konu açıldı, uzun uzun susuldu.

Herkes kendine daldığında garson Selçuk, Samanyolu'nu ortaya çıkarmak için bütün ışıkları söndürdü. Zifiri karanlıkta süt bu-

ğusunu andıran yıldız kümelerini seyrettiler. Barmen içli bir tangonun sesini açtı. Lokantada pek hayra alamet olmayan dostça bir yakınlık başladı sonra. Uzak masalara kadeh kaldırmalar, kaçamak gülümseyişler, fazladan nezaket, titrek ruh halleri. Büyülenerek göğe baktılar. Hep birlikte, diplerine... Fırsat bu fırsat, ağır ve gösterişli tavırlarla Ufuk Eda'yı dansa kaldırdı. Özür dilercesine omzunu öptü sevgilisinin. İnce pamuklular içinde masaların arasından süzüldüler. Yaylanan başlar, detone mırıltılar. Biten şarkı. Kısa bir alkış. Tam o sırada masaların birinden sancılı bir çocuk sesi yükseldi: "Anne kakam geldi." Gökyüzü birdenbire bozuldu.

İsmail'le Melih iskelede mum ışığındaydılar. Lokantadan yükselen müzik ve alkış seslerine yabancı, iki şezlong arasına konulan plastik bir sehpanın üstüne, küçük bir sofraya eğilmişlerdi. Kaşlarından pul pul tuz dökülüyordu. Sofrada yarım dilim kavun kalmıştı, levrek marineyle börülce bir de. Rakı şişesini çoktan yarılamış, dilleri dolanmaya başlamıştı.

Bir sivrisineği öldürmek için çat diye kendi koluna vurdu İsmail. "Hep böyle susacak mıyız?" diye sordu sonra.

Melih isteksizdi. "Özellikle susmuyorum, anlatacak bir şey yok."

İsmail'in şehlalaşan gözleri. "Benim var ama sen beğenmiyorsun hikâyelerimi. Tutup kendini denize atıyorsun. Gece vakti ıslanma şimdi."

Melih ümitsizdi, "Domuz hikâyesini mi diyorsun?"

"Domuz hikâyesi değil, dayımın hikâyesi."

Melih İsmail'in gözlerine bakmıyordu konuşurken, "Ben o hikâyeye hiç inanmadım. Bir çarpıtma var o işte. Fırsatçı bir herifin hezimetini aldın, karşıma geçip Sisifos efsanesi gibi yutturmaya kalktın. Ben de yedim..."

Ağzı büküldü İsmail'in. "Nesine inanmadın ya? Ne anlattıysam tamı tamına doğru."

"Doğrudur doğrudur, o domuzu gözünü kırpmadan vurmuştur senin dayın, sırtlanıp İstanbul'a getirmiştir. Satmak için helak ol-

muştur. Ama inşaat işçileri meselesi palavra bence. Saklanan bir şey var o hikâyede."

"Canım, adam o kadar dayağı durduk yerde mi yedi? Kaburgaları kırılmış, daha ne olsun."

"Dayak da yemiştir. Ama işçilere domuz getirdiği için değildir o. Domuzu dana diye yutturmaya kalktığı içindir. Kafasını kesip atmıştır bir tarafa, derisini de yüzmüştü zaten. İşçiler başta anlayamamışlardır. Duruma uyanınca dayını bir güzel pataklamışlardır. İyi olmuş, oh olsun."

"Hımmm... sen o yüzden denize atladın yani. Hikâyeye inanmadığın için. Manyak mısın tatlım ya?"

"Ben zamanlamanı sevmedim senin."

İsmail neye uğradığını anlamadan bağıra çağıra karşılık verdi. "Zamanlamaymış, zaman zaman anlatılır hikâye zaten. Ne diyorsun anlamadım ki!"

Melih bıkkın bir of çekti önce. "Hikâye zamanı gelince anlatılır. Yani, diyorum ki hikâye anlatıldığı zamana aittir. Laf ola beri gele sırf konuşmuş olmak için hikâye anlatmaz insan. Anlattığın fıkra bile olsa, o sırada bir şeye cevap veriyorsun demektir, anladın mı?"

"Eeee? Sen balık avlamaktan söz ettin, ben de domuz avlamaktan. Yeri gelmiş işte, daha ne istiyorsun."

Melih çaresizlikle kafasını kaşıdı. "İkisi aynı şey mi? Ben meselemi anlattım sana. Kendimi anlatırken herkesle ilgili bir şey söyledim. Uskumruyla ilgili bir şey söyledim. Mahcubiyetle ilgili bir şey söyledim. Mucize bekleyen zavallı yanımı gösterdim. Efendi gibi teslim oldum hikâyeye. Ama sen aynı temayı aldın, zavallı domuzu mundar ettin. Bir kelime olsun can vermedin hayvana. O mal çünkü di mi? Hikâyenin malı, geberik kalsın bir kenarda. Neredeyse o fırsatçı dayıyı melek yaptın lan. Neden? Çünkü onu anlatırken bile kendinle meşgulsün. Kendi yenilgilerinle, kendi talihsizliğinle... Çok zor bir şey İsmail olmak di mi. Çok acı bir şey. Konuş konuş bitiremezsin sen İsmail'i. Anlatmalara doyamazsın. Senin hikâyelerin hep böyle, vıcık vıcık İsmail dünyası.

İçinde yeryüzü yok, başka bir varlığın nefesi yok, dürüst bir iç ses yok. Yaptığın tek şey kinaye, çarpıtma. Eeee? Sen kimsin ki kendini bu kadar önemsiyorsun oğlum. Sen kimsin ki başkasını hiçe sayıyorsun. Nazik popon yiyorsa domuzun can verme ânını anlat bakalım anlatabiliyor musun. Hayvanın derisini yüzerken hiç mi ateş basmadı kartondan dayını, hiç mi kendinden tiksinmedi? Çünkü o sırada dayı sadece olay kahramanı. Sen ona ne diyorsan onu yapıyor. Yok ya, hayat sana kolay! Yutturabildiğine tutun."

İsmail'in öfkeden gözleri doldu. "Yuh be. Bir insanın üzerine bu kadar gelinmez. Yazıklar olsun sana. İnsan sevdiğini bu kadar ezer mi lan! Ne ideal dünyan varmış kardeşim. Her şeyin namuslusunu en iyi sen biliyorsun. El kadar çocuğa höt zöt Mozart öğreten piyano öğretmeni gibisin. Bi siktir git yeter be. Ne yapsam salağım ben, ne desem illa yanlış söylüyorum. Yaşlandın mı ne oldu, her geçen gün ifrit gibi bir şey oluyorsun. Elimi ayağımı nereye koyacağımı şaşırdım artık. Bir kendi hayatına bak, bir de benim hayatıma. İstediğin her şeye sahipsin sen, bense açım aç! Her şeye açım ben. Orta sınıf, gariban sınıfından haberin var mı senin?"

Tekinsiz bir sakinliği vardı Melih'in. Az öncekinden daha alçak bir sesle, sarhoşluğu zapt ederek her sözcüğün üstüne basa basa konuşmaya çalıştı. Gelgelelim yüzündeki limoni ifadeyi bir türlü düzeltemiyordu. Birkaç saniye içinde öfkesinin en dibine alaşağı yuvarlandı. "O garibanın domuzuyum ben.... Sen o domuz hiç böğürmesin, hiç toslamasın istiyorsun. Böyle gariban mı olur! Yanlış anlamışın sen garibanlığı. Gariban insan başkasının kâbusunu görebilen insandır. Sen benim kâbusumu gördün mü hiç? Bendeki piçi gördün mü, tecavüzü, katliamı, kayıpları gördün mü? Benim tarihimde dışlanma var, linç var, hakaret var. Babamın ezikliği, annemin dünya tiksintisi var. Hayvanın azabı var. İnsanlığın felaketi var. Babamdan gördüğüm şefkatin ödenmiş bedeli var. Hangi birinden haberin var senin? İlla anlatmam mı lazım, kokusunu almadın mı? Hangi birini hissedecek kadar yaklaştın bana. İşin gücün sadece rezalet çıkarmak. Ama adam gibi rezil olmaya gelince garibanlıkla böbürleniyorsun. Bir rezil ol ya, Allah aşkına

bir rezil ol da göreyim. Sıkıyorsa hiç kaytarmadan gerçekten rezil ol. Şöyle adamakıllı rezil ol da saflaş biraz. Kıçımın kenarı gariban! Sendeki garibanlık var ya, yüzünü yıkayınca hemen akar dostum, hiç merak etme. Saçlarını kestir, favorilere şekil yap hemen geçer."

Melih'in topuz gibi inen konuşması bitince masa devrildi. "Senin amına koyarım," diyerek atıldı İsmail. Çocuksu bir hırsla Melih'in yanağına yapışıp etinden et koparırcasına hart diye ısırdı. Can acısıyla bir çığlık yükseldi iskelede. İsmail Melih'in etine kenetlenmişti. Bir eliyle Melih'in saçını yoluyor, öbür eliyle sırtını tırmalıyordu. Melih ondan kurtulmak için geriye çekilince birlikte şezlongun üstüne kapaklandılar. Şezlongun devrilmesiyle iki adam yere yuvarlandı. Melih yüzüne saplanan dişlerin sızısıyla dirilmiş, var gücüyle yumrukluyordu İsmail'i. Çoktandır ertelenen kavga zıvanasından çıkmış, onları hiç olmadığı kadar ağız ağıza yüz yüze getirmişti. Acı hınçlarını tadıyorlardı birbirlerinin. Derken ansızın beliren iki büyük el İsmail'i Melih'in üstünden çekti aldı. Turgay hayalet adımlarıyla iskelede bitivermişti. İsmail'in ağzından Turgay'ın gömleğine Melih'in kanı bulaştı. Boşluğu fırsat bilen Melih, öfkeden kudurmuş bir halde İsmail'in üstüne atılınca Turgay tekrar ayırdı onları. Küfür, lanet, aşağılama arasında tek söz etmeden dövüşün ortasında dirençle dikildi. Bir eli İsmail'in göğsünde, öbür eli Melih'in. Gelişigüzel savrulan tekmelere bir süre dayanabildi yalnızca. Tarafların öfkesi dinmeyince sonunda höyt diye haykırmak zorunda kaldı. "Aklınızı başınıza toplayın," dedi sertçe, "madem iskeleyi işgal ettiniz, efendi gibi sahip çıkın!"

O gece iskeledeki kavgaya Turgay beyden başka kimse müdahale etmedi. Köpek dalaşını andıran bu irkiltici sahneye ilişmekten ürktü herkes. Lokantadakiler pür dikkat kulak kesilerek hırlayan sözcükleri ayırt etmeye çalıştılar. İçlerinden sadece biri, garson Selçuk, bir kap buz getirip Melih'in yüzüne kompres yapmak istediyse de İsmail buna izin vermedi. Beklenmedik bir şekilde, sırtından çıkardığı tişörtünü buz küplerine sarıp hafifçe arkadaşının

yüzüne kendi bastırdı. Melih'in suratının dişlenmiş bir elmaya döndüğünü yeni görmüş gibi telaşlanmıştı. Kuşkusuz kalpten bir merhametti onunkisi. Titrek bir sesle, "Çok acıyor mu?" diye sordu. Melih, "O kadar da değil," diye teskin etti onu. Aralarındaki çiğ ilişkiyi açık ettikleri için utanç içindeydiler. Turgay'la garson, ortada tutkusal bir şeyler döndüğünün farkındaydı. Bu arada Turgay'ın kalenderliği daha da rahatsız ediyordu Melih'le İsmail'i.

"Sarhoş olduk," dedi Melih.

İsmail "Evet ya, iç dökelim dedik bokunu çıkardık," diye arka çıktı.

Kimsenin onları barıştırmasına muhtaç olmadıklarını açıkça ortaya sürdüler. O zaman "Hadi bana eyvallah," diyerek uzaklaştı Turgay.

Garson Selçuk ise bir yarayı sarar gibi özenle yan yatmış sehpayı tekrar yerine koydu. Kırıkları topladı. Ekmek parçalarını denize attı. Arkadaşça, "Abi ben size kahve yapayım," dedi.

İsmail'le Melih yan yana, mutlak bir reddedişle Selçuk'un kaygılı yüzüne baktılar.

Selçuk kendi kendine konuşuyordu, "Yapmayayım mı?" "Yapmayayım." .... "Peki o zaman." "Siz yine iskelede mi yatacaksınız?" "İskelede yatacaksınız." "Tamam." "İyi geceler o zaman." "Bir şey lazım olursa," "seslenin diyeceğim ama saat de geç oldu." "En iyisi ben gideyim."

Selçuk istemeye istemeye iskeleyi terk etmek zorunda kaldı. Kavgadan çıkan iki erkek ise aynı cephede omuz omuza savaşmışçasına bir virgül gibi aralarında duran garsonun uzaklaşmasını seyrediyordu. Birbirlerine bakmadan. Birkaç adım sonra durakladı garson. Elindeki tabak kırıklarını, çatal kaşıkları saydı. İşgüzarlıkla iskeleye geri döndü. Melih'le İsmail'in çevresinde dolanarak yerde bir şey aradı. Çok geçmeden aradığı şeyi buldu. "İşte," dedi zevzekçe sırıtarak, yerden aldığı nesneyi gösterdi onlara. "Bıçak burada kalmasın."

Esrariler

Selçuk, gece boyunca lokantadaki sofraları toplarken, mutfakta bulaşıkları yıkarken, herkes bungalovlara çekildikten sonra yerleri süpürürken, ağırdan alarak topladığı örtüleri çamaşırhaneye götürürken, bahçedeki sulama fıskiyelerini açarken ve suyu beklerken gözü hep iskeledeydi. İsmail'le Melih şezlonglarına uzanmış, kıpırtısızdılar. İskeledeki lambaların cansız ışıklarından seçebildiği kadarıyla kafaları hareket etmediğine göre artık konuşmuyor olmalıydılar. Uyuyup uyuyamadıklarından emin olamıyordu. Kendini belli etmek için gereksizce gürültü çıkarıp Melih'le İsmail'in ilgisini çekmeye çalıştıysa da başaramadı.

Gece yarısından sonra, mecburen personelin yattığı derme çatma kulübeye geçti Selçuk. Oda karanlıkta horluyordu. Sinek ilacının mayhoş kokusuyla ağır ten kokusunun birbirine karıştığı, üç duvara dayalı üç ranzadan sarkan kirli topuklar, sarkık kollar arasına, mayalanmaya başlayan havaya adım attı. Çiviye astı gömleğini, soyunurken az hışırdadı. Ayağına takılan ayakkabıları yatakların altına ite ite ilerlemeye çalıştı. Ranzasına çıkmadan önce Alikâr'ın karanlığa dikili sivri gözlerini fark etti sonra.

"Uyumadın mı sen daha," dedi.

"Uykum kaçtı," dedi Alikâr.

Selçuk ona doğru eğilerek fısıldamaya çalıştı, "İskeledeki herifler acayip kapıştı gördün mü?"

"Ne halleri varsa görsünler."

Bir süre karanlığa alışarak birbirlerine baktılar. Onların nabzı-

na göre aslında uzun süre karanlıkta bakıştılar. Selçuk ranzasına çıkmıyordu bir türlü, Alikâr gözlerini kapatmıyordu. Bekleyiş bıktırmaya başladı. Selçuk üst ranzadaki yastığının altından bir paket çıkarıp tırnağıyla kırdığı kubarı gösterdi ona. Tatlı bir teklif. Alikâr galiba gülümsedi, yatağından yekinip karanlıkta plastik terliklerini aradı.

Melih'le İsmail'in iskelede kan tadı veren bir sessizliğin içinde denize sustuğu sıra, Selçuk'la Alikâr ranzaların arasından sızıp atlet don dışarı çıktılar. Lambaların aydınlatmadığı bucaklarda sadece kendilerinin bildiği ince patikalardan geçtiler. Kedi adımlarıyla mutfak binasının damına çıkan merdiveni tırmandılar. Damdaki su depolarının, uydu antenlerinin arasından ilerleyerek, önceden koydukları yüzü solmuş partal minderlere yerleştiler. İskelenin dışında, bungolavların balkonlarından sarkan havlular dahil her şeyi görebiliyorlardı. Selçuk kubarı ince ince ufaladı, Alikâr tütün sardı. Cigaralıktan birkaç nefes alıncaya kadar pek bir şey konuşmadılar. Derken dilleri şişti ikisinin de, gözler kaydı. Başıbozuk kelimeler düşünceden önce havaya karışmaya başladı. Önce kelime geliyordu, sonra düşünce. Alikâr solundaydı Selçuk'un. Düşüncesinin de solundaydı. Büyük, çok büyük bir düşünce balonuna asılıymış gibi, arada bir gözlerini yukarı dikip oraya düşünceyi yazıyor, ikizleşen görüntülerin arasından bozulan göğü yeniden yaratmaya çalışıyordu.

"İnsan yanından hiç
ayrılmadığı birini nasıl öyle
ısırır, aklım almıyor."

Alikâr üfledi dumanı.

"İnsanoğlu işte. En küçük
farkı ısırıyor. Allah'ın
gücüne gitmesin,
yaradılışımız böyle. Bize

benzemeyen parçayı görünce koparmak istiyoruz."

"Vay be Alikâr, kafam karıştı oğlum. Aslında hoşuma gitti biliyor musun..."

"Hangisi... ısırmak mı, ısırılmak mı?"

"Bilmem, hoşuma gitti işte. O herifin suratını öyle görünce üstümden yük kalktı."

"Niye, uyuz mu oldun adama?"

"Yok canım, tersine... kibar biri. Nasıl desem... onu öyle yamulmuş görünce içim rahatladı."

"Acıyınca yani?"

"Hiç acımadım... öyle de değil."

"Arkadaş bu motele her kim işiyorsa, herkes onun yüzünden kafayı yedi."

"Bence kesin o kadın yapıyor."

"Hangisi?"

"Hani memelerini gezdiren kadın var ya, çok dik yürüyen... Eda."

"Sanmam. Benim de aklımdan aşçı geçti ama günahını almayayım."

"Muzaffer abiyi diyorsun?"

"Ters adam, ne yapacağı belli olmaz."

"Yok lan horul horul uyuyor herif görmedin mi? Ben bugün o Eda'yı duydum biraz. Kulaklarıma inanamadım. Manyak karı konuşurken elinden her şeyini alıyor adamın. Kesin o yapıyor bence. Milleti birbirine düşürmek için. Gözleri de bi acayip."

"Herkesin gözü acayiptir."

"Onunki başka. Ayakta kalamazsın o kadının yanında. Öyle şeyler söylüyor ki yerin dibine girersin."

"Kadınları pek bilmem, anamı bile bilmem, en çok babamı bilirim."

"Kadının gözü var ya gözü, kendinden çok gözü konuşuyor. Şimşekler çakıyor."

"Babam imam olmamı isterdi. İslam âlimi olayım, taliplerim olsun, bütün köy elimi eteğimi öpsün..."

"Şimdi bu göz var ya... bize ait değil Alikâr. Yani biz gözün içinde değiliz. Dışındayız."

"Altı yaşımda Fatiha'yı Arapçadan okuduğumda babam ellerini açıp yaradana şükretmişti. Gözümün

önünden gitmiyor. Ben o zaman hissettim. Allah affetsin, bu şükür bir gün dönüp dolaşacak, affedersin benim bir tarafıma girecek."

"Bizim gözlerimizi kadınlar yönetiyor. Hepimizin gözü onların elinde. Ben ne gördüğümü bir kadın bana bakınca şeyediyorum. Gördüğüm her haltı kadınlar öğretiyor. Nefret ediyorum lan kadınlardan. Hakkaten."

"Babam Karasu sazlıklarına kuş avlamaya gider, ben evde Kuran okurdum. O keklikle döner, ben peygamberimizin hayatını hatmederdim. O Süphan dağına gider, ben leş gibi ayak kokan odalarda peygamberimizin veda hutbesini dinlerdim. Hocanın dişleri yoktu. Peltek peltek ebleğannizami kelamüllahilmülki'l azizi derken bana gülme gelirdi. Dayak yerdim. Ama çok severdim hocamı, biliyor musun. Allah rahmet eylesin. Somurtmasını severdim. Parmağını sıkan yüzüğü döndürmesini severdim."

"Bir de nedense kadınlar ellerini çok oynatarak

konuşuyor. Bazıları bizim Ferhan Hanım gibi arkada birleştiriyorlar. Çok korkunç oluyorlar, cidden. Benim annem mesela hiçbirini yapmaz. Konuşurken ellerini eteğine siler. Çok basit."

"Hımmm anam ne yapardı acaba? Elini yanağına koyar, iki parmağıyla dudağını kapatırdı. Kapatmaz mıydı? Babam dağdan keçiyle dönerdi, ben mevlidi ezberlemiş olurdum. En çok da Cebrail'in atla konuşmasını severim."

"O Eda'ysa açık saçık konuşuyor. Küfürlü değil de açık saçık. Sen erkek olarak boşa düşüyorsun."

"Boşluk diye bir şey yokmuş, biliyor musun Selçuk? Doluymuş boşluk. Boşluğun içinde kıpraşan maddeler varmış. Uzayda."

"Şuursuz bir kadın bence. Ağzına geleni söylüyor, hiç çekinmeden. Kahkaha atınca küçük dili görünüyor. Isıracak gibi... Keçi eti de ne ağır olur lan."

"Bir kere babam ölü bir ayıyla döndü. Sırtında... devirdiği... dişi hayvan... nasıl güzel, nasıl heybetli

anlatamam. Ölüsü bile bir şey söylüyordu, ama ne söyledi anlayamadım. O ayıyı vurduktan sonra babam namazı bıraktı. Cumalara gitmeye başladı sadece. Ben o zaman hafız olmuştum."

"Alikâr senin yüzünden günaha girdim, hafız ot içer mi lan?"

Birbirlerini pataklayarak kıs kıs gülmeye başladılar. Ses çıkaramadıkları için kahkahaları karınlarında patlıyordu. Sebepli sebepsiz her şeye gülüyorlardı. Sırt üstü bıraktılar kendilerini. Birbirlerine bakmadan. Artık göğe doğru konuşuyorlardı.

"Hafızken de kafa dumanlıydı zaten."

"Oğlum Alikâr böylesi daha iyi, insan kendi kafasına alışamıyor. Gerçekten bak. Hepimizin kafası tesadüf."

"Bence tek tek seçiyorlar kafamızı. Yüreğe uygun kafayı takıyorlar. Nasibimize düşen neyse o kadar hissedebiliyoruz."

"O zaman bana yanlış kafa takmışlar. Ben mesela Eda'nın göbeğindeki deliği görünce kalbim küt küt atıyor, ama bıngıldağım ağrıyor. Onun göbek deliği kilit, benimki düğüm. Yarabbim benimki niye düğümlü kardeşim!"

"Ben de kilitliyim Selçuk. Mutsuzluk çok kötü kilitliyor adamı. Müslüman mutsuzluğu diye bir şey var biliyor musun? Kafanın içindeki dünyayla dışındaki dünya birbirine uymuyor. Eskiden şöyleydi böyleydi, peygamber efendimiz böyle yapardı... Resmen çölü özlerdi babam. Hayatında bir kere bile çöl görmemiş, çölü hayal ederdi. Kendi hayatına bakmaz sahabelerin hayatını yaşamak isterdi. Hani kerpeteni bulmaya üşenince dişlerinle sökmeye kalkarsın ya, öyle düşün. Çekiç varken taşla çivi çakmak gibi. İlk kaynağa dönerdi hep. Öz öz öz. Bir kere de, şey şey şey de be adam. Yok! Ben de babamın peşinden gittim. Boynum kıldan ince... Yirmi beşime kadar hiçbir şeye şey demedim. Şey diyenler de, başkalarının bulduğu şeylerin delilini arar kitapta. Hayatında bir kere bile radyonun nasıl çalıştığını merak etmemiş adam, tutar Kuran'da ses dalgalarının delilini arar. Kuran zaten söylemişti der sonra. Haa

evet söylemişti! O yüzden icat etmek aklımıza gelmedi. Mesele ne biliyor musun, Allah yetmiyor Müslümana. Hâlâ Kuran'da mucize arıyor."

"Sen şey deyince benim aklıma Eda geliyor sadece. Ama icat edemiyorum karıyı."

"Dünya diyorum Selçuk, dünya. Ben dünyaya hiç dokunmadım. Kurcalamadım. Dağıtmadım. Tane tane ayırmadım. Masum kalmak için... Masum olunca mazlum oluyorsun. Mazlum hissedersen masum olduğunu biliyorsun. Benim babam sadece masumiyeti bilirdi. Durmadan dertlenirdi, Allah uzun ömür versin. Haçlılar bizi mahvetti, Amerika bombaladı, Gazze'yi istila ettiler, Afganistan'ı mahvettiler diye. Ama dişi ayıyı avladıktan sonra babama bir haller oldu. Sustu. İki günde bir oruç tutmaya başladı önce. Düşün... bir gün aç, bir gün yarı aç. Eridi gitti. Bir şey de soramıyorsun. Babaya bir şey sorulmaz ki. Soru soracaksan

gözüne bakacaksın. Benim göz hep yerde. Kederliydi babam. Hani felç iner ya, öyle düşün. İçine keder kaçtı. Gerçi erenlere de karışmış olabilir. Emin değilim. Sonra çok acayip işler yapmaya başladı."

"Hiçbir şey bugün duyduklarım kadar acayip olamaz. O kadın yüzünden sabahtan beri belden aşağımı hissetmiyorum yemin ederim."

"Babam odun kütüklerini oymaya başladı. Ne şekil çıktı bil bakalım. Düşün ki bizim evde sadece çerçeveli ayetler olur. Bir de büyük dedemin fotoğrafı. Onu da namaz kılarken örterler."

"Söylesene oğlum, lafı dolandırma."

"Bir kütük geyik oldu, bir kütük oğlak, öbürü ayı kafası. Ovaladı, zımparaladı, dükkânın duvarlarına astı. Görsen hepsi canlı gibi. Bir iki tanesi çatlayıp reçine sızdırınca daha da canlandılar. O hayvanlar ölmeden bir şey dediler sanki babama. Hacca gidip gelmiş düşün, iki lafın birinde Allah derdi. Allah demeyi bıraktı."

"Benim öyle bir yeteneğim olsa, göbek deliği olmayan kadın yapardım. Çünkü bendeki göbek de onunmuş gibi oluyor. O delikten içeri girersem kafamın içine ulaşabilirim. Sıyırdım mı acaba lan, bunun içine bir şey katmışlar."

"Ben meğerse, inancımın karşısına babamı dikmişim inzibat gibi."

Burada sesi hafiften titredi Alikâr'ın.

"Dinimin sahibiymiş babam. Ona bir şey olunca bana da oldu."

Alikâr uzandığı yerden kalkıp, Selçuk'u dürttü. Sonra hemen başının iki yanına ellerini koydu.

"Ne görüyorsun Selçuk, söyle kardeşim."

"Ne mi görüyorum?"

"Evet bana bakınca ne görüyorsun?"

"Ellerini kulaklarına koyduğunu görüyorum."

"O kadar mı?"

"Başka ne göreceğim hacı, internetteki alfanumerik şifre gibisin lan!"

"Göremedin mi?"

"Bir bok görmüyorum abicim, maymun gibi bakıyorsun işte."

"Kafamı paranteze aldım. Anladın mı? Babam benden çekilince kafamın dışına bir parantez yerleşti."

Selçuk birkaç saniye şaşkın şaşkın Alikâr'a baktı. Parantezi iyi görebilmek için gözlerini kıstı hatta. Bir süre sonra geceyi yırtarcasına kahkahalar atmaya başladı. Alikâr'a da bulaştı kahkaha. Ellerini ağızlarına bastırarak tepine tepine gülmeye başladılar. Sarhoştular. Esrariydiler. Teselliden vazgeçen birer garibandılar. Kahkaha yüzünden gözlerinden yaşlar boşalmaya başladı. Alikâr bir yandan gözlerini siliyor, bir yandan yırtık bir sesle konuşmaya çalışıyordu.

"Parantezi gördün mü?"

"Gördüm gördüm, Allah tependen baksın. Çok komik lan!"

"Böyle iki yana parantez takınca her şeyi kafanın içine sokabiliyorsun, valla bak."

"Ben de istiyorum, kendi kendine mi geliyor, yoksa ben mi bulup takacağım?"

"Selçuk... dur kardeşim bir şey anlatıyoruz... Benim kütüphane yerle bir oldu parantez gelince. Attım bütün kitapları diyorum, anladın mı? Hepsini çöpe attım. Önce hadisler gitti, sonra ilmihaller. Allah günah

yazmasın kabak gibi kaldım ortada."

Ansızın duruldu Alikâr. Soluk soluğa dalgalanıyordu konuşurken. Sinirleri altüst olmuştu.

"Ama çok acıdı kardeşim, nasıl acıdı anlatamam. Konuşacak bir Allah'ın kulu yok. İnsanı geçtim, hayvanların arasında bile yalnız kaldım."

"Sonra ne oldu peki?"

"Önce fâsık oldum sonra tağut..."

"O ne be?"

"Önce yoldan çıktım yani. Allah'ın koyduğu kurallar dışında kural koyanaysa tağut deniyor. Tespih çekmek yerine nar ayıklıyorsun, öyle düşün."

"Ha iyi, o kadar da sapıtmamışın."

"Ama sonra müşrik oldum. Bunu da bilmezsin sen. Allah'a ortak koşarsan çok fena günaha giriyorsun."

"Çarpılma falan yok di mi?"

"Sence?"

"Lan oğlum, inançlı insanın bir tane ismi var, o da mümin. İnançsız olunca rütbe düşüyor, bu ne ya?"

"Kademe kademe düşüyorsun işte. İlmihal düştü, hadisler düştü, geriye mantık, fıkıh bir de filozoflar kaldı... ondan sonra Muhammed'i düşündüm."

"Hazreti Muhammed demen gerekmiyor mu?

"Ot içince her şeyi diyebilirsin. Öksüz Muhammed diyebilirsin, garib Muhammed diyebilirsin, dost, sevgili, kardaş... esrarlıyken hepsini söyleyebilirsin."

"Ben üstüme düşeni söyleyeyim de."

"Bak şimdi, peygamber bir rüya görmüş vahiyden önce. Yok yok çocukken galiba. Neyse... sen rüya görüyorsun değil mi?"

"Herkes rüya görür. Ben mesela Eda'nın göbek deliğini rüyamda görmüştüm... İnşallah rüyamda görmüşümdür."

"Rüyasında üç tane yaşlı adam görmüş Muhammed, göğsünü yarıp kalbini çıkarmışlar."

"Yerine ne koymuşlar peki?"

"Cebrail gelmiş kitap koymuş."

"Boşlukta kıpraşan maddeler diyosun yani."

"Harfler... Ben işte bunu düşününce kâfir oldum."

"Herkes kâfir... Eda kâfirin teki mesela."

"Öyle deme oğlum, günah."

"Abicim kadın milleti isyan ederse topumuz günahkârız zaten."

"Kuran'ı kalbinden söyledi Muhammed. Zaten oku demek ne demek. Söyle demek. Şiir okur gibi oku, türkü söyler gibi söyle... anladın mı?"

"Böyle deyince kâfir mi olunuyor?"

"Daha kötüsü oluyor."

"Hadi lan, bir tane daha mı var?"

"Mürted oluyorsun o zaman. Şeriat devletinde yaşasak benim kafa gitmişti."

"İyi bari yırtmışsın."

"Ama benim babam hâlâ Müslüman. Taş ne kadar taşsa, şu gök ne kadar gökse, babam da o kadar Müslüman. O kendine bir yön buldu anladın mı? Avladığı hayvana kendinden şekil verdi. Zat-ı muhterem oldu. Ama ben... çok

afedersin bok gibi kaldım ortada. Ne hafızım, ne imam, ne de âlim..."

"Alikâr abartmasana lan. Hangimiz ortada kalmadık ki..."

"Babamın hayvanları... hiçbirinin gözü yok. Gözevini oymuş içini boş bırakmış... Bak bak bak... kendi gözüyle o hayvanın içinden kendine bakıyor. Allah'la arasındaki perdeyi kaldırdı attı kurban olduğum."

"Mutlu mu peki?"

Alikâr yutkunarak denize baktı. Ağladığı için gırtlağında ses değiştiriyordu kelimeler.

"Tutkulu artık. Mutlu olmasına gerek kalmadı. Ama ben dönsem babama desem ki, babacığım bizim peygamberimiz aslında bir şair. Dünyanın en şöhretli şairi desem..."

"Odunla döver herhalde."

"O yüzden kaçtım ya. Her şeyimi bıraktım. Babamı, dinimi, bütün kitaplarımı... Biliyorum Selçuk. Adım gibi

eminim. Peygamber öyle bir şiir yazdı ki, şairliği de aştı. Ama kökünde şiir var Kuran'ın. Kanun olması için kelimelerin şiirden kopması lazım. Bir şair devrim yapamaz güzel kardeşim, devrim için ya peygamber olacaksın ya da savaşçı. Ya da işte her ikisi birden."

"Bir daha senin gibi bir zındıkla ot çekersem Allah belamı versin."

"Ne diyor Şuara sûresinde. Şeytanın kime tebelleş olduğunu söyleyeyim sana, diyor. Döneklere, iftiracılara iner, diyor. Peki ya şairlere kim uyar. Benim gibi esrariler... *Görmez misin onları ki her vadide tutkun, şaşkın dolaşırlar ve onlar yapmayacakları şeyi söyleyip dururlar.*"

"Alikâr ağlamıyorsun di mi?"

"Peygamberden kuşkulanınca diyorlar ki, saçma sapan rüyalar bunlar. Belki de uydurduğu yalandır, belki de şairdir o, diyorlar Enbiya'da. Sıkıyorsa bir mucize göstersin, falan diyorlar. Başka ayette biz ona öğüt verdik, şiir vermedik

diyor Allah. Başka yerde, bir mecnun yüzünden mi ilahlarımı terk edeceğim, diyor kafirler. Peygamberi şairlikle suçluyorlar. Ne garip di mi? Şairsen hakikati söyleyemezmişin gibi. Şairlik külfet peygamber için. Kambur. Şiir mecnunlar için çünkü."

"Sen şiir yazsana Alikâr. Dalga geçmiyorum oğlum, ciddiyim. Ağzın laf yapıyor. Harcama kendini."

"O zaman mevta olurum. Peygamber rüyama girer kurban eder beni. Kalbimi bırakır kellemi alır."

"Yok artık! Piç ettin lan şu cigarayı... Tüylerim diken diken oldu anasını satayım."

"Düşününce benim de yüreğim ağzıma geliyor. Düşünen yerlerimi kesip atmak istiyorum. Asla bir şair olarak çıkamam peygamberin karşısına. Bak ben sana bir şey söyleyeyim, peygamber yaşarken suikastla öldürülen insanların hepsi şair. Başka ilahlara inananlar... Peygamberi hicveden şairler

savaş meydanlarında değil evlerinde öldürülüyor."

"Doğru mu peki? Belki de iftiradır."

"İftirayı atanlar İslam düşmanları değil ki. Ballandıra ballandıra ilahiyatçı hocalar yazıyor gastelerde. Koca profesör, yazarken şu kadarcık içi sızlamıyor. Övünüyor bununla. Zaten ölenlerin hepsi Yahudiydi, diyor. Kuran şiirden koparken mürekkep yalamış hocalar da boş durmayıp peygamberi şairden koparıyorlar. İşin aslı kardeşim, her şair biraz eseriklidir, sarhoştur. Hepsinin vardır bir Cebrail'i. Muhammed kendi Cebrail'ini savundu. Meleği herkesin mağarasından çıkarıp Kuran'a koydu. Şimdi sen diyorsun ki şiir yaz... Ben bu derdi hangi Cebrail'e anlatayım güzel kardeşim?"

"Vazgeçtim zaten, sakın yazma. Ahrette yanıma geleyim deme, tanımam."

Alikâr başını geriye atıp gözlerini kapattı. Gözyaşları çenesinden boynuna süzülüyordu. İleri geri sallana sallana bıraktı kendini.

"Biz rüyalıyız Selçuk. Doğuştan rüyalı. O yüzden hiçbir zaman tam olarak insan olamayacağız. Rüyalarımızı hep eksik hatırlayacağız, hep yarım kalacağız. Allah'ı kimseye anlatamayacağız. Hayatta tanıdığım ilk yabancı babamdı, sonra peygamber... Yemin billah çok sevdim ben onu. Ama bu dilim yok mu ah dilim benim. İlk yabancı lisanım, kendi dilim. Kömür gözlü, uzun boylu Cebrailim. Elif diyorum sakil duruyor. Fiil kuruyorum yakışmıyor. Söze dökülünce her şey büyülü oluyor. Ama şeylerin köküne inince ne var ne yok ölüyor. Ben daha kime söyleyeyim Selçuk... kime teslim edeyim babamı?

"Alikâr, niçin üzülüyorsun oğlum. Muhammed şair bir peygamberdir de, sen de kurtul ben de kurtulayım. Gece gece içim şişti be!"

"Olmaz, o zaman Allah'ın kelamı düşer. Allah kitap indirmemiş olur."

"Lan oğlum... gücün yetmiyorsa ne demeye düşünüyorsun o zaman?

Baksana millet kahvede okey çevirdiği elemandan söz eder gibi Allah yerine sevap sayıp günah yazıyor. Rahat rahat takılıyorlar işte, sen niye kaşınıyorsun."

Alikâr burnunu çekip elinin tersiyle yüzünü sildi. Hayatında hiç olmadığı kadar ayıktı. Çenesi titremiyordu artık. Kızarmış gözlerle dik dik baktı Selçuk'a.

"Çünkü Allah daha da büyüdü. Kitap sezgi oldu, peygamber fani... her yere Allah doldu. O dediğin insanlar, onlar kim ki Allah var diyorlar. Bak benim babama, yalnızca kendi bildiğini susuyor. Elleriyle susuyor mübarek. Ama en büyük yalancılar, azılı katiller, hasisler, kinciler... ağızlarını doldura doldura Allah tektir diyorlar. Allah nedir biliyor musun Selçuk? Bizim gözümüzde olan her şeydir. Olandır. Olanlardır. Şu denizdeki tuzun oranıdır. Aha bu damın harcındaki suyun miktarıdır. Güneşin patlamasıdır. İncili kefalin uçma ânıdır. Emir almadan olandır. İtaat etmeden olandır. Kısmettir. Söylenen

Kuran'dır. Kendiliğinden olan her şeyin olmasıdır. Olandadır Allah. Ağacın kâğıt olmasıdır, kumun cam olmasıdır. Olmayanı okuyabiliyor muyuz, hayır! Peki biz kim oluyoruz da onu olmayanda tarif ediyoruz? Allah gözümüzün önünde kımıldayan candır! Mükemmel bir tesadüftür."

"O halde... benim göbek deliğim... aslında düğümlü değil. Bunu demek istiyorsun di mi Alikâr?"

"Onu demek istiyorum güzel kardeşim. Tam da onu söylüyorum sana."

Münasebetsiz usta

Sabaha karşı, bütün yüzeyleri terleten alacalı bir göğün altında neredeyse ezilmek üzereydi Melih. Soluk alamıyordu. Çapak bağlamış gözlerini açmaya çalıştıysa da çabucak vazgeçti. Uyanırsa sağ yanağındaki yangılı şişkinlik de uyanacak, parmak uçlarından saç diplerine kadar gövdesini ele geçiren zonklamaya ekşimiş bir zihinle teslim olacaktı. Düşünmek istemiyor olmalıydı. İsmail'le arasındaki kıyasıya çekişmenin kökeninde yıkıcı bir tutku olup olmadığını bilmek, asla iyileşmeyecek olan bu netameli ilişkiyi ömür boyu yara gibi taşıyıp taşıyamayacağını sezmek bile istemiyordu. Nefesini hissetti İsmail'in. İçine batan kalça kemiklerinden daha yakın hissetti. Az sonra bir fermuar sesi duydu. Ardından, sahte bir öksürük. Gözlerini güç bela açabildi. İnlememek için direniyordu.

İsmail, şafak vaktine göre katlanılmaz ölçüde canlıydı. Dudağının kenarına değer değmez cılızlaşıyordu ışıklar. Yüzündeki güçlü ifade, bıkkınlık veren dalga seslerini, iskele tahtalarına sinen iyot kokusunu, yalnızca orada değil, dünyanın bütün iskelelerinde kalıcı izler haline getiriyordu. Bu zaman dilimi hiç geçmeyecekti. Hiç bitmeyecek, anılar her iskelede aynı diş izleriyle dövmelenecekti. Az da olsa mahcubiyet içermeyen bu iştahlı yüz, yeniden yaratmak üzere marazi bir sevecenlikle bakıyordu yaraya. İyileştirmek, sadece ayrıntıydı.

İsmail, Melih uyurken sessizce uzaklaşmış, odadan getirdiği

bir şişe su ve ilaç çantasıyla geri dönmüştü. Mahir bir hemşire tavrıyla Melih'in başını destekleyerek su içirdi. Gözleri balkıyordu bunu yaparken. İğneleyici şefkatiyle gülümsüyordu da. Yaranın gerçek sahibiydi. Kendiyle oynaşır gibi dokunuyordu yaraya. Bütün sızıları etinden geçirip yeniden Meli 'e akıtıyordu.

Suyu içirdikten sonra ilaç çantasından antiseptik merhem çıkardı. Kadınsı bir işveyle Melih'in kan oturmuş yanağına sürdü. Yarım ağızla "Merak etme iz kalmaz." dedi. Buyurur gibi söyledi. Yarayı mı, yoksa Melih'i mi muhatap aldığı pek açık değildi. Zaman zaman acıyla özdeşlik kurarak ufluyor, zaman zaman karşısındaki yaramazlık yapmış da kendine zarar vermiş gibi sitemle kaş çatıyor, derken bütün bu sözsüz söyleşiyi bir kenara bırakıp donuk bir ifadeyle yaraya odaklanıyordu. Meli direnmiyordu ona, emaneti geri teslim ederek dönüyordu yanağını. Güvenmek ya da güvenmemekten öte, bu tedbirsiz yakınlığı dibine kadar yaşamakla ilgili fazladan bir yüreklilikti onunki. Canı acısa da gıkını çıkarmadan İsmail'in törensel davranışlarını tenine yazıyordu.

"Sen şimdi bunu ömür boyu unutmazsın," dedi İsmail, açık yaralarda kullanılan başka bir merhem sürerken.

Melih yanıt vermedi.

"Bütün i lallerimi hatırlar, sana titizlendiğim günleri unutursun. Seni terslediğim anları hatırlar, etrafa saçtığın düşünceleri geceler boyu dinlediğimi unutursun. Özensiz sözlerimi harfi harfine hatırlar, attığımız kahkahaları unutursun. İtip kakmalarımı hatırlar, saçının teline kıyamadığım anları unutursun. Kiralık kasa gibisin be Melih. Değersiz hisseler topluyorsun. Onlarla zengin oluyorsun sen."

İsmail'in yaraya yaptığı muamele epey sürdü. Yüzü bitirince sinekkovan vücut spreyini çıkarıp Melih'in bacaklarına, kollarına sıkmaya koyuldu. Şekerli bir koku yükseldi.

"Ben böyleyim arkadaş. Böyleyim, buyum, bu kadarım. Kusura bakma, elimden bir şey gelmiyor. Benim için ne hayal ettiysen, etme. Seni kandırmadım ki hem, kendimi kandırdım. Kimseyi aptal yerine koymadım. Otomatikman öyle oldu. Gücüm yetse hesap

sorarım zaten, sana n'oluyor? Niye yani niye, kendimle aramа giriyorsun!"

Spreyi sehpanın üstüne koyup Melih'in karşısına geçti. Başını yana eğerek karşısındaki morarık surata acıyla gülümsedi. Şafak vaktinin kızıl fonunda ürkütücü görünüyordu. O an ne gerçekten dosttu, ne de düşman.

"Benim düşüncem ağzımda Melih. Bunu anlamak çok mu zor? Ağzımın dediğini karnım demiyor, elim ayağım bilmiyor. Söylediklerimi bedenim hatırlamıyor. Sen hatırlatınca da kendimi VHS kasetten seyreder gibi oluyorum. Durum bu kadar basit. Şu senin kamyon farı gibi gözlerin var ya, her ne kaydediyorsa bende kayıtlı değil."

Melih'in ayağını kaldırıp göğsüne dayadı. Kavaldan uyluğa doğru masaj yaparak sinek ilacının değmediği tek göze bırakmıyordu.

"Ben benzemek istedim. Bırak benzemeyi kendimi nasıl kendim yaparım, onu da halledemedim. Niye inat edip yoruyorsun kendini? Boş ver, bırak dağınık kalayım, sana ne. Bizi aldın koydun bu iskeleye, her şey şıp diye değişsin istiyorsun. Aradan yirmi yıl geçti, inatla beni tamir etmeye çalışıyorsun. Ben senin oyuncağın mıyım? Yoksa başka bir şey mi var? Hı? Cevap versene. Bende sana ait bir şey mi var, onu mu kurtarmaya çalışıyorsun? Çıkarsana şu tişörtünü bakim."

Melih, İsmail'in yardımıyla yüzündeki ilaca değdirmeden üstünü çıkardı. Uysalca göğsünü açtı ona.

"Bir keresinde demiştin ki, bak bunu iyi hatırlıyorum, sürekli başkalarını tarif ederek kendini anlatan insanlar, aradaki farka tahammül edemezler. Tam da söylediğin gibi. Analizlerle, tespitlerle didikleme beni. Dağları aşıp çöllerden geçmene gerek yok. Direk git, ilk kavşaktan sola dön, orada Melih diye bir tabela göreceksin, devam et, kurtul benden."

İsmail, güneş koruyucu kremi Melih'in göğsüne cork diye boca ederek omuzlardan kollara, karından kasıklara doğru sıvamaya başladı. Melih'e dokunmaya başka bir içerik yüklüyor, şefkati

ödeşmeye çevirerek dokunuşu saptırıyordu.

"Geçen sene bana bir hikâyeden söz etmiştin. Borges'in miydi neydi? Hani hükümdarın biri varmış, bire bir ölçekte kendi şehrinin haritasını yaptırmaya kalkmış. Her ayrıntının sokuşturulduğu hantal bir harita. Harita oluşmaya başlayınca hakikat simülasyonla kaplanmış. Sen işte böyle bir harita çiziyorsun. Her gün bire bir ölçeğini çıkarıyorsun aramızdaki şeyin. İyi halt ediyorsun. Ancak bir hükümdar kalkışır böyle işe. Bu abuk sabuk kudreti kimden aldıysan, hemen git geri ver. Dönsene, sırtına da süreyim."

Melih, kollarından güç alarak yüz üstü döndü. Yüzü şezlong minderine değmesin diye İsmail Melih'in alnının altına katlanmış bir havlu koydu.

"Sen yapabilirsin. En büyük meziyetin dağılıp tekrar şekil almak. Bütün dertlerini son kullanma tarihini doldurmadan tüketiyorsun. Ateşte erisen, başka şekil alırsın. Kendini kullanma kılavuzun var senin. Daha ne istiyorsun? Al tepe tepe çalıştır, bozulunca söker yenisini yaparsın. Ama ben bildiğin lastik top gibi bi şeyim. Duvardan seker yere düşerim, suya atlar yüzeye çıkarım. Her yere zıplar, aynı biçim geri dönerim. Sen şimdi bu topu alıp uçan balon falan yapmaya kalkıyorsun. Hayatta en illet olduğun şey, tekrar etmek. Eh niye beni tekrarlayıp duruyorsun canımın içi! Yoksa bende sana ait bir şey mi var? Hı?"

Güneş kremini tekrar alıp Melih'in bacaklarınının arkasına boydan boya sıktı.

"Aslında biliyorum ne olduğunu. Sen var ya sen, çok adisin biliyor musun? Yanında kendinden düşük bulduğun biri olsun istiyorsun hep. İçin için küçümsediğin biri lazım sana. O yüzden terk etmedin. Hayatta ne yapmayacağını, ne yapmaman gerektiğini ispat edecek sefil birini usta olarak seçtin kendine. Ancak böyle öğrenebiliyorsun. Kötü hikâyeden iyi hikâyeyi buluyorsun. Kötü kaderden talihi öğreniyorsun. Saygısızlıktan saygınlığı inşa ediyorsun. Kan emmek için eblehleri seçen soylu vampirler gibisin. Yalan mı?"

Canını yakarak ovalıyordu Melih'i.

"Ben boka battıkça sen hiç kirlenmeden hayatı öğreniyorsun. Benim salaklıklarımdan ders çıkaran o pek görgülü, çok janti, aman da aman ne kuul, nasıl da çelebi yüksek makamın benim omuzlarımda yükseldi. Çürüklerin arasından seçtiğin erdemlerin hamalı da ben oluyorum tabii. Kalksana tişörtünü giydiricem."

Melih, umutsuzlukla döndü. İskele lambasından süzülen ışığı ağırlık olarak hissediyordu. İsmail susmuyordu.

"Bir şey daha var... Ben nereden geldim biliyor musun Melih? Kimsenin beni tarif etmediği bir yerden geldim. Tek bir sıfat vermediler bana. Adımı koydular, sonra attılar bir tarafa. İsmail bunu iyi yapar, İsmail olsa şöyle der, diyen olmadı. Benimle ilgili hayal kuran kimse olmadı. Azıcık ya azıcık özenselerdi, salak gibi onların hortlaklarıyla yaşamak zorunda kalmazdım. Hâlâ o hortlaklar sevsin istiyorum beni. Onlara sırtımı dönebilseydim, bütün varlığımla katılırdım sana. İğrenç bir eziklikle tutunmazdım! Şaşırdın di mi. Her sabah alacaklı uyanıyorum ben. Ne hak ettiğimi bilmeden hakkım olmayan her şeyi istiyorum. Sen bunu nereden bileceksin? İnsanın kendine duyduğu öfke var ya hayattayken çürütüyor oğlum! Nefes alabilmek için her şey o öfkeye benzesin istiyorsun. O öfke kadar berbat, o öfke kadar leş, o öfke kadar yıkıcı olmak istiyorsun. Seni doğurdular, beni dünyaya tükürdüler. Her boka kafan basıyor madem, bu kadar büyük farkı niye göremiyorsun!"

Şakağındaki damar belirginleşti. Söyledikleri yüzünden kendi kendini büyülüyordu. Şişkin tavırlarla çantadan bir şapka çıkarıp, yeni bir kelleyi yerine takar gibi dikkatle Melih'in başına geçirdi. Terlikleri düzgünce şezlongun yanına koydu. Güneş yükseldiğinde rahatsız olmasın diye işgüzarlıkla şemsiyeyi açtı.

"Beni kabul et," dedi alçak sesle. "Sayende dünyanın en münasebetsiz ustası oldum. İliklerime kadar her şeyimi verdim, öğretecek bir şey kalmadı. Al tepe tepe kullan. Başın sıkışırsa beni anarsın."

Kendi havlularını, telefonunu, yaprakları kabarmış kitabını gelişigüzel çantasına tıktı. Antiseptik kremi, merhemi, sinekkovanı,

güneş kremini sürülme sırasına göre yan yana sehpaya dizdi. Bir de ağrı kesici haplardan bıraktı. İskeleden ayrılmadan önce son kez baktı Melih'e.

"Ah be Melih," dedi... "Hadi ben çiğ kaldım, sense hazmedemedin. Madem öyle neden bekledin lan bu kadar? Hı? İlla kendini ısırtman mı lazımdı?"

Fail ve yazar

İsmail sabahın köründe eşyasını toplayıp Mavi Kumru Moteli'ni terk ettikten yaklaşık iki saat sonra, Selçuk, tıklım tıkış rüyaların arasında ağrıyan başını ovalayarak ranzasında açtı gözlerini. Uyanmak üzere olan personelin yatak hışırtıları, gün ışığıyla eşzamanlı çoğalıyordu. Selçuk, bir süre yaprak yaprak kabaran tavan boyasının tesadüfi desenlerini inceledi. Alikâr'ı hatırlayınca kara bir sezgiyle hızla başını sarkıtıp alt ranzaya baktı. Çarşaf, pike, yastık kılıfı katlanmış, hemen bitişikteki galvaniz giysi dolabı boşalmıştı. Şilte ve yastığa işlemiş safran sarı ter lekesi bir yana, Alikâr moteli terk ederken derli toplu bir zarafet bırakmıştı geriye. Selçuk boş yatağı görünce aniden köklenen hasretle tekrar yastığa gömüldü.

O gün böylece eksikliklerle doğdu. Garsonlar, kahvaltı için servis masasını kurmaya başlamadan, 27, 28, 29 numaralı bungalovlarda kalan üç kuşak kalabalık aile, lokantadaki en uzun ve gölgelik masayı kapmak üzere erkenden ayaklanmıştı. Dedeyle büyükanne el yordamıyla tansiyon, tiroit haplarını içip kimin önce tuvalete gireceğini tartışırken, öbür bungalovda kalan oğul ve gelin apar topar yataktan çıkıp tellere asılan mayoları deniz çantalarına yerleştiriyordu. Uykusu ağır olan görümceyle çocukları kaldırmak için onların kapısını yumrukladılar. Birkaç dakika içinde bütün aile uykulu gözlerle hazırlıklara başladı. İçlerinden birinin kumsalda yan yana gelecek şekilde yedi sıra şezlongu kapması, birinin lokantadaki masayı tutması, başka birinin deniz terliklerini, bir başkasının deniz gözlükleriyle paletleri toplaması, öbürünün şarjdaki

telefonlarla tabletleri el çantalarına koyması, en sonuncusunun da kremlerle losyonları bir araya getirmesi gerekiyordu. Her bireyin ihtiyaç duyduğu nesneyi ötekinden isteyeceği şekilde örgütlenen aile, hep birlikte hareket halindeydiler.

Sorumlusu olduğu havluları balkon demirlerinden toplayan görümce, hâlâ kendine gelememişti. Yüzünde yastık izi, saçlar karman çorman. Havluları katlayıp çantasına koyarken kötü bir koku değdi burnuna. Kokunun kaynağını bulmak için etrafına bakındı. Bir elinde termosu öbür elinde deniz çantasıyla geçmekte olan Simin'e yarım ağızla günaydın dedi. Yeni bahçıvan az ileride çimleri suluyor, 14 numarada kalan Ufuk'la Eda çıplak bacaklarını güneşe uzatmış keyifle kahve içiyor, Turgay beyle karısı Nihan her sabah erkenden yaptıkları gibi yüzmekten dönüyordu. Görümce sidik kokusu alınca çevresinden koptu, saçma bir şekilde kendini kokladı önce. Koku çok yakındaydı. Görümce anlamsızca bir ileri bir geri yürüyor, bungalovun duvar diplerinde geziniyor, nereye giderse gitsin koku aynı yoğunlukla peşinden geliyordu. Nihayet elindeki deniz havlularından kuşkulanınca her birini incelemeye başladı. Kurumuşlardı kurumasına da kötü kokuyorlardı. Durumu anlayınca hepsini hızla yere çalıp olduğu yerde tepinerek haykırmaya başladı. "Babaaaa! Her şeyimize işemişler, her şeyimize işemişler!"

Öbür bungalov kapıları bir bir açıldı. Geriye kalan tatilciler yarı çıplak balkonlara çıktılar. Sabah güneşinin sivri ışıklarıyla kamaşan çizgisel gözlerle görümcenin feryadını seyrettiler. Serpil'le Okan, Ozan'ın çoktan uyanıp çıkmış olduğunu böylelikle fark etti. Simin, olduğu yerde yarım bir dönüşle durakalmıştı. Motel personeliyle tatilciler sidikli havluların çevresinde adım adım öbeklenirken, Eda'yla Ufuk ayağa kalkmakla yetindi. Ellerini alınlarına siper ederek az ötede gerçekleşen hengameyi seyretmeye koyuldular.

"İşte yine oldu, demek ki bahçıvan değilmiş," dedi Eda.

Ufuk çıplak göğsünü kaşıdı, "Pek emin değilim."

"Nasıl yani?"

"Dünkü fail bahçıvandı, ama önceki fail farklı biriydi, ondan önceki başka biri, ilk failse Turgay denen adam."

"Sırayla birbirimizle alay ediyoruz, öyle mi? Kusura bakma da komplo teorisi üretmekte üstüne yok."

"Neden olmasın güzelim. Kimse kimseyle alay etmiyor bence. Herkes birbirini kışkırtıyor."

"Aman Ufuk, uçtun sen de. Adi suçu eylem haline getiriyorsun."

"Ben ortada suç muç görmüyorum. Tersine itiraz kokusu alıyorum. Buram buram çiş kokan itiraz."

"Fazla yüceltiyorsun... Toplu isteri desen, anlayacağım."

"Yahu şu olanlara baksana. Ortada hakaret falan yok, küfür makamında şiirsellik var. Herkes sırayla kendi kokusunu ötekine bırakıyor. Daha doğrusu ortak olduğu tek kokuyu bırakıyor."

"O zaman herkes yapıyor olabilir..."

"Sen bile yapmış olabilirsin. Belki bu sefer sıranı savmışsındır."

Eda hayretle kendini gösterdi, "Ben miiii?"

"Dün gece hava almaya dışarı çıktın. On dakikada geri döndün."

"Yok canım, milletin havlusuna işedim geldim öyle mi? Saçmalama!" diye bir şaplak attı Ufuk'a.

"Yapmadın mı? Ben kuşkulanıyorum senden, itiraf et kimseye söylemem."

"Keşke yapsaymışım, o zaman şu sinir aileyi seyretmek daha zevkli olurdu. Kim işediyse helal olsun. On ikiden vurmuş hedefi."

"Yapmadım diyorsun yani?"

Eda gizemle gülümsedi, "Niçin benden kuşkulandın?"

"Bozguncu bir yanın var da ondan. Yakışır bence..."

"Teveccühünüz... ama o kadar da saldırgan biri değilim ben. Yani bu şekilde saldırmam."

Ufuk heyecanlanmıştı. "Evet... bu biraz ilkel bir saldırı. O yüzden hoşuma gidiyor ya. Süslü değil. Abartı yok. Çok doğal... Mesaj kaygısı yok. Can yakmadan incitiyor. Kişisel alana kastediyor.

Her kim ya da kimler yapıyorsa konfor ideallerimizi bir fiskede altüst etti. Asıl önemlisi, burada olup bitenler daha sonra ne olacak?"

"Nasıl yani? Her şey yıkanıp paklanacak işte, daha ne istiyorsun?"

"Birinin bu olayı adamakıllı yazması gerek."

"Sen yaz o zaman, kaç zamandır hikâye yazmak istiyordun."

"Ben yazarsam tezli roman olur, o da sıkar biraz. Tuğla gibi bir şey çıkar. Bu meseleye kenardan bakabilecek bir anlatıcı lazım."

Ufuk, ağaçların arasından ağır adımlarla uzaklaşan Simin'i gösterdi. "Mesela şu ihtiyar hanım yazabilir."

Eda kıskançlıkla dudaklarını sarkıttı. "Belki de ortalığa işeyen odur. Öyle gıcık bir asaleti var ki kimse ondan kuşkulanmıyor. Termosundan fena işkilleniyorum. Kaç gün geçti, o termostan bir kez olsun su içtiğini görmedim."

"Termosu geceden dolduruyor, gün içinde çaktırmadan ortalığa döküyor. Bak bu olabilir."

"Sürekli bir şeyler yazıyor, belki de tepkilerimizi not ediyordur."

"Hem yazar, hem fail... Yok ya sanmıyorum. Yazar iki kere fail olamaz. Hem yazan fail, hem yapan fail olacaksın. Kimse ruhsal olarak kolay kolay bu yükün altına giremez bence. Dışarıdan bir göz lazım. Hikâye bir tür patlamadır. Yoğun, sıcak, sonsuz küçüklükte bir noktanın patlayıp kendi kozmosunu yaratması lazım. Yazar hikâyeyi noktacıktan başlatacaksa..."

"Noktacık?"

"Dünyaya çarpılma ânı... Yerleşik korkuları ya da ne bileyim tarihi kaygıları uyandıran bir darbe. Öyle bir şey işte. Yazar birdenbire çok eski bir serüvene uyanmalı. Kendisinin de harcandığı bir serüven gibi düşün. Dertle meşgul olması gerek. Kendisiyle değil. Hikâyenin içinde kolayca eriyebilmesi için. Yapmışsa eğer, kendini eritemez. Havlulara işemediğine göre, en iyisi sen yaz."

"Olur mu canım! Hayatta yazmam. Ömür boyu ballandıra ballandıra anlatmak isterim. Her seferinde bir şeyler eklerim, çıkarı-

rım... yeni karakterler sokarım. Duruma göre rezalet, duruma göre komiklik diye sunarım. Yazarsam tükenir, kimseciklere anlatamam."

Ufuk, kendi yarattığı mantık problemiyle meşgul, balkon tırabzanlarına dayanarak bir süre yaylandı. Zihnine üşüşen düşünceleri esnetip geriyordu. "Buldum! En iyi kim yazar biliyor musun?"

"Kim?"

"Şu iskeledeki adam. Arkadaşı gitmiş, o hâlâ orada."

"Ne alaka, niçin onu düşündün?"

"Sırtı bize dönük de ondan."

"Sırtı dönük..." diye tekrarladı Eda, parmaklarını dudaklarında gezdirerek düşündü. "Evet ya haklısın, hiçbir şeyi görmüyor, bütün olanlar kulağına çalınıyor. Duyduğundan fazlasını kurgulayabilir."

"Kenarda durduğuna göre bütün kenarları düşleyebilir."

Eda'yla Ufuk cin bakışlarla yüzlerini iskeleye çevirdi. Az ötede süregiden kargaşa bütün çekiciliğini yitirmişti. İlgiyle bir yazarı seyrediyorlardı şimdi. Yeni bir suça gizliden gizliye tanıklık ederken kahvelerini höpürdettiler. Nasıl yazılacaklarını tahmin etmeye kalkışmadılar.

Mahveden pazarlıklar

Sabah kahvaltısında lokanta eksiksizdi. Büyük ailenin doğrudan hedef alındığı sidikli taciz, son birkaç gündür yaşanan olayları farklı bir yöne sürüklediği için, motelde kalan tatilciler, tek bir ayrıntıyı kaçırmamak üzere toplantı gibi olmayan bir toplantının, buluşma gibi olmayan bir buluşmanın çekingen katılımcıları olmuşlardı. Kalabalık ailenin büyükbabası bütün dikkatlerin üstünde olduğundan öyle emindi ki, önüne istiflediği börekleri büyük lokmalar halinde çiğnerken, aynı anda en uzak masalara duyuracak şekilde avaz avaza söyleniyor, hangi insan evladının böylesi utanmaz, böylesi ahlaksız, akıl almaz ölçüde terbiyesiz olabileceğini sıralıyordu.

İşletme müdürü Ferhan, ayağında terlikler koşturarak yanlarına geldi. Suratı makyajsız, gül rengi gömleği yanlış iliklenmişti. Yataktan kalkar kalkmaz geldiğini saklamıyor, aksine yaşanan krizin onu nasıl perişan ettiğini apaçık teşhir ediyordu. Ah nasıl olur, nasıl olur gibi boş serzenişlerle başladı. Oldu işte maalesef, dediler. En bayağı, en ucuz turistik tesiste olmayacak işler burada oluyor. Ama ama, dedi Ferhan, hiçbir şey anlamadım bu işten. Kamera sisteminiz yoksa, paraya kıyıp gece bekçisi istihdam etmezseniz anlamazsınız tabii, dediler. Ama ama havlularınızın hepsi yıkanacak, merak etmeyiniz. Olmaaaz. Biz o havlulara bir daha elimizi sürmeyiz, yenisini istiyoruz, dediler. Elbette elbette, derhal yenisini aldıralım. Beyaz olmasın yalnız, hepsi farklı renk olsun ki karışmasın, diye rica ettiler. Benimki kırmızı olsun! Benimki deniz-

ci armalı! Benimkinde yelken resmi olsun! Nasıl isterseniz, nasıl isterseniz... Yalnız bizde huzur muzur kalmadı, burnumuzdan geldi bu tatil, yüzde elli indirim yapmanız, mağduriyetimizi telafi etmeniz lazım, dediler. Haklısınız haklısınız, gerekli indirim yapılacaktır. Bir de kaldığınız sürece akşam çayınız bizden olsun. Peki madem, dediler, yalnız mini bar harcamalarını da üstlenmeniz gerek. Ama ama sadece yerli içkileri ikram edebilirim, diye küçük bir itirazda bulundu Ferhan. Neyyyy! Onca rezillikten sonra küçük hesap yapmayın, viskinizi başınıza çalın e mi, dediler. Ferhan ıkındı sıkındı, sinirleri laçka... O kadar mutsuzsanız ki haklısınız da, motelden ayrılmak isterseniz anlayışla karşılarız. Hanım Hanım, dediler. Biz yıllık izinlerimizi denk getirip bir araya gelmişiz, sezonun ortasında onca kişiye boş yer bulmak kolay mı? Yok yok siz yanlış anladınız, kalmak isterseniz başımızın üstünde yeriniz var. Gitmeyeceğiz, dediler, şuradan şuraya gitmeyeceğiz! İhanete uğramış kadar kırgın, öte yandan hiçbir şey olmamışçasına iştahla kahvaltıya devam ettiler.

O sırada Ozan sokuldu lokantaya. Nereden geldiği, ne kadar uzaktan döndüğünü göstere göstere içlerine girdi. Kendini ele veriyordu çocuk, yüzünde dal çiziği. Şunun şurasında bir tanecik tatilimiz var, biz mi işedik ki kovalıyorsunuz, demeye devam ettiler. Ferhan ağladı ağlayacak, olur mu hiiiiç! Ozan'ın elindeki başı ezilmiş yılanı görünce sustular. Tiksintiden kızgınlığı, kızgınlıktan şaşkınlığı, şaşkınlıktan dehşeti kotarıp el birliğiyle hissetmeye başladılar. Hisler ezik, uzun, sarı benekli, kahverengiydi bu kez. Yine de yılanı taşıyan çocuk, her devinimde kendine gönderme yaptı. İki şeyi birleştirmekle kalmıyor, birleştirdiği iki şeyi göz göre göre dünyaya yerleştiriyordu. Katıksız varlığı tümüyle yılanla işaretliydi.

Lokantada bir yavaşlama oldu Ozan yüzünden. İnsanlar ağırlaştı. İçine büküldü zaman. Kırpışan kirpiğin, nefesin, nabzın, ürpertinin zamanına sıçradılar. Oğlanı başka tik taklarda seyrediyorlardı.

Dünyadan bir motel yapamadılar mecburen.

Ozan yılanıyla birlikte masaların önünden geçip mutfağa doğru yöneldiğinde, kepenklerin, tentelerin, sekilerin, soyunma kabinlerinin cepheleri yerle bir oldu. Güneş gerçekleşti. Sivri ışıklar sızdı gölgelerden. Oğlan yılanı mutfağa sokunca, herkesin imgeleminde kadim bir ocak oluştu. Onlardan gerçek bir ateş rica etmişti Ozan, çift dilli alev, kızıl kor, hakiki köz, mümkünse tin, herkese düşen har, tözüne eriştiği et. Günün mahvedici pazarlığı bu oldu.

Tenezzül makamı

Az evvel önümden Ozan geçti. Ellerinden cansız bir yılan sarkıyordu veledin. Onu görünce yüreğim hop etti, yalan değil. Eşyayı isimlerden münezzeh kılan çarpık yürüyüşüyle çocukluk denilen nadide dönemin hiçbir hakikati saklamadığını, zannedildiği gibi muammalı bir şey olmadığını bir kez daha idrak ettim. Gözümle görmüşüm de kahrolmuşum gibi cellatlara boğdurulan şehzadeler, ordulara devşirilen oğlanlar peyda oldu önümde. Ne de olsa her çocuğun bedeninde azabın ihtimali vardır. Çok yakındadır azap. Nerede yaşadığına göre değişse de fevkalade yakındır.

Vaktiyle çocuk yok idi. Üç kuruş kıymet verilmezdi hiçbirine. Ölüp ölüp giderlerdi. Tanrılara kurban sunulur, mal misali köle diye satılır, yetimler daracık kömür ocaklarına sokulur, büyümedikleri müddetçe tarihleri kaydedilmezdi. Irksal üstünlük denilen sefil fikirlerin tomurcuklandığı Sparta şehrinde zayıf veya çirkince bebekler memeye kavuşmadan gömülürlerdi. Japonya'da nüfusu kontrol etmek için yapılan bebek katli vicdanı yaralayan bir hadise değildi eskiden. Malumatfuruşluk sayılmasın, sadece bin iki yüz kişinin yaşayabileceği Pasifik'teki Tikopia adasında hususi bir merasimle bebekler ölüme terk edilirmiş. Bebek doğar doğmaz, açlığın eşiğinde yaşayan ada halkı namına baba, bu çocuğun toprağı var mı diye sorar, anne yok derse bebeği yüzüstü bırakıp ölüme terk edermiş. Toprakta pay sahibi olmadığından gömülmezmiş dahi. Hasılı, fazla doğan kızlar, fazla doğan oğlanlar, sakatlar, çirkinler, cılızlar büyüme emri almadan geldikleri gibi geri dönerler-

di. Batı Avrupa'da mezar yeri olmazdı çocukların. Surların dışındaki kuyulara atılırlardı. Çocukları bir yemedikleri kalırdı diyeceğim fakat o da oldu. Savaşlar sırasında aç kalan bazı kabileler kendi çocuklarıyla doyurdu karınlarını. İki dirhem lokmaydı çocuk, rakip gırtlaktı, havayı tüketen canlı, kalabalık eden mahluktu. Semavi dinlere binaen insan yavrusuna değer atfedilince, imamlar, papazlar, hahamlar vakıa olarak çocuğu şu bahtsız medeniyete eklediler nihayet. Ne var ki sadece talihli olanlar evlat, geriye kalanlar sömürülen beden oldu. Gel zaman git zaman, uzaktan seyredilen, ruhunda neler döndüğü pek merak edilmeyen manzaraya dönüştü çocukluk. Nur içinde yatsın zat-ı şahaneleri Rousseau çocuğu çocuk olarak keşfetti keşfetmesine ama o vakit yavru olmaktan çıkıp en fazla zürriyet oldu. İki yüzyıl öncesine kadar hiçbir masal söylenmedi çocuklar için. Dede Korkut hiçbir masalı çocuklara anlatmadı mesela. İğfal sebebiyle doğan Tepegöz, Oğuz Boyu'na utancı öğreteyim derken başka çocukları yedi.

Bugünse kimin evladıysa çocuklar ona göre önemseniyor. Bir çocukla evlat arasındaki farkı düşünmeye meyletsek araya sınıf giriyor, çocukla insan arasındaki farkı düşününce araya beden giriyor, çocukla dünya arasındaki farkı düşününce araya cümle mahlukattan öte kültür giriyor. Hakiki çocuğu göremeyecek kadar cahiliz hâlâ. Mesafelerin cahiliyiz. Bugün eziyet çeken bir çocukla, başını ezdiği yılanla övünen şu sabi sübyan arasındaki mesafe, aslında yetişkinlerin mesafesidir. Çocuğa darp ederek kabilesini yıkar, çocuğu öldürerek atasına kıyarlar. Yaşadığı zulmün tastamam mağduru saymazlar. Can veren hiçbir çocuğu lutfedip de felaketin öznesi yapmazlar. Yapılsa dahi isimler eksik kalır. Çocuğu ölen ana babaların acısını tarif edebilecek medeniyeti kuramadık hâlâ.

Halbuki sadece kendi makamındadır çocuk. Alametifarikası mana yüklemeden dünyayı oldurmaktır. Evvela öter, ağlar, hırlar. Acziyetin sancısını bilir. Az biraz ayaklanınca taşı taşa vurur, tınıyı dinler. Her bulduğunu ağzına sokarak tatları ayırt eder. Meraklı bir tanrı olur böylece. Onun âleminde kelimeler henüz birer isim değil, kâinatın betimidir. Aradığı şeyleri bulamayınca şeylere isim

verir. Anne yokken anne der, ekmek yokken ekmek der. Yokluğun tapınağını hasretini çektiği şeylerle örer. Gelgelelim biz yetişkinler o evlat tanrıyı alır, evvela beslemeye dönüştürür, müteakiben tenezzülü öğretiriz. Lisanın titreşimlerini, harflerin ritmini tekrarlaya tekrarlaya bir ruh lugatini yeni bir ruha zerk ederiz. Bazımız ka-ke, kı-ki, ko-kö, bazımız la leyli lambır leyli dedirte dedirte çocuğa, onu bir halkın parçası, ümmetin zerresi, devletin vatandaşı yapar, herkesler gibi cümle kurmayı belletiriz. Hakeza ancak tenezzül makamına geçtiğinde çocuk, insan olmaya başlar. Tekamül edecek olan ferdin ilk kademesinde ufarak bedenler olarak örtülür, sünnet edilir, papyonlanır, üniformalanır, büyüklerin kullandıkları eşyaların pleksiglas minyatürleriyle yetişkinliğe alıştırılır. Asli benliğini şatafatla maskelemek yetmezmiş gibi, o maskenin bizatihi kendisi olduğuna inandırılır. Olgunlaşma doğal bir gelişim olacağı yerde, ebeveynin taassubu haline gelir. Diyeceğim şu ki, gaibe karışan hayalettir çocukluğumuz. Kimi zaman matem havasında, kimi zaman nostaljik içlenmeyle yad ettiğimiz çağ, zannedildiği gibi çocukluğumuz değil, bağrımızda saklı çocuksuluğumuzdur.

Gelin görün ki, çocuksuluk yüzünden dinmeyen sıla özlemi gün gelir bütün katılıkları altüst eder. Direnişin, sanatın, icadın ve keşfin menşeinde kısmen çocuksu cüret vardır. Vaktiyle kaybetmiş olduğumuz biricikliğin çağrısına kapılanlar, dünyanın evladı birer tanrı olmaya kalkışırlar. Çok da iyi yaparlar, sağ olsunlar. Katlanılmaz olanı kucağımıza bırakıp erdem türetirler. Mesela ortalığa işeyen her kimse –ki yetişkin olduğundan şüphem yok, ondan bahsediyorum– sadece çocuklarda hoş görebileceğimiz ve muhakkak terbiye edeceğimiz yaramazlığı, müstehzi bir cümle olarak yazıyor alnımıza. O ebleh babasına yaranmak için avcılığa merak saran küçük Ozan'ın hatırlattığı öldürücü yaşam şehvetine, muziplikle nokta koyuyor. Büyümüş de küçülmüş olanın kan dökerek yarattığı ürküntü ile küçülmüş de büyümüş olanın yarattığı çiş kargaşası arasında müphem bir bağlantı var bence. Evcil hayatlarımıza sızmış biri çocuk, diğeri yetişkin iki barbar, hicveden bir kahkahayı, karşılıklı atışan âşıklar gibi tamamlıyorlar. Gözümü kapa-

tıp kulak kesilsem, bütün serzenişleri, teessüfleri, küfürleri, dedikoduları, yüzleşmeleri, müptezel pazarlıkları süzsem, insanın içini gıcıklayan o gizli kahkahayı duyacakmışım gibi geliyor.

İşte bu nedenle zerre kadar rahatsız olmuyorum şu sidik teröründen. Daha fazlası olsun, hatırım kalır. Üstelik idrar pek şifalı bir şeydir. Sağlıklı birinden çıktıysa eğer, tertemizdir. Ağzımızda kaç bin bakteri olduğunu düşünürsek hele, zemzem muamelesi yapabiliriz idrara. Vücuttan çıktığı anda gayet sterildir. Anti-bakteriyel, bahusus anti-viral özellikleri vardır. Eski zamanlarda akciğer tüberkülozu ile sarılık tedavisinde hastaya bir miktar idrar içirilirdi. Azteklerle Hindular yara temizliği, Romalılar çamaşır beyazlatmak, Sibiryalılar ruhlarla iletişim kurmak için idrar kullanırlardı. Dünya savaşında kendi idrarıyla ıslattığı bezi ağzına kapatan birçok asker, zehirli gazlardan kurtulmayı böyle halletti. Halen çişin mucizeleri başlıklı kitaplar yayımlanıyor. Muhterem Zedler, yazdığı Büyük Mükemmel Dünya Lugati'nde yaygın kullanılan çişli reçetelere yer vermiş. Patates unu ile kükürt tozunu geceden bekletilmiş idrarla karıştırarak elde edilen merhemin kelliğe iyi geldiğini hayretle okuduğum için hâlâ unutmuyorum. Kimseye telkin etmedim tabii. Günümüzün hijyen anlayışında elli yıllık itibarım zarar görsün istemem. İnsanlar çişle gargara yapmaktansa onu su bazlı duvar boyasını seyreltmek için kullanmaya şüphesiz daha yatkın.

Bir keresinde gaflete düşüp, Asya'nın çiş reçetelerini yüzme kulübündeki arkadaşlara anlatmıştım da, içi kalkmış bir halde dinlemekten kendilerini alamamışlardı. Arı sokmalarından yılan zehirlenmesine, losyon gibi sürmekten yüz maskesine, ufuneti kurutmaktan yanık tedavisine, hatta şeftali lekesini çıkarmaya kadar onlarca formülü huzursuz bir arzuyla pür dikkat dinlemiş, fakat deftere not etmemişlerdi. Sağlıklı ve ıstırapsız lavman hususunda, Azerbaycan'dan gelen homeopat bir ahbabımın sabah çişimi iğnesiz şırıngayla makattan tatbik etmemi telkin ettiğini, aklıma yatsa da cesaret edemediğimi defaatle belirtmeme rağmen, o sohbetin akabinde birçok kişi çişiyle eğleşen biri olduğumu zannederek

bana karşı tedbirli davranmaya başladı. Attar geleneğine alışık olunca idrar mevzuu tabiatıyla yadırganıyor. Haklılar da. Yadırgamak, bir bakıma miras aldığın değerleri muhafaza etmektir. Hiç şüphesiz ruhunda süzmediğin bir tavrı, sırf şifa bulacağım diye usulen uygulamaya kalkmak yarardan çok zarar verir. İdrarla şifa başka tür manevi mesnet ister. Sabahları bir saat konuşmamayı beceremedikten, hayvan eti yedikten, vecit içinde nefesini dinleyemeyip zihniyetini değiştirmedikten sonra kanserden korunmak için çiş banyosu yapsan ne yazar.

Yine de teslim etmeliyim ki çişin ehemmiyeti, hele ki böylesi kaotik günlerde daha da güçleniyor. Kaos demişken, biraz hınzırlık edeyim. Motelde olup biten patırtıya cevap verecek sarsıcı bir sahne hayal etmekten kendimi alamıyorum şimdi. Farz edelim ki, denizde yüzen birini trakonya balığı çarpsa veya alerjisi olan birini arı soksa, ne biçim bir manzara çıkar ortaya. Kaos içinde kaos. O vakit yalvar yakar olacaklar Ozan'a. Çocuğu yakaladıkları gibi ortalarına alacaklar. Yaraya kesik atıp çıkar çükünü, diyecekler. İşe oğlum, diyecekler. Allah aşkına yaraya çiş yap! O vakit değmeyin keyfime. Riyakârların allak bullak suratını görebileceğim böylece. Nerden geldiği belli olmayan barbarın kahkahasını işitirken.

Bingo

Yılanın öldüğü 21 Ağustos günü, ısrarla ayakta tutulan yaz tatilinin görkemi sonunda çökmüş, ilk günahtan beri gelen cennet bulantısının paydaşı olmuştu tatilciler. Yaz mevsimine esir düşmüş gibi davranıyorlardı. Denize girmiyor, uyuklamıyor, söyleşmiyor, ölgün bir rehavetle bel bel uzağa bakarak, iki gözden ibaret yavru balıklarla oynaşan çocukların çıngıraklı seslenişlerine aldırış etmiyorlardı. Eğleniyormuş gibi görünecek hali kalmamıştı hiçbirinin.

Motele yeni giriş yapan çömez tatilcilerin göze batan abartılı coşkusunu seyrettikçe kendi durumlarına daha da hayıflandılar. Motelde yaşananlardan habersiz yeni tatilcilerin kimisi pinpon masasına dadanıyor, kimisi hayatında ilk kez görmüş gibi hamaklara uzanıyor, iskelede birbirlerini iterek karın üstü suya düşüyor, asap bozucu hevesleriyle tesisteki bütün alanları kaplayarak, eski tatilcilerin yüreğine işleyen boşunalıkla alay edercesine harika bir tatil albümü düzmek üzere sürekli deklanşörlere basıyorlardı. Melih hâlâ iskelede durakalmış yüzündeki yarayı besliyordu oysa, Turgay kendi kendine söylenerek zeytinlikte geziniyor, Eda'yla Ufuk bir ümitle bindikleri bangır bangır pop şarkıları çalan tur teknesinde çalkalanırken, Simin her zamanki hazeran koltuğunda, Serpil oda cezası verdiği Ozan'ın zebellah gibi başında, ikrama doymayan kalabalık aile kumsalda pinekliyordu.

Akşamüzerine doğru Ferhan, konaklamaya gelen yeni müşterilerin yarattığı tazelikle, suratına yapıştırdığı abartılı gülüşü bir sa-

niye sektirmeden lokantanın girişine bir yazı tahtası koydu.

Bu gece saat 21:00'de bahçede
düzenleyeceğimiz ödüllü bingo oyunumuza
bütün misafirlerimiz davetlidir.

İyi de oldu. Oyun oynarlarsa hiç olmazsa yeniden rekabet edebilecek, yükselen adrenalin etkisiyle son birkaç gündür gelişen katlanılmaz içli dışlılığa son verebilecek, laf atmalar, şakalaşmalar, iddialaşmalar eşliğinde ihtiyaç duydukları uzaklıklara kavuşabileceklerdi. Üç gün öncesine kadar tadını çıkardıkları ve içinde çok rahat ettikleri "aşina yabancı" temasını kurtarmak için geri çeviremeyecekleri fırsat doğmuştu.

Akşam yemeği birer kadeh içkiyle, mezesiz, garnitürsüz, tek tabak ana yemekle geçiştirildi. Çoğu alelacele tavuk yedi, özenli bir sofra gerektirdiğinden olsa gerek fener balığı pek rağbet görmedi. Barmen dijestif içkileri göze çarpacak şekilde tezgâha çıkardı. Alikâr'ın yerine işe başlayan yeni garsonun telaşesini saymazsak, bütün motel personeli skandalsız bir başlangıç yapmak üzere çakı gibi hazır ve nazır, misafirlerin gözünün içine bakıyordu. Eda'yla Ufuk tur teknesinden cılkı çıkmış halde indikleri için bahçede kurulan bingo şaşasına yüz vermeden doğrudan odalarına geçti. Deniz altına bırakılan su testilerini antik çağdan kalan amforalar diye yutturan, havalanan her kuşu, boş deniz minarelerini burnuyla yoklayan her sinariti ucuz birer turizm nesnesi kılan, kumullardaki balçığı şifalı çamur yerine kakalayan pespayeliği, bütün incelikleri hedef alan yılışık bir hakaret olarak yaşamış, bir de üstüne bingo safsatası çekecek güçleri kalmamıştı.

Saat dokuza doğru yükselen Latin müzikleriyle birlikte bütün tesis gece kulübü efektiyle yanıp yanıp sönmeye başladığında, denize karşı yerleştirilen sandalyeler amfi düzeninde çoktan dizilmişti. Oyun mahalline ilk yerleşen Nihan oldu. Kocası hâlâ şüpheli olduğu için kimseyle arkadaşlık kuramadığından, arka sıranın en soluna oturup çekingen bakışlarla beklemeye koyuldu. Çok geç-

meden, Ozan'la birlikte Serpil'le Okan ve Aysu'yla Tamer çiftleri en ön sıraya yerleştiler. Hemen yanlarına Simin'in oturmasıyla beş dakika içinde bütün sandalyeler doldu. Ferhan, elinde telsiz mikrofonuyla seyircinin karşısına geçince içine kaçan gazino sunucusu birdenbire ortaya çıktı. Saçlarını savura savura ileri geri geziniyor, zaman zaman yanlamasına yürüyerek misafirlerle göz teması kuruyor, ani bir dönüşün dans adımlarıyla öne atılıyordu. Abiye elbisesinin merserize püskülleri göz alıcıydı. Ferhan'ın enerjik salvolarına kapılan seyirci, alkış ve ıslıklarla karşılık verdi.

"Puah puah sessss sesss... seh... seh... sesim geliyor değil mi?"

Müziğin sesi yavaş yavaş kısıldı. "Mavi Kumru Moteli'nin değerli misafirleri! Bingo gecemize hoş geldiniz. Şansınız bol olsun. Bu gecenin kazananı belki bir kişi olacak ama, birlikte harika dakikalar geçireceğiz. Her kart yirmi lira. Bingo yapan şanslı misafirimiz toplanan bütün ikramiyeyi kazanacak!"

Kalabalık ailenin büyükbabası hızla itiraz etti. "Nasıl yani, bingonun parasını bizden mi toplayacaksınız? O zaman ödüllü bingo olmaz ki canım, basbayağı kumar olur."

Kalabalık kıpırdandı. "İlahi amca, yirmi lira için laf ettiğine değmez."

"Mesele yirmi lira değil efendim..."

"Gözünüz doysun, yediniz yediniz bitiremediniz işletmeyi. Onu da mı ödesinler?"

"Terbiyenizi takının!"

Ferhan hemen araya girdi. "Değerli misafirler, ilk kez bingo oynayanlar için yineliyorum. Kartlarımız yirmi lira. Dileyen herkes katılabilir, kişi başı en fazla dört kart alabilirsiniz."

"Hayret bir şey canım, kim karar veriyor kartın parasına, piyasası mı var bunun?"

"Anne, ben de kart istiyorum."

"Yavrum sen sayı saymayı bilmiyorsun ki. Büyüyünce oynarsın."

Ferhan telaşla Selçuk'a döndü. "Kartları dağıtır mısın lütfen!"

Selçuk kartları dağıtırken Flamenko tekrar yükseldi. Orta yer-

de buluşan çocuklar, terliklerini fırlatıp hoplayıp zıplarken, bingocular renkli ampullerin yanıltıcı ışığında satın aldıkları kartlardaki sayıları görmeye çalışıyordu. Simin ahenkle gözlüğünü taktı.

"Evvet başlıyoruz!" Ferhan önünde yuvarlanan çocuklara döndü, "Çekiliş için kim bana yardım edecek," diyerek yerlere kadar eğildi.

"Ben!"

"Ben!"

"Ben!"

Kızıl saçlı bir kız çocuğu öbür çocuklarla itişerek bingo torbasını kaptığı gibi Ferhan'ın yanında yerini aldı. Küçücük elleriyle torbayı karıştırıp sihirbaz inceliğiyle bir pul çekti. Sayıyı gösterirken ağzı kulaklarındaydı.

"İlk numaramız geliyorr! İlk numaramız... yedi!"

"Aaa bende yedi yok ama."

"Yedi mübarek rakamdır, hadi bakalım iyi başladık."

"Sende yedi var mı Serpil?"

"Kendi kartına bak lütfen!"

"İkinci sayımızzzz... on dört!"

O sırada Turgay, bahçenin epey uzağında durmuş, elleri ceplerinde, hüzünle en arka köşede oturan karısını seyrediyordu. Bingo sahnesine kenardan ilişen, buna karşın oyunu en çok ciddiye alan karısının, mutlu rastlantılara muhtaç görüntüsüne takılınca olduğu yerde kalakalmıştı. Ölünceye dek anımsayacağı bu ânı doyasıya yaşamak yerine, karşısındaki hareketli tablonun esinlediği o epeski sözcüğün, sevda olmayan sözcüğün, arzu olmayan sözcüğün, yan anlamlarında alışkanlığı içermeyen sözcüğün peşine düşmüş, bir çerçevenin içine alıyordu karısını. Başı sarkıktı Nihan'ın, çenesi neredeyse göğsüne dayanmıştı. Dizleri birbirine bitişik, sımsıkı elleri kucağında, hava geçirmeyen sıkışık oturuşuyla sayılara kapanmıştı. Omuzları hafiften içe bükük, dizlerine koyduğu iki karttan yüzünü kaldırmaksızın sayıları dinliyordu. Bastırdığı çocuksu heyecanı etrafa taşırmamak için harcadığı çaba yoruyordu

onu. Aldığı zevki paylaşacak kimsesi olmadığından kendi parlamasına sığınıyor, tamir edilemeyecek yalnızlığını ensesine düşen mavi ışıktan bile sakınıyordu. Müzikle dalgalanan bingo topluluğunun oynak tartımıyla ters düşen bu durağan, bu çok hazin, bu dipsiz hayal kırıklığı dikişleri atmayacak biçimde sımsıkı örtmüştü onu. İyi bir sayı gelince kendini alamayıp heyecanla geriye kaykılıyor, saliseler içinde eski biçimini alıyordu. Turgay dakikalarca seyretti karısını.

Bingo sahnesi gözden silinse, müzik sussa, sandalyelere yerleşmiş bingocular bahçedeki doğal biçimlerle alalansa, geriye kalan Nihan'dan yansıyacak tek şey, merhamete çağrı olurdu. Turgay o sırada, karısını değil de tek bir sitemle lekelenmemiş olan, yıllardır balını süzdüğü teşekkürü seyrediyordu. Karşısındaki tablonun sızlatan güzelliğini daha fazla göğüsleyemedi. Turgay tam ayrılmak üzereyken ani bir sezgiyle Nihan başını kaldırıp ona baktı. Bir fırça darbesi denli çabuk, yanık gülümseyişiyle... Uzaktan uzağa ikisi de aynı anda iç çekti.

Sırdaş

Turgay elinde iki kadeh kalvadosla iskeleye geldiğinde, Melih sandviçini henüz bitirmişti. Yandaki şezlonga oturdu yavaşça. Kadehlerden birini uzatırken Melih'in yüzündeki diş izleri gözüne çarptı. Kendi patlak dudağına uygun düşen kan oturmuş ödem. Bahçedeki bingo gürültüsüne karşın gece aniden güzelleşti Turgay için, iki saniye içinde yine karardı. Uzakta demir atmış beyaz uskunayı böylece fark etti. İlkin hayran kaldı, çok geçmeden nefret etti. Kadehten bir yudum alıp yutkunarak göğü tırnaklayan aya daldı. Ayaklarını sallamadan duramıyordu.

[desem ki bu içtiğimiz alelade bir içki değil, dikkatli olalım. elma brendisi. saygıyla söylemek lazım, elma brendisi. bretonya'nın eski acılarından damıtmışlar. yere düşen çürük elmadan. bak o zaman ahali hemen elma olmak ister. çok değil, azıcık çürümüşünden olmak ister. ileride kalvados olacağını bilse herkes bir parça çürük ister. terbiyesiz gevrekler arabeske bağlar hemen. bir yandan da gerçekten ezik, dibine kadar büzük, çürük çarık olanlara, uzun süre aynı evrede kalanlara katlanamazlar. ekşi, kanlı, kızgın durakalmış, imbikten geçmemiş kimseyi kabullenemezler. yara tiksinti verir. mazlum mide kaldırır. ezik büzük çürük çarık insan, mülteci leş gibi insan kokar. dövünen kadın kokar, ilenen baba kokar. ölmek yetmezmiş gibi bir de haysiyete bok atar ölüler. pörtlek gözlü haysiyet. hayvani bir şey görür acıya bakınca. peki haysiyet pis kokudan kaçar mı lan. şerefsizin evlatları haysiyet vardı da siz mi kaptınız??? elmayı düşmeden kendinize ayırdınız? şimdi bir kadın

karşınıza çıksa. on üç kişi tecavüz etmiş çocukken, üçü polis, ikisi belediyeci, dördü subay, gerisi asker, biri korucu, tiksinilecek herifler yerli yerinde durup dururken, zamanın bir diliminde küçük kızın memelerinde sigara söndürmeye devam ederlerken hâlâ, siz tutar azar azar büyüyen çocuğun başarı hikâyesini yağmalarsınız. azar azar büyümüş, kimseyi azarlayamadan azar azar büyümüş, hukuk okumuş, dil öğrenmiş, ceza avukatı olmuş görünce onu, büyümüş kadının karşısında saygıyla eğilirsiniz kolayca. işkenceden geçen kızın hayata tutunması falan dersiniz bir de. utanmadan. kimse ceza almaz, umursamazsınız. kızın haberi iki satır, doğru dürüst büyürse tam sayfa. allah belanızı versin. kalvadosu içmenin zahmeti yok. kolaysa uzağa yuvarlanan elmayı topla. hiçbir elma demeyecek nasıl olsa, çürüksüz elma olmaz nefretimle sev beni. hiçbir elma demeyecek, feryatsız duy beni...]

Bahçedeki bingo mahallinden yükselen kahkahalarla zihninden kopan Turgay söze girdi, "Arkadaşın gitti anlaşılan."

"Evet... bu sabah ayrıldı," dedi Melih. Bütün gün konuşmamış olduğu için sesi tarazlıydı. Bir yudum içkiyi damağında gezdirdi. "Çok güzelmiş, ilk kez içiyorum."

"Kalvados... Bretonya'nın eski acılarından damıtmışlar. Yere düşen çürük elmalardan yapılıyor."

Bir süre denizi seyrettiler birlikte. Havada sayılar çınlıyordu. Turgay hiç olmadığı kadar arkadaş canlısıydı, "Çürük elmadan, diyorum... iyi brendi yapıyorlar."

Melih Turgay'ın patlak dudağını işaret ederek çapkınca gülümsedi, "Bize de kalvados yakışır. Çok güzel dağıtmışlar suratını." Kadehini kaldırıp her damlasını hak ettiği büyük bir yudum aldı.

Turgay kendi dudağına acımasızca dokunarak, "Bu ne ki, kemiklerimi kırdıkları da oldu," dedi.

"Genelde ortalığa işediğin için mi... dövüyorlar seni?"

"Olanlarla ilgim yok. Biri beni taklit ediyor herhalde. Aslında yorum getiriyor desem daha doğru olur."

"Başından beri senin yaptığını düşünmüştüm."

"Normal... herkes öyle sanıyor. Ama ben değilim. Üç gün önce denize içimi döktüm, o kadar."

Geç de olsa kadeh tokuşturdu Melih'le Turgay. Birer yudum daha aldılar. Turgay alaycı söyleniyordu. "Bu olaylar yüzünden herkese bir şey oldu. Ahalinin dili çözüldü resmen. Nereye baksam kafa kafaya gelen iki kişi. Ben, sen, ben, sen, konu sadece bu. Nereye adım atsam, biri ben diyor, öbürü sen."

Melih araya girdi. "Herkes içini döküyor işte... senin gibi."

"Öyle öyle, elini nereye atsan sidik kokuyor."

İkisi de keyiflenmişti. Melih sigara uzatınca Turgay tedirginlikle arkasına baktı. "Bıraktım ama, hadi bir tane yakayım. Karım görmesin."

"Kızar mı?"

"Kızmaz da çok üzülür. Sonra üzüntüsünü saklar, saklamak için kaçar, kaçtığını belli etmemek için susar, susunca öksürmeye başlar. Hiçbir şey demeden beş bin kere pişman eder adamı."

"Ne iş yapıyor?"

"Ceza avukatı."

"Avukatlar genelde savaşçı olur."

Turgay'ın sesi durgunlaştı. "Aksine çok yumuşaktır. İşini sakince halleder... Kan dökmeden savaş kazanır."

Turgay'ın kırılganlığının farkındaydı Melih. Araya karışan hüznün dağılmasını bekledi. Bingo şampiyonu belli oluncaya kadar sayıları dinlediler. Turgay'ın suçlulukla yaktığı sigara kendi kendine sönmeden Melih dikkatle konuyu değiştirdi.

"Sakıncası yoksa... bir şeyi merak ettim."

"Söyle..."

"O gece ne döktün denize?"

"Bilmem... Gerçekten bilmiyorum. Asabım bozuktu, denize işeyince rahatladım."

Melih, "Anladım..." demek zorunda kaldı.

Melih'in nazik suskunluğu fazla uzayınca Turgay yeniden söze girdi. Susmaktan bıkmıştı belli ki. "Sen hiç sır sakladın mı?"

"Sakladım da... pek uzun sürmedi."

"Yirmi yıl oldu. Kimseye söylemedim."

Heyecanla gözleri parladı Melih'in. Bir iki saniye tereddüt ettikten sonra kendini tumadı. "Çok etkileyici!"

"Nasıl yani?"

"Gerçekten... Müthiş bir aydınlanma yaşıyorum şu anda."

Melih bütün bedeniyle Turgay'a döndü. Elleri havada coşkuyla konuşuyordu. "Sen sırrını tuttun. Yıllarca... Bir gece, evinden uzak bir yerde o sırrı denize taşırdın. İfşa etmedin, taşırdın. Herkes bir şekilde bu iç dökmeye tanık oldu. Ondan sonra olaylar gelişmeye başladı."

"Hiçbir şey anlamadım söylediklerinden."

"Eski bir hikâyeyi hayata geçirdin."

"Hikâye mi?"

Turgay'ın merakı iyice kışkırtmıştı Melih'i. "Bir gün, peygamber yeğeni Ali'ye bir sır verir. Büyük bir sır..."

"Ee?"

Melih iyice yaklaştı Turgay'a. "Ali sırrı korumak için günlerce susar, sustukça çıldırmaya başlar."

"Hiç şaşırmadım."

"Kırkıncı gün dayanamaz, kendini çöle vurur. Çölde yol alırken karşısına kör bir kuyu çıkar. Kuyuya başını sarkıtarak sonunda tuttuğu sırrı ifşa eder. O sırada ağzından bir damla tükürük sıçrar. Tükürük yüzünden bir tohum dirilir. Ali gönül rahatlığıyla şehre geri döndüğünde bundan böyle sırrın sahibi kuyudur. Çok geçmeden kuyuda saz biter, oradan geçen çobanın biri sazı keser, delikler açar, daha önce aklından geçmeyen bir ezgi çalmaya başlar. Kendisi bile yabancıdır ezgiye. Bu kez sırrın sahibi kaval, çok geçmeden ezgi olur. Çoban çaldıkça insanlar başına toplanır. Develer oldukları yere çöker. Çobanın ezgisi öyle büyüleyicidir ki kulaktan kulağa yayılmaya başlar. Çobanın ününü duyan peygamber onu yanına çağırtır. Huşu içinde ezgiyi dinledikten sonra der ki, bu ezgi benim Ali'ye gizlice aktardığım sırların yorumudur."

Melih'in gururlanarak sunduğu tumturaklı hikâye sona erdi-

ğinde Turgay suratını buruşturdu. Bezgin suratlı yaşlı bir baykuşu andırıyordu. Duyduklarından hiç hoşlanmamıştı. Harfi harfine sevimsiz bir ifadeyle Melih'i baştan ayağa süzdü. "Sen hikâye anlatmayı seviyorsun herhalde."

"Etkilenmedin mi?"

"Hiç etkilenmedim. Aksine nefret ettim. Kendimi paketlenmiş gibi hissettim sayende. Bugünün olaylarını aldın, mistik ambalaja sardın. İstersen bir de üstüne fiyonk at."

Melih mecburen geri çekildi. Turgay öfkeliydi.

"Hem Ali topu topu kırk gün dayanmış, bense yıllardır susuyorum!"

"Ne fark eder?

"Çok fark eder! Bu toprağın sırlarında alçaklık var. Sadece hakikati sussam bir derece, bir de üstüne hıncımı susuyorum ben. Bizim sırlarımızda hikmetli söz, ruhu incelten ezgiler yok. Bizim sırlarımız asitlidir. Kökünden kurutur ağaçları. Utanç fışkırır topraktan. Bırak büyülenmeyi, dinlemeye tahammül edemezler. Ahlaksızca inkâr ederler. Kanıt göstersek de inanmazlar. Sen daha cümleni bitirmeden zalimleşirler. Şuursuzca öyle bir şey olmuş olamaz derler. Namertlik kaldığı yerden devam eder. Bugün sırdaşlık nedir biliyor musun? Saklanmaktır. İçin için delirdiğini herkesten saklamaktır. Gördüğün kâbusu anlatmamaktır. Tırnağın kadar güvenmediğin puştlarla iç içe yaşamaktır."

Melih mahcup boyun eğdi. Haklı hissetmemek bir bakıma rahatlatmıştı onu. Yüzündeki ısırık özelliğini yitirmişti.

Turgay kadehi ağzına dikip sertçe sehpaya bıraktı. "Benden sana tavsiye. Hikâye anlatmadan önce bekle biraz. Boşlukları doldurmak için acele etme."

Melih tedirgindi. Düşüncesizliğin bedelini kabullenmiş, titrek de olsa sormaya cesaret etti. "Peki ya sır... duracak mı öyle? Neden karına anlatmıyorsun?"

Turgay, yemin edercesine yumruğunu göğsüne vurdu. "Karımın sırrını saklıyorum çünkü."

Doyasıya ayrılık

Turgay iskeleden ayrıldığında, Melih bir çöp yığınıyla çevrelendiğinin ancak ayırdına vardı. Başının üstündeki şemsiyenin tellerine tutturulmuş tişörtler, teki bir yerde öbürü başka yerde terlikler, çöp kutusundan sarkan boş sigara paketleriyle bira kutuları, iskelede yuvarlanan pet şişeler, havlular, kitaplar, biri hasır öbürü kanvas iki şapka, dili dışarıda teki kayıp spor ayakkabı, tuzla eprimiş mayo, rengi solmuş şort, karıncalanmış tabaklar... Eşyasını toplamaya koyulunca ömrünün dört günlük kesiti fazla uzun geldi. Çöpe atılan artıklarla çantaya konulan pılı pırtı, kılı kılına farklarla ayrılıyordu birbirinden. İskeledeki kişisel tarihinin kokuşuk nesnelerini ayıklamakta güçlük çekti. Çöpe atılacaklardan bazısını yanlışlıkla çantasına koydu, çantaya koyulacaklardan bazısını yanlışlıkla çöpe attı. Çok güzel karışmıştı aklı. Görmeye alıştığı her şeyin hemen hemen iflas ettiği, yaltaklanmanın takdir, yılışmanın şefkat yerine konmadığı, yüzleşeyim derken yüzsüzleşenlerin rıza bulmadığı, hiçbir sahte özrü bağışlamanın helal olmadığı, haklı hissetmenin ucuz, sorumluluk duymanın paha biçilmez sayıldığı, sonu gelmez mutluluk diktatörlüğünde sapkınca peşinden koşulan heveslerin tutkuları alt edemediği, kısmetle baht arasında tepe sersemi gezinenlerin erişemediği, vakti gelmeyen bir dünyayı aramanın kahramanlık olduğu, mülkiyetçi arzuların atıl kaldığı yeni çağına geçmek üzere iskeleyi terk ederken, hiç bakmadı arkasına. Unutmuş olduklarından arınmıştı çoktan. Ayrılık, yitirmeyi sindirmekten çok tüylerin okşandığı yönden katılmaktı ötekilere.

Çoktan çıkmıştı iskeleden, çoktan. Bahçede başlayan partiye iliş-meden yaylı adımlarla odasına geçti. Silkinerek ve silerek zamanı, diline pelesenk olmuş ibretlik mesellerin tümünü savurarak, iske-leyi doyasıya terk etti.

İfşaat

Melih odasına girdiğinde, bahçedeki parti doruğa çıkmıştı. Bingo oyununun kazananı motele o gün giriş yapan yeni evli çift, aldıkları ikramiyeyle herkese birer kadeh şarap ısmarladılar. Müzik tekrar yükseldi. Flamenko, ardından tango, uç uca Rumca şarkılar derken dans edenler çoğaldı. Oyun havalarıyla birlikte hep beraber halaya durdular. Bir ara Simin de kalktı ama ayak uydurmakta güçlük çektiğinden el çırpmakla yetindi. Ön saflara geçen Nihan ise yanına oturan kocasının somurtuk suratını görmezden gelerek, ayaklarıyla ritim tutuyordu. Göbek atarken dalağı şişenler bir süreliğine nefesleniyor, Çingene şarkılarına karşı koyamayıp kollarını savurarak yeniden ortaya atlıyorlardı. Birkaç saat önce birbirine kem gözle bakan tatilciler sırt sırta yaslanmış gerdan kırarak, şehevi bir topluluğa dönüştü. Çakırkeyif babalar çocuklarını omuzlarına alıp hoplattılar, ölçülü görünen hanımlar eteklerini sıyırıp kalça atarken, kendinden geçen orta yaşlı bir adam beline kuşak bağlayıp harika bir göbek dansı yaptı. Bunun altında kalmayan başka bir adam oynadığı zeybekle herkesi hayran bıraktı kendine. Ter içinde pırıldıyordu Ferhan. Etek püsküllleri kıpır kıpır. Oturanları kucaklayıp ite kaka dansa kaldırıyor, bir yandan da boş kadehleri toplaması için garsonlara kaş göz komut veriyordu. Dansla birlikte kıyas durmuştu motelde, hezimet, kaygı, pazarlık durmuştu. Ozan, kolları birbirine bağlı, yusyuvarlak bir kafa olarak öylece durmuştu. Alttan oyan gizil nefret, üsten bakan hüküm durmuştu. Simin'in el yazması reçeteleri durmuştu. Denizdeki uskunanın ışı-

ğı, ışığa üşüşen pervane durmuştu. Hayal kırıklığı ve düş, ardı kesilmeyen kuşku, çocukların karanlık ürküntüsü, soğuyan kumsaldaki ayak izleri, salınan iskele, nağmeli insan sesine karışarak durmuştu.

Gece yarısına doğru müzik kesildiğinde köpüren neşenin dinmesi epey zaman aldı. Tatilcilerden çoğu, öpe koklaya vedalaşarak odalarına geçtiler. Geriye kalan küçük gruba atıştırmalık minik pideler ikram edildi. Çime uzanan birkaç kişi baygın gözlerle sahte bir tefekküre dalmış, baş dönmesiyle meşguldüler. Yer minderlerinde göbekler açıkta uyuyakalmış salyalı çocukların hayvansı güzelliğine göre pek tertipli görünüyordu hepsi. Turgay ön saflara geçen karısının yanına oturmuş, bahçeyi saran gönülçelen neşeye uyum sağlamaya çalışarak kalkık kaşlarla kalabalığı süzüyordu. Kahvesini bitiren son birkaç kişinin çocuklarını kucaklayıp ayrılmasıyla bahçede toplam on bir kişi kaldı. Tam fıkralara geçmek üzereydiler ki Serpil yakınlaşmayı fırsat bilerek yanakları pembeleşmiş Simin'e döndü.

"Hanımefendi siz doktordunuz değil mi?" diye sorunca bütün bakışlar ona yöneldi.

Simin darmadağın oturuşunu düzeltmek zorunda kaldı. Dili dolanıyordu konuşurken. "Hayır efendim, ben tıp fakültesinde hocalık yaptım, hiçbir zaman hekim olmadım."

Okan densizce atladı hemen, "Doktor olmayanlar tıp dersi veriyor mu? İlk defa duyuyorum."

Simin elinde buruşturduğu peçeteyi gereksiz yere katladı. "Efendim bendeniz, tıp tarihi ve deontoloji kadrosunda görev yaptım."

Deontoloji kelimesinden hiçbir şey anlayamadığı için "Höööö," dedi Okan.

"Malumunuz deontoloji meslek ahlakı üzerine çalışır. Aslında eczacılık mezunuyum. Akademik olarak tıp tarihi konusunda uzmanlaştım."

Tatilcilerden biri sordu, "Hocam benim gözümde durduk yerde seyirme oluyor. Yorgunluktan diyorlar doğru mudur?"

Simin tatlı sert sorunun sahibine döndü. "Bilmiyorum efendim, dediğim gibi hekim değilim."

"Yani siz bir nevi tarihçisiniz değil mi hocam?"

"Öyle sayılır, eskiden hekimler aynı zamanda filozoftu. Hastalar da bugünkü gibi beden olmaktan ziyade birer şahsiyet olarak tetkik edilirdi. Benim görevim bu zihniyeti talebelerime aktarmak."

Aysu'dan çatlak bir ses... "Çok enteresan. Eskiden doktorlar daha mı iyiydi yani? İnsanlar kırkına varmadan ölüyormuş ama."

Simin sabırlı olmaya çalıştı. "Haklısınız. Ama gelişen şey malumunuz tıp teknolojisi ile ilaç sanayisi. Hekimlik zihniyeti ise maalesef gerilemiştir. Vaktiyle insanın hastalığına çare aramadan önce yaşına, hangi salgının etkisinde bulunduğuna, mesleğine, gündelik perhizine, bataklıkta mı yoksa dağ eteğinde mi yaşadığına, hatta ve hatta hangi rüzgârlara maruz kaldığına bakarlarmış. Hay Allah hocalığım tuttu yine, kusura bakmayın."

Başka biri ağzını doldura doldura "Estağfurullah hocam," dedi, "ne tür kitaplar okutuyorsunuz acaba?"

"Eski kitaplar, cerrahnameler, önceki yüzyıllardan kalma sözlükler, makbul tabiplerin yazdığı makaleler, terkipler, üstünde çalıştıkları vakalar... bu çeşit evrakla meşgulüz. Onları Türkçeleştirip kaynak metin olarak talebelerimize okutuyoruz."

Kalabalık ailenin reisi sahneyi aldı. "Valla hanımefendi, çok asil biri olduğunuz her halinizden belli. Bizim analarımız tarlada çapa sallarken tarım devrimi başlattılar. Sizin gibi hanımlar da Cumhuriyet aydınlanmasının neferleri oldu. İstanbullusunuz değil mi?"

"Bilmiyorum," dedi Simin.

Birdenbire düşürdü kelimeyi.

Kendisi de şaşırdı bilmiyorum dediğine. Hiç hesapsız ağzından öylece çıkıvermişti. Yanıtı geri almak istercesine elini dudaklarına götürdü. Bu boş bulunma yüzünden sorular havada uçuşmaya başladı.

"Nasıl yani? Nereli olduğunuzu bilmiyor musunuz?"

"Öyle sayılır... sahiden de öyle... nerede doğduğumu bilmiyorum."

"Aileniz nereli?"

"... Ailemi hiç tanımadım maalesef. ..... Bana bir şey söylenmedi."

Nihan, sımsıkı Turgay'ın elini tuttu. Grup içinde soru sormayan yalnızca ikisiydi.

"Tek başınıza mı büyüdünüz?"

"Zamanın Edirne kaymakamı.... beni evlatlık almış, onların kızı olarak yetiştirildim..... Adımı da babalığım koymuş. Öncesi.... karanlık bir valiz."

"Valiz mi? Bildiğimiz valiz!"

"Evet efendim.... Bir... katliam olmuş vaktiyle. Ben ve ikiz kardeşimi bir valize koymuşlar. Kendim üstte kalmışım kardeşim altta. Valizi açtıklarında sağ çıkan ben olmuşum... Kardeşim... havasızlıktan boğulmuş."

"Vah vaaah!"

"Aman tanrım korkunç bir şey bu."

Okan dayanamadı, "Hangi katliammış bu?"

Ölgün bakışlarla Okan'a döndü Simin. Canının yandığını saklamıyordu. "Ne fark eder?"

Soru soracak cesareti kalmadı kimsenin. Simin eteğini silkeleyerek olabildiğince dik ayağa kalktı. Yana doğru sarsılınca Turgay hızla atılıp omzuna destek verdi. Beti benzi solmuştu kadının. Ozan'ı görünce iyice huzursuzlandı. "Ben sizi daha fazla üzmeyeyim," dedi titrek bir sesle. Elindeki kahve fincanını bir sandalyenin üstüne yavaşça bıraktı. "İyi geceler," dediğinde Nihan'ın ıslak gözlerini yakaladı.

Simin sarsak adımlarla uzaklaşırken kalanların hepsi ayağa kalkarak uğurladı onu. Kadının ardından birçok kişi vedalaşmadan gözden kayboldu. Handiyse kaçarak terk ettiler bahçeyi. Geriye kalan Serpil'le Okan ve Tamer'le Aysu çifti boşluğu yutkundular önce. Oldukları yere çökmeleri fazla sürmedi. Ozan babasının hemen yanındaki sandalyede başını omuzlarına gömmüş, so-

ğuk ve dargın, oturuyordu.

Fısıldayarak Aysu'ya döndü Serpil. "Ay bu kadın tehcir diyorlar ya, ondan mı kurtulmuş acaba?"

Aysu tez canlı, parmak hesabı yaptı. "Şekerim o zaman beş yaşında olsa, şimdi yüz beş yaşında olması lazım. Bu hanım sekseninde var yok."

"Canım belki de yediklerine içtiklerine dikkat etmiştir. Eczacı ya..."

Okan geçmişe bakarak havaya kaldırdı başını, "Dersim isyanı da olabilir, kalın kaşlı, Kürt tipi var."

"Olabilir," dedi Tamer, " çocukları kurtarmak için şey yapmışlardır."

Serpil heyecanla atıldı, "Buldum! Bence bizim oralardan bu kadın. Edirne'de Yahudileri toplamışlar galiba, öyle bir şeyler olmuş."

Okan itirazla dilini şaklattı. "Hiç Yahudi tipi yok kadının. Onların yüzleri kemikli oluyor. Bu kadında bayağı Balkan tipi var, ben size söyleyeyim."

Tamer lafı Okan'ın ağzından aldı. "Eylül olaylarını diyorsun yani. Rumlar yağmalanmıştı hani?"

Aysu olumsuz başını salladı, "Yaşı tutmuyor. Şimdi en az yetmiş yaşında olsa... o zaman.... on yaşında iki çocuğu valize tıkmazlar herhalde..."

Diye diye diye diye diye diye diye diye bıkıncaya kadar devam ettiler.

Kurban

Ertesi sabah Mavi Kumru Moteli'nde yaşantı temkinli başladı. Ferhan tarafından sıkı sıkıya tembihlenmiş olan personel, tatilciler uyanmadan çevreyi kolaçan etmek üzere tesisin dört bir yanına dağıldığında, bardan sorumlu garson geceden hazırladığı limonatayı süzüp şerbet makinesine dökerek soğutma kademesini tuşladıktan sonra bahçedeki yer minderlerini kontrol etmeye gitti.

O sırada Selçuk bungalovların balkonlarından sarkan havlulara elinin tersiyle dokuna dokuna üstünkörü sidik kontrolü yapıyordu. Önünde durduğu bungalov kapısının beklenmedik bir anda açılmasıyla korkuyla sıçradı. Simin valizini hazırlamış, en son deniz havlularını toplamak için balkona çıkmıştı. Sabaha kadar uyumadığı her halinden belliydi kadının. Selçuk'u görünce o da irkildi. Eli kalbine gitti ister istemez. Selçuk bu sıradışı durumu açıklama yüzsüzlüğüne kalkışmadan Simin'in valizini resepsiyona götürmeyi teklif etti. Tatiliniz iyi geçmiştir inşallah, diye bir şeyler söylemeye çalıştıysa da karşısındaki kederli yüze tesir edemeyeceğinin farkındaydı.

Bu arada çiçek tarhlarını sulayan bahçıvan hırsızlama taktiklerle duvar kenarına yığılı şezlong şiltelerini gözden geçiriyor, oda temizlikçisi Hatice, gece yarısı ipe astığı nevresimleri alelacele toplayıp ütülemeye götürüyordu. Bardan sorumlu garson tek tek kokladığı minderleri bahçeye serdiği sıra, yüzmeye giden Nihan'la Turgay'ı kuşkuyla takip etti. Başkaları da vardı denizde. Kumsalda ilerleyen Ozan, bulundukları koyu öteki koydan ayıran kayalık

tepeye doğru yürüyordu. Göze çarpan her kişi, motelden sahile yürüyenler, denizde şakalaşanlar, iskele merdivenlerinden suya sokulanlar, elinden bırakmadığı termosuyla resepsiyona ilerleyen Simin, oğlunun yokluğunu fark edip uzaklara seslenen Serpil, önceki günlerden kalan kokuşuk şakaların mirasçıları olarak, sabah sessizliğine hükmeden kötü bir olasılığı cisimleştiriyorlardı. Personel sivil polis, tatilcilerse birer zanlıydı.

Simin, geniş siperli şapkasının altına gizlenerek, bir elinde çanta bir elinde termosuyla alabildiğine sakin tesisi terk ederken garsonlar, müdür Ferhan, temizlikçi Hatice, bahçıvan, sıradan bir günün alışılagelmiş hazırlıklarını taklit ederek barın hemen yanındaki rustik oturma grubunda toplanmaya başladı.

"Asayiş berkemal," dedi birisi.

"Valla iyice kontrol ettim, her şey temiz," dedi öteki.

Hatice, "Allahtan bir şey olmadan nevresimleri kaldırdım, bir kurutma makinesi alsanız," diye araya girdi, "sabaha kadar ne uyuduğumu bildim, ne uyandığımı."

"Evet ya, böyle de hayat geçmez ki Ferhan Hanım!"

Ferhan oturma grubunu gösterdi. "Burayı kontrol ettiniz mi?"

Bahçıvan koltuk minderlerini yokladı. "Bir ıslaklık var ama emin değilim."

"Ver bakayım."

Koklamalar yoklamalar. "Yok yahu, biri denizden çıkınca oturmuş herhalde, nemli kalmış."

"Emin misin?"

Elden ele dolaştı minder. O sırada bardan sorumlu garson geldi. "Bahçe temiz, kumsal tamam, her şey yolunda görünüyor."

Ferhan rahatlamıştı biraz. "Bir bardak limonata versene."

Garson şerbet makinesinin üst kapağının tam kapanmadığını o zaman fark ettiyse de bar tezgâhındaki çiş damlaları gözünden kaçtı. Bardağa bir miktar limonata koyup tadına baktı önce. Şekeri az bulunca biraz daha ekleyerek "Ferhan Hanım tam soğumamış, on dakika sonra buz gibi olur," diyerek makinenin soğutma kademesini yükseltti.

"Olsun," dedi Ferhan. Bir bardak limonatayı bir dikişte içti. Gülünç ciddiyetiyle iki kez elini çırptı. "Haydi bakalım, o halde herkes işinin başına!"

Akşamdan kalan tatilcilerden birçoğu, servisin toplanmasına on dakika kala lokantaya üşüştüğü için sabah kahvaltısı her zamankinden geç başladı. Servis masasındaki tereyağı küpleri çoktan eriyip birbirine karışmıştı. Günlerdir ilk defa ağız tadıyla çay içen Melih, yüzündeki ödeme rağmen hayatından oldukça memnun görüyordu. Dünyada olup bitenleri kaçırmış olmanın telaşıyla masaya yığdığı gazetelere göz gezdiriyordu bir yandan. Uzak masalardan birine yerleşen Turgay'la karısını başıyla selamlamakla yetindi. Serpil Aysu'yla birlikte sofradaki yiyeceklere dokunmadan hop oturup hop kalkıyor, lokantadakilere oğlunu görüp görmediklerini soruyor, her olumsuz yanıtın ardından ileri geri dolana dolana tedirginliğini herkese taşırıyordu. Birkaç dakika sonra, kayalık tepenin oradan Tamer'le Okan'ın gelişini görür görmez panikle onlara doğru koştu. Okan, ellerini iki yana açıp olumsuz bir işaret verince Serpil ümitsiz, dövünmeye başladı. Yoktu Ozan. Yine gitmişti.

Ozan'ın yokluğunun moteldeki herkesin ortak meselesi haline gelmesiyle personel bu kez çocuğu aramak için çevreye dağıldı. Ozan, diye sesleniyorlardı. Gideni değil de kaybolan oğlu çağırıyorlardı aralarına. Denizdekiler kıyıdaki olağanüstü hareketlilikten işkillenip sırılsıklam Serpil'in başına toplanmaya başladı. Çocuğu aramaya çıkanlar eli boş döndüğünde Serpil ahlanıp vahlanıyor, elindeki mendille memelerinin arasındaki teri siliyordu. Kapıldığı vesveseden çok kabalığıyla göze battı. Hemen limonata getirdiler Serpil'e. İç iç serinlersin biraz. Kana kana içti Serpil de. Kocası bir bardak daha isteyince, Aysu da rica etti. Uzun bardaklarda nane dalıyla servis edilen limonataya imrenenler ardı ardına sipariş verdi. Bir yandan çocuğun nereye gitmiş olabileceğini sorguluyor, bir yandan sidik tadı alamadıkları limonatayı afiyetle yudumluyorlardı. Şerbet makinesi tümüyle boşaldığında polis çağır-

maya karar verdiler. Telefona sarılan Ferhan motelde bir çocuğun kaybolduğunu açıklamaya çalışırken, kumsalın bitiminde Ozan'ın yaklaştığı fark edildi. Geliyor geliyor, işte orada! Serpil, çok şükür yarabbim diye göğe kaldırdı başını.

Ne var ki gelişi tuhaftı oğlanın. Sıska bacakları sık sık tökezliyordu. Canını dişine takmış, bakır rengi bir hayvan taşıyordu omuzlarının üstünde. Köpek mi o? Benziyor ama değil, kuyruğu kısa. Tatilciler hep beraber oğlana doğru koşturmaya başladı. En önde ipini koparan çocuklar... Gördükleri çocuk, bildik bir çocuk olmaktan öte kendi erginleme törenini gerçekleştirmiş bir kişiydi. Oğlanın yüklendiği hayvanın kafası belirginleşti uzaktan. Sarkık. Ozan'ınkinden başka bir kafa. Gözler kapalı. Yay biçimli kara boynuzlar. Ölmüş olmaya alışan varlık, ne evcil ne de hâlâ yaban. Ozan'ın sol kolu büsbütün kan.

Daha fazla yaklaşamadılar Ozan'a. Oğlan onlara doğru gelirken toynakların hayali tekmesiyle birer adım gerilediler. Güdülemez, başına buyruk, gizil bir hiddet yüzlerini yaladı. Çocuğun gözlerindeki insani düşkünlük keçiyle tamamlandı. Oğlan, yeni edindiği mezhebini taşıyordu sırtında. İpeksi dokunuşunu, gösterilmemiş merhametin. Ölüsünü getiriyordu çocuk. Tek bildiği ölüm imasını. Kalabalığın içinde, yaşıtı bir kızın yüzünde kendi inadını gördü bir an. Tekilliğin imkânsızlığına baktı. Bulaşarak çoğalıyordu biriciklik.

Bahçede, saniyelerden saniyelere insanların saf tutmasıyla bir boşluk aralandı Ozan için. Kimsenin tümüyle haklı çıkamadığı eksik söz. Ortadaydı. Yeryüzünde keskin şiirler okunan bütün agoralar oradaydı. Çocukla ölüsüne yetecek tarihi bir meydan açıldı motelde. Ozan nefes nefese durdu. İnsanlaşma hevesine yetemeyecek nefesini soluyordu herkesin. Sırtındaki keçiyi önlerine bıraktı.

—

SEMA KAYGUSUZ
BARBARIN KAHKAHASI

Hiçbir trajedi kişisel değildir: sirayet eder, bulaşır ve sonunda her şeyin rengini, kokusunu değiştirebilir.

Sema Kaygusuz *Barbarın Kahkahası*'nda bir motelde olup bitenlerle bir ülkeyi anlatıyor. Tatil, dinlenme, tembellik zamanının beklenmedik ve pek nahoş bir şekilde kesintiye uğraması motel ahalisi arasında gerginliklere, bastırılmış kişisel hesaplaşmaların gün yüzüne çıkmasına, dillendirilememiş acıların ortalığa saçılmasına sebep olur. Tüm bu olan bitene bir ergenin sert, zalim ve el yordamıyla giden "erkek olma" uğraşları da eşlik eder.

Kaygusuz okurlarının iyi tanıyacağı kendine has üslubuyla ilerleyen roman, alttan alta sürdürdüğü polisiye roman gerilimini de final sahnesine kadar taşımayı başarıyor.

Metis Edebiyat | Roman
ISBN-13: 978-975-342-999-3

9 789753 429993

Metis Yayınları
www.metiskitap.com